

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2017

**privind aprobarea Strategiei naționale de ordine și
securitate publică pentru anii 2017-2020 și a Planului de acțiuni
privind implementarea acesteia**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Strategia națională de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020, conform anexei nr. 1;

2) Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020, conform anexei nr. 2.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale vor asigura, în limitele competenței și din contul mijloacelor aprobate prin legea bugetului de stat pe anul respectiv, precum și din alte surse prevăzute de legislația în vigoare, realizarea prevederilor Planului nominalizat și vor prezenta Ministerului Afacerilor Interne, semestrial, pînă la data de 15 a lunii următoare semestrului de raport, informația de rigoare.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului anual, pînă la 1 februarie, raportul de evaluare a realizării pe anul precedent a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ PENTRU ANII 2017-2020

INTRODUCERE

Adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova, la 23 iunie 1990, a Declarației Suveranității și, la 27 august 1991, a Declarației de Independență, a creat premisele afirmării statalității țării ca subiect de drept internațional. Aceste acte fundamentale au ridicat, totodată, printre alte provocări, problema reconfigurării sistemului de ordine și securitate publică potrivit noii realități politice și sociale.

Sub impactul evenimentelor diverse interne și internaționale, țara a suferit transformări importante care au generat pentru stat și cetățean oportunități de neimaginat în perioada anterioară, dar și o nouă paletă de riscuri și amenințări în sfera ordinii publice, securității personale și colective.

Libertatea de exprimare, dezvoltarea canalelor media și a accesului la internet au crescut nivelul general de informare a populației și au asigurat buna racordare a Republicii Moldova (în continuare - RM) la lumea contemporană.

Nu se poate face abstracție de situația externă cu impact direct ori prin „simpatie” asupra mediului intern de ordine și securitate publică. Se are în vedere conflictul deschis din proximitatea țării, evenimentele potențate de criza refugiaților la nivel continental, ori circumstanțele din alte zone ale lumii care influențează și RM.

Aspectele enunțate, catalizate de riscurile și amenințările specifice, provoacă îngrijorarea accentuată a societății. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne (în continuare - MAI) și celelalte instituții de aplicare a legii sînt în continuare puse în situații complexe, cu grad ridicat de pericol și potențial de evoluție în direcții dificil de anticipat și de gestionat.

De la proclamarea Suveranității și Independenței, structurile cu atribuții de ordine și securitate publică ale statului au urmat evoluția generală a societății și reflectă, în mare măsură, nivelul de dezvoltare a acesteia.

Ca urmare, asemenea întregii sfere instituționale, sistemul ordinii și securității publice a înregistrat progrese considerabile. Totuși, acesta este încă marcat de moștenirea istorică, de ezitățile și inconsecvențele reformelor inițiate și desfășurate cu întârziere, incoerent și incomplet.

Față de contextul expus, lansarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020 (în continuare - Strategia) poate oferi, alături de alte măsuri, răspunsul pertinent la ansamblul problemelor existente. Demersul este atît necesar, cît și urgent, existența Strategiei întrînd în logica proceselor de dezvoltare și modernizare a sistemului de protecție a persoanei, de siguranță a societății și statului.

În cuprinsul Strategiei au fost descrise situația actuală din domeniul de referință, aspectele externe care o influențează, precum și contextul intern determinant. A fost, de asemenea, redată situația operativă, care exprimă elocvent starea și tendințele de evoluție în domeniu. Pentru claritate au fost definite conceptele principale utilizate în document.

O atenție deosebită a fost acordată definirii sistemului riscurilor și amenințărilor la adresa ordinii și securității publice, pe dimensiunile externe și interne ale acestora, din care au fost definite 5 probleme principale ale sistemului de ordine și securitate publică. Descrierea detaliată a problemelor, a fost efectuată pentru fiecare obiectiv specific în parte.

Corelativ problemelor principale definite au fost proiectate obiectivul general și cele 5 obiective specifice ale Strategiei.

La fiecare obiectiv specific în parte au fost identificate problemele caracteristice, au fost stabilite măsurile și acțiunile de soluționare a acestora, precum și rezultatele scontate. Subacțiunile și indicatorii de progres sînt prevăzuți în Planul de implementare a Strategiei.

Strategia cuprinde, de asemenea, estimarea impactului și a costurilor, etapele de implementare, procedurile de monitorizare, riscurile asociate și managementul acestora.

În ansamblul ei, Strategia de față își propune să asigure convergența între voința politică și socială, gradul de implicare individuală și comunitară, sistemul specializat în gestiunea ordinii și securității publice și resursele alocate domeniului.

CAPITOLUL I

DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE ÎN DOMENIUL ORDINII ȘI SECURITĂȚII PUBLICE

1. Descrierea situației include definirea conceptelor principale specifice ordinii și securității publice (care asigură unitatea de interpretare în cuprinsul Strategiei), reliefează elementele de stare internațională și interne, precum și dominantele situației operative relevante pentru Strategie.

Secțiunea 1

Definirea conceptelor principale specifice ordinii și securității publice

2. În contextul descrierii situației este importantă sublinierea faptului că în RM nu există doctrina ordinii și securității publice, ca demers de structurare și sistematizare integrată a conceptelor, ideilor, noțiunilor, experiențelor și bunelor practici.

Totodată, legislația specifică și cadrul normativ subsecvent au apărut în momente și contexte diferite și nu a existat grija corelărilor la nivelul sistemului de ordine și securitate publică, ministerial și interdepartamental.

Ca urmare, printre altele, se utilizează concepte diverse pentru situații similare, cu înțeles variat la diferitele niveluri ierarhice și structuri, ceea ce se răsfrînge negativ inclusiv în practica domeniului.

3. Cu scopul de a iniția omogenizarea teoretică și de practică în domeniul ordinii și securității publice și a asigura, totodată, unitatea de sens în cadrul Strategiei, principalele concepte utilizate în document au înțelesul următor:

1) *ordinea publică* – componentă a ordinii de drept care exprimă starea de funcționare eficace a instituțiilor statului de drept, de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a proprietății publice și private, asigurată prin ansamblul necesar de reglementări juridice, norme comportamentale, valori sociale și instituții specifice, inclusiv pentru restabilirea echilibrului perturbate;

2) *securitatea publică* - starea de încredere, pace și coeziune socială, lipsă de pericole și amenințări referitoare la viața, libertatea, bunăstarea și prosperitatea populației și comunității, asigurată prin acțiuni specifice de către autoritățile abilitate;

3) *ordine și securitate publică* – sintagmă ce sintetizează elementele conceptelor de ordine publică și securitate publică;

4) *situații specifice*- situații generate de acele acțiuni, evenimente, care, direct sau în mod gradual, pot avea impact major asupra climatului normal de ordine și securitate publică și pentru gestionarea cărora sînt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse specializate și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate;

5) *menținerea ordinii publice* – ansamblu de măsuri și acțiuni organizate și desfășurate cotidian pentru protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, a normelor de conduită civică, a regulilor de conviețuire socială, a celorlalte valori sociale, a patrimoniului public și privat, precum și pentru funcționarea normală a autorităților statului;

6) *asigurarea ordinii publice* – ansamblul de măsuri și acțiuni întreprinse în timpul evenimentelor publice pentru respectarea legalității, prevenirea și curmarea dezordinilor în masă și/sau a manifestărilor de violență;

7) *restabilirea ordinii publice* – ansamblul de măsuri și acțiuni întreprinse în timpul evenimentelor publice pentru readucerea situației la starea de normalitate, atunci cînd se produc dezordini în masă cu diferite intensități. Acțiunile și măsurile sînt organizate și executate cu folosirea procedurilor, mijloacelor și tehnicii speciale din dotare, conform prevederilor legislației în vigoare;

8) *criza în domeniul ordinii și securității publice* – situație care prin natură, complexitate, amploare și intensitate amenință sau pune în pericol viața și sănătatea populației, mediul, patrimoniul public și privat și face necesară adoptarea măsurilor specifice prevăzute de legislația în vigoare, prin acțiunea integrată a autorităților statului competente în domeniu;

9) *riscuri și amenințări la adresa ordinii și securității publice*– fenomenele, procesele, evenimentele, situațiile sau condițiile interne ori externe care pot determina, influența, ori periclita direct, ordinea și securitatea publică, apariția și evoluția crizelor în domeniu;

10) *forțe de ordine* – subdiviziunile autorităților administrative și instituțiilor din subordinea MAI investite cu atribuții de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice;

11) *forțe de sprijin* – subdiviziunile autorităților administrative și instituțiilor din subordinea MAI, care exercită în mod curent alte atribuții decât cele de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, dar pot fi utilizate pentru îndeplinirea acestui tip de misiuni;

12) *forțe complementare* – organele și autoritățile ale administrației publice centrale și locale, precum și alte organizații, care prin activități specifice pot acorda asistență forțelor de ordine și forțelor de sprijin;

13) *sistemul de ordine și securitate publică* – cadrul conceptual, de reglementare, organizatoric, funcțional și relațional al ordinii și securității publice, precum și resursele alocate ordinii și securității publice;

14) *situația operativă* – nivelul, caracteristicile de stare și tendințele de evoluție ale ordinii și securității publice, exprimate, după caz, global, la nivel național sau pe subdiviziuni și unități administrativ teritoriale, structuri funcționale, procese și activități, în mod descriptiv sau prin indicatori specifici.

Secțiunea 2

Descrierea situației internaționale cu influențe în domeniul ordinii și securității publice

4. Contextul internațional de securitate este definit prin următoarele caracteristici cu influențe în sfera ordinii și securității publice:

1) Procesul de globalizare tinde să atenueze limitele între dimensiunea externă și cea internă a securității. Sub aspectul ordinii și securității publice se poate produce creșterea diversității și a ponderii criminalității transfrontaliere și conexe, a migrației legale și iregulare, dar și a criminalității interne accentuate de importul noilor categorii și vectori infracționali.

Acestea constituie noi subiecte de îngrijorare pentru RM prin aceea că țara nu se poate sustrage proceselor din categoriile menționate. Ca urmare, RM trebuie să adopte măsuri adecvate de gestionare a consecințelor posibile în planul ordinii și securității publice, al protecției persoanei, siguranței societății și statului.

2) Ciocnirile de interese între marile puteri mențin riscul conflictelor, fapt care, prin efectul de undă, influențează climatul intern din RM. Este relevantă în acest sens emergența situației din Ucraina și posibilitatea extinderii conflictului în spațiul național, în mod direct sau prin mijloacele războiului hibrid și a amenințărilor cu caracter asimetric.

Pe fondul conflictelor regionale pot fi generate în mod interesat acțiuni destabilizatoare care includ instigarea grupurilor mari de persoane la încălcări grave ale ordinii de drept, prin violențe cu substrat social și/sau etnic.

Cu toate progresele înregistrate în domeniul securizării frontierei, la care se adaugă monitorizarea constantă a situației, evoluția conflictelor internaționale nu exclude pătrunderea de mase mari de refugiați în RM din cauza conflictelor regionale sau din alte zone.

Stările conflictuale și de incertitudine pot asigura substratul dezvoltării infracționalității diverse și a criminalității organizate prin extinderea dimensiunii

sale transfrontaliere. Ca urmare, se impun demersuri unitare și coerente, analiza constantă de context și proiectarea politicilor naționale adecvate circumstanțelor.

Criza migraților din ultimii ani a indus noi motive puternice de preocupare pentru RM, o posibilă agravare a acesteia putând fi determinată de deteriorarea relațiilor Turciei cu Uniunea Europeană (în continuare - UE). În situația stopării fluxului de migrați la frontiera externă sudică a UE, RM poate deveni rută alternativă posibilă.

3) Diminuarea credibilității **tratatorilor** internaționale privind dezarmarea și controlul armamentelor, pe fondul general al alterării sistemului de cooperare internațională, poate genera impactul major în planul ordinii și securității publice interne.

Astfel, poate să se dezvolte contrabanda cu arme și substanțe interzise și să fie facilitată introducerea în țară de arme ce pot fi utilizate la comiterea de infracțiuni și acte îndreptate împotriva ordinii legale.

Acțiunile de sprijinire din exterior a tendințelor separatiste perpetuează și acutizează conflictele interne din RM și pot încuraja extremismele cu origini diverse. Acestea li se pot asocia terorismul internațional și criminalitatea organizată cu diferitele sale forme ce pot face și mai fragil climatul de ordine și securitate publică din țară.

4) Racordarea tot mai activă a RM la tehnologiile informaționale și de comunicații creează oportunitatea transferului și în mediul virtual a infracționalității specifice.

În context, poate fi menționată apariția a noi forme de criminalitate cu gravitate extremă prin implicațiile deosebite asupra ordinii și securității publice.

Prezintă relevanță deosebită criminalitatea cibernetică, inclusiv dimensiunea sa transfrontalieră, economică și financiar-bancară, afectarea rețelelor informatice, pedofilia prin internet, racolarea de persoane. Aceste categorii de infracționalitate necesită politici integrate de contracarare.

5) Disparitățile economice și sociale dintre țările din regiune, din Europa și din alte zone, mențin în actualitate și ridică, de fapt, la un nou nivel potențialul criminalității transfrontaliere și migrației ilegale.

De asemenea, o atenție sporită trebuie acordată traficului de persoane, droguri, substanțe interzise, emigrația cetățenilor moldoveni și ilegalitățile comise de aceștia în țările țintă, contrabanda, infracțiunile bancare, cu carduri, atacurile de tip raider, ca forme de criminalitate organizată de mare pericolozitate.

6) Ca aspect esențial de situație internațională, ce privește nemijlocit domeniul ordinii și securității publice, prezintă interes obiectivul strategic ireversibil al integrării europene a RM.

Deciziile politice interne și acțiunile subsecvente acestui proces polarizează societatea, acutizează conflictele interne și mențin riscul dezordinilor în masă și tulburării grave a ordinii publice.

Ca urmare, pînă a putea să beneficieze de starea de securitate și prosperitate din cadrul UE, RM trebuie să persevereze pe calea reformelor, inclusiv în sectorul ordinii și securității publice.

Secțiunea 3

Descrierea situației interne în domeniul ordinii și securității publice

3.1. Descrierea contextului intern

5. Contextul intern este definit prin următoarele caracteristici incidente ordinii și securității publice:

1) În contextul evoluției de la conceptul de „securitate de stat” la cel de „securitate națională”, Strategia este centrată, ca ordine de priorități, pe protecția cetățeanului, siguranța societății și a statului.

Se va produce, astfel, o modificare de abordare sub aspectul conceperii și executării atribuțiilor de ordine și securitate publică, pe planul comunicării la nivel individual și social, precum și prin creșterea transparenței domeniului. Printre alte aspecte, este imperativă implicarea societății în ceea ce privește ordinea și securitatea publică. Aceasta devine, concomitent, comanditar și beneficiar al serviciilor publice prestate de instituțiile specializate.

2) Problemele de ordin economic afectează atât persoanele, cât și societatea în ansamblu, fiind posibilă creșterea infraționalității specifice, fapt ce impune măsuri adecvate de contracarare.

Slaba funcționare a instituțiilor cu atribuții în domeniul combaterii fraudelor economice, legislația inadecvată realității, care generează suprapuneri de competențe, precum și starea dificilă a economiei, oferă mediul favorabil de acțiune al infractorilor. Ca urmare, infraționalitatea economică trebuie cunoscută prin prisma variantelor de exprimare și, corelativ, a soluțiilor de contracarare.

3) Continuă separatismul politic și teritorial, precum și acțiunile de scindare etnică, religioasă, lingvistică sau culturală. Acestea nu permit consolidarea statală și reintegrarea societății moldovenești.

Ultimii ani au demonstrat că separatismul și temele aferente au oferit pretexte consistente pentru inițierea de acțiuni contrare ordinii de drept. Rezultă, de aici, necesitatea tratării cu maximă atenție a elementelor menționate din perspectiva competențelor de ordine și securitate publică necesare gestionării acțiunilor separatiste și conexe.

4) Este foarte vizibilă subminarea dezideratului de integrare europeană a RM, fapt de natură să afecteze perspectivele pe termen lung de dezvoltare a țării.

3.2. Descrierea situației din sistemul de ordine și securitate publică

6. Actualmente, sistemul de ordine și securitate publică este caracterizat de absența concepției unitare asupra domeniului, incoerența și neuniformitatea cadrului de reglementare, deficitul de capacitate organizatorică și funcțională, toate acestea fiind agravate de insuficiența resurselor alocate.

Se manifestă paralelisme, suprapuneri și dublări de competențe, fapt ce face dificilă organizarea și desfășurarea misiunilor, stabilirea precisă a responsabilităților, cooperarea și alocarea resurselor. Din aceste motive este

periclitată dezvoltarea în ansamblu a sistemului de ordine și securitate publică, precum și primirea diferitelor forme de sprijin internațional.

7. Structurile principale de ordine și securitate publică sînt considerate, conform actualei concepții, Poliția și Carabinierii. La acestea se adaugă forțele de sprijin și complementare care acționează în raport cu necesitățile operative și evoluția situației.

8. Este vizibilă relativa ruptură între instituțiile de ordine și securitate publică și populație atît în contextele de criză, proteste, evenimente publice de amploare, cît și în situațiile curente, precum și scăderea reputației lor, generată îndeosebi de percepția publică potrivit căreia instituțiile de ordine și securitate publică au rol predominant represiv.

9. MAI, ca autoritate principală responsabilă de ordinea și securitatea publică la nivel național, a fost pus în fața unor circumstanțe de excepție în contextul deosebit de complex ulterior obținerii Independenței RM. Acțiunile MAI s-au plasat, în mod frecvent, dincolo de competențele specifice instituțiilor de aplicare a legii. Astfel, efectivele MAI au participat nemijlocit ca forțe combatante și au înregistrat pierderi semnificative în conflictul de pe Nistru.

10. Sistemul de ordine și securitate publică a resimțit și suferă presiuni permanente ca efect al situației nerezolvate din Transnistria, dar și a problemelor din alte zone ale RM. Sînt actuale tendințele secesioniste, neîncrederea generalizată și divizarea societății pe fondul propagandei și acțiunilor antistatale.

Permeabilitatea liniei Nistrului și absența controlului RM asupra frontierei cu Ucraina corespondente segmentului transnistrean, au constituit subiecte de preocupare permanentă prin potențialul criminogen generat de ambiguitatea situației. Menționăm, în context, provocările periodice comise de autoritățile nelegitime transnistrene, care au vizat inclusiv personalul MAI, și contribuie la menținerea „caldă” a conflictului din zonă.

11. Anii '90 au constituit, de asemenea, momente dificile pentru sistemul de ordine și securitate publică pe fondul capacității încă reduse a statului, la acel moment, de a gestiona adecvat explozia infrafracționalității violente, creșterea ca pericol și diversitate a criminalității grave. Au fost notabile eforturile MAI de a restabili climatul de siguranță publică prin destructurarea grupurilor criminale ce operau în perioada respectivă.

12. Sistemul de ordine și securitate publică a fost pus în situații sensibile și după anul 2000. Faptele ilegale și antisociale au îmbrăcat forme de agresivitate sporită, îndeosebi prin extensia transfrontalieră a acestora. S-a menținut criminalitatea tradițională, dar au apărut și au crescut în amploare noi categorii de fapte ilicite, cum sînt traficul de persoane, droguri, substanțe interzise, autovehicule, migrația ilegală, contrabanda, infrafracțiunile economice, bancare și informatice, „instituționalizarea” corupției etc.

13. Starea conflictuală din țară s-a acutizat în mai multe rînduri din cauza agravării constante a situației economico-sociale, creșterii accentuate a gradului de sărăcie, nemulțumirilor populației față de prestația clasei politice, extinderii corupției în sistemul public și nu în ultimul rînd, datorită slăbiciunii, ineficacității și lipsei de transparență a instituțiilor statului, inclusiv a celor ce dețin competențe de ordine și securitate publică.

În acest context, protestele au degenerat în crize interne ample, cu ciocniri violente de stradă, presiuni asupra mediului politic, atacarea sediilor instituțiilor de stat și agresiunea personalului structurilor de ordine și securitate publică. Din multiple motive, managementul crizelor de ordine și securitate publică a fost inadecvat, a accentuat starea de instabilitate și tensiune socială și, astfel, a reliefat în modul cel mai pregnant slăbiciunile sistemului.

14. Pînă în anul 2015 nu a existat un proiect de anvergură dedicat evaluării globale a sistemului de ordine și securitate publică.

Demersurile succesive de schimbare, dintre care menționăm Hotărîrea Guvernului nr. 1109 **din 6 decembrie** 2010 „Pentru aprobarea Concepției de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia”, au oferit baza de inițiere a reformelor. Cu toate acestea, nu au fost coerente, corelate și complete. Problematika a fost tratată secvențial, soluțiile au fost incomplete, dovedindu-se nesustenabile și ineficace, fapt pentru care în mare parte nu au fost aplicate.

Analizele interne efectuate au inclus și necesitatea elaborării Strategiei, a oferit baza consistentă de dezvoltare a domeniului din perspectiva standardelor, experiențelor și bunelor practici europene.

15. Deși în MAI se practică la nivel ministerial și departamental sistemul programelor de dezvoltare strategică, integrarea acestora a fost redusă. Astfel, nu a fost asigurată concepția coerentă a ordinii și securității publice, iar structurile cu atribuții în domeniu nu au fost dezvoltate sinergic.

16. Este necesară sublinierea faptului că decizia politică a asumării vectorului european de dezvoltare a țării a generat efecte importante și în ceea ce privește ordinea și securitatea publică. Astfel, problematica ordinii și securității publice este reflectată pe larg în principalele documente internaționale încheiate de RM cu UE, relevante pentru Strategie.

UE a acordat sprijin substanțial și concret pe multiple planuri prin mecanismele instituite în vederea aplicării sarcinilor specifice ce revin sectorului ordinii și securității publice din documentele menționate.

17. Printre consecințele cele mai evidente ale îndeplinirii angajamentelor RM asumate prin documentele enumerate, ale suportului financiar și expertizei variate obținute, sînt progresele importante înregistrate în ceea ce privește reforma Poliției de Frontieră și a Biroului migrație și azil. Acestea au fost amplu reconfigurate în vederea atingerii optimului organizatoric și funcțional care permite îndeplinirea angajamentelor RM asumate față de UE.

Au fost elaborate Strategia națională de management integrat al frontierei **de stat pentru perioada** 2015-2017 (a doua strategie de domeniu), Strategia națională în domeniul migrației și azilului **(2011-2020)**, precum și acte normative necesare operaționalizării acestora. Cadrul de reglementare subsecvent a fost construit din perspectiva standardelor, experiențelor și bunelor practici europene.

Astfel, Poliția de Frontieră a fost înființată prin transformarea Serviciului de Grăniceri, concomitent cu demilitarizarea acestora. La acest moment, Poliția de frontieră este compatibilă organizatoric și funcțional, structurilor similare din UE.

Au fost întreprinse măsuri de dezvoltare a resurselor umane. A fost preluat modelul european al celor 4 filtre de control. A fost realizată descentralizarea, prin reducerea numărului de direcții regionale și eşaloane ierarhice, asigurându-se plasarea deciziei la nivelul adecvat și reducerea ponderii posturilor de conducere. A crescut capacitatea de conducere și coordonare prin constituirea Centrului Operațional de Coordonare și a componentelor regionale corespondente.

A fost dezvoltată capacitatea de control al frontierei prin reproiectarea dispozitivelor de acțiune, creșterea mobilității și ridicarea gradului de dotare cu mijloace de transport, informatice, comunicații și speciale. Decizia și segmentul operativ sînt susținute în mod eficace prin sistemul de analiză a riscului, care este conform modelului Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (în continuare - FRONTEX).

Au fost preluate competențe de investigații speciale și urmărire penală. Poliția de Frontieră a primit misiuni de asigurare a ordinii publice în punctele de trecere a frontierei (în continuare - PTF), precum și atribuții de asigurare a securității aeronautice.

A fost dezvoltat potențialul de cooperare internațională, bilaterală și multilaterală, iar sprijinul Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră pentru Moldova și Ucraina (în continuare - EUBAM) și FRONTEX produce efecte pozitive evidente pe planul capacității operaționale.

Biroul migrație și azil al MAI (în continuare - BMA) a urmat un curs de evoluție pozitiv. Prin competențele largi în domeniile imigrării, combaterii migrației ilegale, regimului străinilor, azilului și integrării, BMA interferează foarte strîns cu problematica ordinii și securității publice desfășurînd acțiuni specifice acesteia.

Deși nu este dezvoltată numeric, BMA îndeplinește atribuții variate, complexe și cooperează cu Poliția de Frontieră, Inspectoratul General al Poliției și cu alte instituții relevante.

Este importantă reliefaarea faptului că în documentele încheiate cu UE, subiectul migrației și azilului este plasat pe locul doi între prioritățile convenite. Acest fapt exprimă importanța deosebită a domeniului în contextul relațiilor RM-UE. Cu toate acestea, au existat anumite deficite de înțelegere la nivel ministerial a importanței rolului BMA, precum și lacune organizatorice, respectiv funcționale, ce necesită soluții oportune pentru continuarea dezvoltării capacităților instituționale.

BMA s-a dezvoltat atît la nivel central cît și regional, astfel încît deține componente funcționale care îndeplinesc competențele specifice prevăzute de lege. Se oferă servicii publice în sistemul „Ghișeu unic” și se asigură controlul mai bun al mediului de interes operativ, inclusiv din perspectiva ordinii și securității publice.

Conflictul regional din proximitatea RM, precum și evoluțiile recente la nivel european sub impactul crizei refugiaților, mențin în actualitate problema securității frontaliere, aspectele migrației, azilului, refugiaților, combaterea criminalității frontaliere și contracararea migrației ilegale. Ca urmare, Poliția de Frontieră și BMA vor continua să-și consolideze rolul ca actori notabili în sistemul de ordine și securitate publică.

18. Sînt, însă, structuri ale MAI care au înregistrat progrese mai lente sub aspectul promovării schimbărilor instituționale. Acest fapt a afectat întregul sistem de ordine și securitate publică și s-a repercutat negativ asupra calității serviciului public și atingerii orizontului de așteptări ale populației față de prestația MAI.

Pînă la adoptarea Legii nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Poliția se confunda, practic, cu MAI, fapt ce nu a permis dezvoltarea acesteia în mod independent. Ca urmare, schimbările au fost văzute mai cu seamă ca demersuri de optimizare structurală și mai puțin cu finalitatea punerii cetățeanului și societății în centrul eforturilor reformatoare.

Deoarece nu a existat consensul național asupra strategiei de dezvoltare a sistemului de ordine și securitate publică, evoluțiile din domeniu au urmat, de regulă, fluctuațiile de direcție politică. Astfel, au fost efectuate reorganizări fără perspectivă strategică și s-a revenit la acestea. Au fost dispuse apoi noi restructurări fără a se aștepta însumarea efectelor determinate de modificările anterioare spre a se putea degaja concluzii care să fundamenteze obiectiv acțiunile viitoare.

Ezitățile au influențat negativ atît Poliția și imaginea sa în societate, cît și capacitatea instituțională de îndeplinire a competențelor de ordine și securitate publică. A fost prejudiciată, totodată, încrederea personalului în eficiența oricărui proces de reformă inițiat iar noțiunea în sine s-a demonetizat.

Prin Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului au fost create premisele declanșării reformei de profunzime a principalei componente a sistemului de ordine și securitate publică. Pentru prima dată după Independență, Poliția se prezintă ca un organ autonom, delimitat într-o măsură importantă de sub controlul politic. Inspectoratul General al Poliției (în continuare - IGP) a devenit structura specializată a MAI cu misiunea de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Pe lîngă efectele benefice ale adoptării Legii nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, acțiunile de aplicare au produs dezechilibre organizatorice și funcționale semnificative ce nu au fost estimate corect la proiectarea sa și care se cer urgent remediate.

Problemele cele mai semnificative au fost: menținerea de atribuții exprese ale ministrului afacerilor interne în ceea ce privește Poliția; redistribuirea de competențe fără justificare operațională; deficite de management operațional; absența bazelor de date la dispoziția IGP, acestea fiind în structura Serviciului Tehnologii Informaționale al MAI (în continuare - STI); menținerea fragmentării organizatorice și funcționale, a raportului necorespunzător între centralizare-descentralizare, funcțiile de conducere/execuție, posturile de ofițeri/subofițeri; deficite de management al resurselor umane; lichidarea caracterului specializat al funcției de poliție rutieră; scăderea prezenței polițienești în mediul rural; absența de pe lîngă autoritățile publice locale a organismelor consultative cu atribuții de evaluare a situației privind ordinea și securitatea publică.

Cu toate limitele sale, Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului are meritul indubitabil de a fi indus schimbări majore în sistemul de ordine și securitate publică.

Recenta Strategie de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 587/2016 includ obiective și acțiuni care asigură eliminarea multora dintre deficiențele menționate.

Departamentul Trupelor de Carabinieri (în continuare - DTC) a evoluat relativ puțin față de momentul constituirii. Cauza principală o reprezintă lipsa concepției moderne cu privire la locul și rolul acestora ca și componentă a sistemului de ordine și securitate publică. Este vorba mai ales de faptul că Trupele de Carabinieri nu au primit impulsul reformativ care să le permită transformarea într-o structură polițienească profesionalizată cu statut militar.

În perioada ultimilor ani, concepția statală privind Trupele de Carabinieri a oscilat radical de la „...*preluarea integrală de la organele poliției a funcțiilor de menținere și restabilire a ordinii publice*”(Strategia de securitate națională a **Republicii Moldova, aprobată în anul** 2011), către „... *reorganizarea trupelor de carabinieri și integrarea lor în cadrul Poliției*” (Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului). Chiar și în aceste condiții, nu au fost aplicate măsurile preconizate și, ca urmare, nici pînă acum nu a demarat efectiv reforma instituției.

Din acest motiv, capacitatea Carabinierilor de a îndeplini misiuni de ordine și securitate publică este redusă, îndeosebi în plan teritorial. Cauzele rezidă în competențele insuficient delimitate, legislația depășită, cu influențe de factură militară (Legea nr. 806-XII/1991), absența competențelor polițienești, menținerea modelului actual de îndeplinire a misiunilor, a sistemului de completare a efectivelor cu militari în termen. De asemenea, întârzierea acțiunilor de profesionalizare, pregătirea polițienească deficitară, dotarea inadecvată și insuficientă indică indubitabil urgența reformei Carabinierilor.

19. La problemele aferente ordinii și securității publice menționate s-a adăugat deficitul structural de resurse care a ținut sistemul la nivelul minimei subzistențe funcționale, iar personalul (îndeosebi în anii '90) la pragul supraviețuirii, favorizînd amplificarea actelor de corupție .

În esență, în toată perioada post Independență, sistemul de ordine și securitate publică a fost în permanentă criză numerică și calitativă de personal, financiară și de dotare, fapt care a frînat dezvoltarea și modernizarea domeniului. A fost afectată, în consecință, calitatea serviciului public, protecția cetățeanului și siguranța societății.

20. Într-o măsură importantă, problemele actuale ale sistemului de ordine și securitate publică provin din lipsa Strategiei specifice, care să impună abordarea cuprinzătoare a domeniului, să dea perspectivă, coerență și continuitate procesului de schimbare, acțiunilor de dezvoltare, modernizare, depolitizare și demilitarizare.

Absența acesteia a provocat, deja, inconsistența reformei și disfuncționalități sistemice în sfera ordinii și securității publice, sub aspectele

normative, al concepției și îndeplinirii competențelor, atribuțiilor, misiunilor și resurselor alocate acestora.

Dintre strategiile de dezvoltare a instituțiilor ce dețin competențele principale de ordine și securitate publică, a fost adoptată în 2016 cea a Poliției, iar a Carabinierilor va fi definitivată după aprobarea acestei Strategii.

21. Au fost elaborate următoarele documente cu incidență asupra ordinii și securității publice:

- 1) Planul național de implementare a Acordului de Asociere RM-UE;
- 2) Strategia de reformă a sectorului justiției (2011–2016);
- 3) Strategia națională anticorupție (2011–2016);
- 4) Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (2013–2017);
- 5) Strategia națională de prevenire și combatere a crimei organizate (2011–2016);
- 6) Strategia națională antidrog (2011–2018);
- 7) Strategia națională de management integrat al frontierei **de stat pentru perioada 2015-2017**;
- 8) Strategia națională pentru siguranță rutieră;
- 9) Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022;
- 10) Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020);
- 11) Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane (2014–2016);
- 12) Planul de acțiuni comune privind prevenirea și combaterea infracțiunilor cibernetice (2013–2015);
- 13) Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de securitate cibernetică a Republicii Moldova pentru ani 2016 – 2020.

22. Trebuie reliefat faptul că MAI a beneficiat, suplimentar față de sprijinul direct al UE, de suportul important al partenerilor de dezvoltare ai RM, îndeosebi al Statelor Unite ale Americii, precum și altor parteneri strategici cum sînt România, Austria, Suedia, Belgia, Lituania.

Pe această cale a fost susținută dezvoltarea capacităților instituționale, ceea ce a permis progrese certe în anumite domenii și suplinirea parțială a neajunsurilor financiare și materiale. În aceeași măsură, lipsa coerenței conceptuale din MAI a prejudiciat valorificarea și păstrarea corespunzătoare în interiorul sistemului de ordine și securitate publică a tuturor investițiilor făcute pe unele segmente ale acestuia.

Secțiunea 4 **Descrierea situației operative**

23. Contextul criminogen este influențat de posibilitatea intensificării și permanentizării tulburărilor majore ale ordinii și securității publice, creșterea în amploare a criminalității organizate și transfrontaliere, extinderea noilor genuri de infracțiuni, profesionalizarea și specializarea infractorilor, accentuarea faptelor de corupție, inclusiv cu scopul facilitării de fapte antisociale.

Ca urmare, situația operativă din domeniul ordinii și securității publice va continua să fie activă și complexă. Deși sub unele aspecte – compararea ratei medii a criminalității din RM cu aceea din statele UE – circumstanțele nu par îngrijorătoare, trebuie avut în vedere faptul că problemele demografice, deprecierea situației economice, înrăutățirea nivelului de trai, situația conflictuală internă și externă pot amplifica nivelul și gravitatea criminalității.

Descrierea situației operative este prevăzută în Anexa la Strategie. Aceasta a fost efectuată în mod prioritar pe baza datelor din 2015 (pentru care au fost realizate centralizările cele mai complete) și prin compararea (unde a fost relevant) cu date din anii 2013, 2014 și 2016.

Ca urmare, se poate aprecia că tabloul situației operative este actual și exprimă tendințele curente.

Secțiunea 5

Situația privind corupția în MAI (alte aspecte infracționale)

24. Corupția în RM a devenit, treptat, subiect de actualitate în întreaga societate, înfățișând, în împrejurări multiple, aspect de sistem organizat. Fenomenul se manifestă de la corupția de mică amploare, avînd caracter comun ori incidental în diferite sectoare de activitate, pînă la cea care privește funcționari superiori cu putere de decizie.

Nu se poate face abstracție de faptul că datorită corupției, imaginea și credibilitatea internațională a RM s-au deteriorat semnificativ, influențînd astfel și percepția față de instituțiile din sistemul de ordine și securitate publică.

Lipsa de reacție coordonată a autorităților de aplicare a legii față de fenomenul corupției a determinat extinderea acestuia, în unele instituții devenind un modus vivendi acceptat pe scară largă.

25. În MAI, fenomenul corupției se manifestă, în general, ca în societate. Este întîlnită, desigur, și corupție specifică, aceasta rezultînd din particularitățile MAI.

Personalul MAI a făcut obiectul faptelor de corupție pasivă, îndeosebi în legătură cu îndeplinirea, respectiv neîndeplinirea atribuțiilor funcționale, traficul de influență, abuzul de putere și abuzul de serviciu.

Comportamentul corupțional se asociază, în mod cert, criminalității organizate, motiv pentru care interesează în gradul cel mai înalt, sub aspectul contracarării, structurile de ordine și securitate publică.

26. Ca rezultat al măsurilor speciale de investigații și urmărire penală desfășurate de către Serviciul Protecție Internă și Anticorupție din MAI (în continuare - SPIA), în 2015 au fost intentate 260 cauze penale care au vizat angajați ai MAI (2014-343; 2013-364). Dintre acestea, 28 cauze penale au fost încetate/clasate și 37 au fost expediate în instanța de judecată.

Potrivit datelor statistice, în 2015, la nivel național au fost înregistrate 142 de cazuri de corupere pasivă, comparativ cu perioada similară a anului precedent, cînd au fost documentate 163 cazuri. Rezultă, astfel, descreșterea cu 12,88% a numărului de cazuri depistate.

Din numărul total al actelor de corupere pasivă înregistrate, 66 cauze penale au vizat angajați ai MAI (2014-84; 2013-86), dintre care 57 cu persoane

identificate și 9 neidentificate. Numărul cauzelor penale a scăzut în 2015 cu aproximativ 22% față de 2014 și 2013.

Se constată, deci, faptul că din cele 142 cauze de corupere pasivă înregistrate la nivel național, 46% au implicat personalul MAI. Cel puțin statistic, rezultă că puțin sub 50% din totalul cazurilor de corupție au vizat personalul MAI. Aceasta face, probabil, din MAI, printre cele mai afectate de corupție instituții din RM.

La comiterea actelor de corupție descoperite au fost implicați 81 de angajați ai autorităților administrative și instituțiilor din subordinea MAI și un fost angajat al MAI.

Împotriva unora dintre persoanele implicate au fost dispuse sancțiuni disciplinare, după cum urmează: 24 angajați au fost concediați; 1 mustrare aspră; 1 retrogradare cu un grad special. 3 persoane au demisionat.

Angajații MAI au fost sancționați disciplinar pentru nedenunțarea actelor de corupție, neîntreprinderea măsurilor de prevenire și de combatere a faptelor de corupție, pentru tolerarea acestora, neinformarea superiorilor și organelor competente despre actele de corupție cunoscute. Aceste fapte au afectat grav imaginea MAI în societate. Totodată, angajații sancționați figurează în documentele cauzelor penale.

Nu sînt cunoscute condamnările dispuse, deoarece nu a fost instituit sistemul de informare necesar.

27. La instanța de judecată au fost remise pentru luarea deciziei finale 26 cauze penale de corupere pasivă. În 12 cazuri de pretinse acte de corupție, urmărirea penală a fost clasată pe motiv că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii. În 6 cazuri de corupere pasivă a fost prelungit termenul de urmărire penală, iar 3 cauze penale au fost expediate conform competenței.

28. Față de nivelul percepției sociale privind fenomenul corupției și în raport cu unele estimări publice în materie, numărul faptelor urmărite penal pare neconcludent. Este probabil ca situația să fie cu mult mai gravă, dar nu poate fi reflectată în mod real prin descoperirea și urmărirea penală a faptelor din cauza deficitelor de capacitate ale SPIA.

29. Evaluarea de către SPIA a situației a relevat următorii factori ce favorizează fenomenul corupției în cadrul MAI:

- 1) motivarea salarială insuficientă;
- 2) evaluarea subiectivă ori inechitabilă a personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare, stimulare și sancționare;
- 3) fluctuația de personal și instabilitatea în funcție;
- 4) lipsa de motivație în muncă;
- 5) managementul defectuos;
- 6) incompetența și neglijența în serviciu;
- 7) modificări frecvente de legislație și acte normative departamentale;
- 8) reglementări diferite pe aceleași probleme;
- 9) insuficiența ghidurilor/manualelor în domeniul anticorupție, a resurselor pentru desfășurarea campaniilor și activităților preventive curente;
- 10) sistem deficitar de control intern;

- 11) infrastructura tehnologiei informaționale insuficient protejată;
- 12) deficitul financiar și material, precum și reglementările lacunare privind administrarea resurselor;
- 13) legislația deficitară privind achizițiile publice;
- 14) ineficacitatea mecanismelor de declarare și control al averilor și intereselor personale, de depistare, confiscare și recuperare a bunurilor rezultate din infracțiunile de corupție, asimilate corupției și conexe acestora, precum și de sancționare a faptelor;
- 15) aplicarea necorespunzătoare a cerințelor de integritate în sectorul public;
- 16) ingerințele politice asupra instituțiilor statului și a funcționarilor publici;
- 17) practica judiciară neuniformă privind aplicarea sancțiunilor descurajatoare în cauzele de corupție, precum și tergiversarea examinării cauzelor de corupție cu rezonanță socială sporită.

30. Analiza internă efectuată în anul 2015 a relevat următoarele vulnerabilități în domeniul activității anticorupție:

1) Legile care reglementează activitatea IGP, DTC, Departamentul Poliției de Frontieră (în continuare – DPF), Serviciului Protecție Civilă și Situațiilor Excepționale (în continuare - SPCSE), nu conțin prevederi referitoare la monitorizarea stilului de viață al personalului. Ca urmare, SPIA nu poate implementa mecanismele de monitorizare a stilului de viață și efectuare a testării de integritate a personalului structurilor menționate.

2) În MAI domeniul protecției interne și anticorupției este gestionat neunitar, neexistând coordonarea ministerială a activității. Deși există un serviciu specializat de protecție și anticorupție, structuri cu competențe similare se regăsesc și în cadrul departamentelor și inspectoratelor generale, creindu-se astfel premisele pentru apariția conflictelor pozitive și negative de competență.

3) Art. 40, referitor la efectuarea testării integrității profesionale, din Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 permite, pe de o parte, desfășurarea activității de către SPIA (care deține atribuții exprese în domeniu).

4) Legea 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului identifică atribuțiile polițienești cu IGP, fiind omise subdiviziunile subordonate MAI care exercită atribuțiile Poliției. Au rezultat, de aceea, lacune de reglementare a activității subdiviziunilor subordonate MAI care exercită atribuții polițienești, fapt ce creează diverse dificultăți și în ceea ce privește domeniul anticorupție.

31. În 2015, au fost înregistrate 268 cazuri de maltratare și ultragiere a personalului MAI. Acest fapt deosebit de îngrijorător, exprimă, pe de o parte, scăderea prestigiului și autorității MAI, protecția juridică insuficientă a personalului și, pe de altă parte, lacune de pregătire a acestuia.

CAPITOLUL II

RISCURILE ȘI AMENINȚĂRILE LA ADRESA ORDINII ȘI SECURITĂȚII PUBLICE

32. Strategia de securitate națională a RM a definit în mod cuprinzător registrul riscurilor și amenințărilor specifice pe dimensiunile externă, transfrontalieră și internă.

Pe lângă acestea, sînt semnificative pentru RM amenințărilor privind criminalitatea organizată identificate de către Biroul European de Poliție. Acestea prezintă importanță atît din perspectiva opțiunii europene a țării, a relațiilor cu țările UE, cooperării polițienești internaționale, cît și a caracterului transnațional al criminalității.

Amenințările determinate sînt următoarele:

- 1) migrația ilegală;
- 2) traficul de ființe umane;
- 3) contrafacerea mărfurilor și produselor din domeniul sanitar și farmaceutic;
- 4) infracțiuni economice comise prin intermediul firmelor de tip „fantomă” – rambursarea ilegală a taxei pe valoare adăugată;
- 5) producția și traficul de droguri sintetice;
- 6) criminalitatea informatică;
- 7) spălarea de bani;
- 8) infracțiunile în domeniul mediului – traficul ilicit cu deșeuri metalice și toxice;
- 9) fraudele în domeniul energiei și fraudele rezultate din comerțul cu certificate verzi.

Adăugăm la acestea, terorismul și fraudele legate de cardurile de plată.

33. În considerarea aspectelor menționate, au fost particularizate riscurile și amenințările aferente ordinii și securității publice în RM. Este necesară precizarea faptului că, sub aspectul tipologiei, nu au fost trasate limite precise între anumite categorii de riscuri și amenințări.

Astfel, sînt riscuri externe care potențează alterarea ordinii și securității publice din RM și riscuri interne cu extensie transfrontalieră și internațională.

Ca urmare, riscurile și amenințările la adresa ordinii și securității publice trebuie tratate ca sistem multisursă, permeabil și multidirecțional.

Secțiunea 1

Riscurile și amenințările de ordin extern și transfrontalier la adresa ordinii și securității publice

34. Riscurile și amenințările de ordin extern și transfrontalier la adresa ordinii și securității publice sînt următoarele:

- 1) extinderea ariei de acțiune a grupărilor internaționale de crimă organizată și a infracționalității transfrontaliere pe fondul conflictului din Ucraina, al menținerii sau agravării stărilor regionale de confuzie și incertitudine;

2) provocarea, menținerea și intensificarea, în contextul alimentării externe a conflictului transnistrean, a stărilor de criză internă, de insecuritate socială, a mișcărilor politice, separatiste, etnice, a încălcărilor violente ale ordinii și securității publice;

3) influențarea deciziilor de politică externă prin exercitarea de presiuni asupra instituțiilor statului, a autorităților publice locale și centrale, prin utilizarea constrângerilor economice, financiar-bancare și a șantajului energetic extern;

4) subminarea climatului economic, social și scăderea încrederii populației, în capacitatea de guvernare și a instituțiilor de aplicare a legii, prin sprijinirea din exterior (politic, organizatoric, financiar și logistic) a acțiunilor antistatale, de contestare violentă, prin inițierea de scheme criminale specifice, campanii vaste de propagandă prin mass-media controlate de către entități străine, prin șantaj și corupție;

5) alimentarea grupurilor crimei organizate și antistatale cu arme și explozivi, materiale interzise diverse (radiologice, biologice, chimice) pe fondul scăderii eficacității regimului de control al armelor convenționale în Europa și al încălcărilor Tratatului privind comerțul cu armele convenționale;

6) posibilitatea folosirii teritoriului RM ca zonă de tranzit spre UE de către elemente teroriste și pentru traficul cu armament și substanțe interzise;

7) dinamizarea fenomenului migrației, inclusiv a migrației ilegale, prin folosirea țării ca zonă de tranzit și platformă de trecere ilegală a frontierei cu acte false;

8) favorizarea constituirii rețelelor de contrabandă și trafic internaționalizate din motive de politică fiscală sau de diferențe între RM, UE și țările din regiune, cum este Ucraina, a cotelor accizelor și taxelor la produse de larg consum, dar, în special, la alcool, țigări și produse din tutun;

9) situații excepționale în funcție de proporțiile extinderii și gravitatea consecințelor, precum și particularitățile manifestării pot produce efecte transfrontaliere;

10) atacuri cibernetice externe asupra autorităților cu atribuții privind ordinea și securitatea publică pentru destabilizarea și anihilarea sistemului de management instituțional și al crizelor, a sistemelor, resurselor informaționale vitale și a infrastructurii critice.

Secțiunea 2

Riscurile și amenințările interne la adresa ordinii și securității publice

35. Riscurile și amenințările interne la adresa ordinii și securității publice sînt următoarele:

1) instigarea la escaladarea, în timp și spațiu, a tensiunilor social-economice și incitarea la confruntări deschise între grupurile protestatatoare și instituțiile de ordine și securitate publică în contextul deficitului de autoritate, capacitate și al timorării personalului acestora ca rezultat al lipsei de protecție juridică, pregătire și dotare;

2) degenerarea în acțiuni violente, pe fondul nemulțumirilor și evoluțiilor diverse, a adunărilor publice, spontane sau organizate, cu caracter revendicativ, de protest sau a altor forme de expresie a cetățenilor în spațiul public;

3) menținerea conflictului transnistrean și a stării aferente de tensiune politică, socială, etnică, posibilitatea declanșării de acțiuni ostile de pe teritoriul Transnistriei, de provocări comise în zona de securitate, potențial generatoare de crize militare, de ordine și securitate publică;

4) continuarea acțiunilor concertate de alterare a ordinii și securității publice prin provocarea de fapte antinaționale, extremiste, separatiste, xenofobe, preferențiale (etnic, economic, teritorial), care să perpetueze divizarea populației și să adâncească neîncrederea;

5) amplificarea propagandei antistatale, separatiste și etnice, desfășurarea de acțiuni specifice războiului psihologic în scopul subminării încrederii în instituțiile statului, creării de confuzie și panică;

6) folosirea teritoriului RM (inclusiv a zonei transnistrene) pentru acțiuni de criminalitate organizată, transfrontalieră, migrație ilegală, contrabandă, spălare de bani, contrafacere de mărfuri, infracțiuni de mediu, producere și trafic de droguri, trafic de persoane, armament, materiale interzise, autovehicule, tehnologii, echipamente, componente, softuri integrabile tehnologiilor nucleare și cu destinație dublă;

7) deprecierea nivelului de ordine și securitate publică în condițiile creșterii fluxului imigrațional, a cererilor de azil și a necesarului de cazare și integrare a străinilor;

8) scăderea autorității statului, ca urmare a îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor de ordine și securitate publică, diminuarea încrederii populației în capacitatea de acțiune a instituțiilor cu responsabilități în domeniu;

9) menținerea calității reduse a serviciului public, protecției persoanei, siguranței societății și statului, din cauza subfinanțării și a deficitului de resurse ale instituțiilor cu atribuții de ordine și securitate publică, fapt ce nu permite reforma, modernizarea și dezvoltarea acestora;

10) extinderea actelor de corupție și protecționism atât în general, cât și în cadrul instituțiilor de aplicare a legii, aspecte ce pot constitui motivul declanșării de proteste violente și acțiuni îndreptate împotriva ordinii de drept, îndeosebi în cazul faptelor cu rezonanță publică sporită;

11) incapacitatea de management, din perspectiva măsurilor de ordine și securitate publică, al situațiilor excepționale generate de diverși factori provocatori.

13) creșterea criminalității comune ca urmare a accentuării declinului economic și social, a ratei șomajului, a reducerii gradului de ocupare a tinerilor, diminuării capacității populației de a a-și asigura minima subzistență;

14) extinderea criminalității informatice (terorismul și spionajul cibernetic, atacurile cibernetice transfrontaliere asupra sistemelor informaționale, serviciilor și rețelelor de comunicații electronice, inclusiv la adresa infrastructurii informaționale critice, economia digitală tenebră);

15) scurgerea informațiilor secrete din sistemul de ordine și securitate publică, determinată de nivelul scăzut al responsabilității personalului, al

cunoștințelor în domeniul gestionării documentelor secrete, de cadrul ineficace de protecție a secretului de serviciu.

CAPITOLUL III DEFINIREA PROBLEMELOR

36. Principalele probleme care afectează protecția cetățeanului, siguranța societății și statului, rezultate din analiza domeniului și descrierea situației, coroborate cu sistemul riscurilor și amenințărilor identificate la adresa ordinii și securității publice, sînt următoarele:

1) Diminuarea gradului de protecție a cetățeanului, siguranța a societății și statului, ca urmare a lacunelor din domeniile de activitate subsumate ordinii și securității publice.

2) Dificultățile de îndeplinire a competențelor specifice din cauza absenței viziunii integrate, unitare și formalizate asupra sistemului de ordine și securitate publică, a politicilor de asigurare a integrării, interoperabilității și compatibilității structurilor ce dețin competențe specifice; cadrului de reglementare, organizatoric și funcțional necorelat și depășit de realitate.

3) Diminuarea capacității de îndeplinire a competențelor, misiunilor și atribuțiilor pe fondul deficitelor numerice și calitative privind resursele umane și managementul acestora, sub aspectul proiectării organizaționale, administrării personalului; formării profesionale inconsistente; managementului carierei; sistemului motivațional, deontologiei, integrității și combaterii corupției, precum și în ceea ce privește capacitatea de menținere în sistem a angajaților.

4) Carențe de imagine, transparență, încredere, de comunicare intra și extra organizațională din cauza politicilor inconsistente și practicii neadecvate în domeniu.

5) Prejudicierea capacității de îndeplinire a competențelor, misiunilor și atribuțiilor din motivul permanentizării deficitelor financiare și materiale. Acest fapt nu a permis și nu admite nici în viitor, în condițiile perpetuării acestei situații, edificarea sistemului eficient și eficient de ordine și securitate publică dedicat protecției persoanei, siguranței societății și statului.

37. Definirea detaliată a problemelor a fost făcută pentru fiecare obiectiv specific al strategiei în parte.

CAPITOLUL IV OBIECTIVELE ȘI PRINCIPIILE STRATEGIEI DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ

Secțiunea 1 Obiectivul general al Strategiei

38. **Obiectivul general al Strategiei** este întărirea protecției persoanei, a siguranței societății și statului, prin realizarea sistemului modern de ordine și securitate publică, dual, integrat, interoperabil, compatibil, consolidat sub

aspectele conceptual, al cadrului de reglementare, organizatoric și funcțional, al resurselor umane, integrității personalului, al finanțării, dotării și sustenabilității.

Sistemul de ordine și securitate publică va asigura eficace și eficient prevenirea și combaterea criminalității specifice, managementul crizelor în domeniu, precum și gestiunea proceselor proprii de schimbare organizațională, conform standardelor, experiențelor și bunelor practici **internaționale**.

Capabilitățile sistemului de ordine și securitate publică fac parte din infrastructura securității naționale.

Secțiunea 2

Obiectivele specifice ale Strategiei

39. Obiectivele specifice ale Strategiei de ordine și securitate publică sînt următoarele:

1) Consolidarea protecției persoanei, a siguranței societății și statului, prin dezvoltarea capacităților sistemului de ordine și securitate publică.

2) Realizarea sistemului modern de ordine și securitate publică integrat, interoperabil și compatibil, capabil să asigure servicii publice de calitate pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului.

3) Dezvoltarea managementului resurselor umane aferente ordinii și securității publice, apt să susțină specific îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor, sporirea integrității și combaterea corupției.

4) Creșterea nivelului de încredere a populației în sistemul de ordine și securitate publică, dezvoltarea politicilor instituționale de imagine, transparență și comunicare intra și extra organizațională.

5) Optimizarea mecanismelor de bugetare, dotare și logistică necesare funcționării integrate, eficace, eficiente și sustenabilității sistemului de ordine și securitate publică.

Secțiunea 3

Principiile Strategiei

40. Principiile Strategiei sînt următoarele:

1) *legalitatea* – sistemul de ordine și securitate publică, în ansamblu, precum și componentele sale, sînt organizate și funcționează în perimetrul cadrului constituțional, normativ și al procedurilor operaționale proiectate pe baza acestuia;

2) *prevalența interesului public și național* – conceperea, organizarea, planificarea și realizarea atribuțiilor și misiunilor de ordine și securitate publică vor urmări exclusiv scopul protecției persoanei, al siguranței societății și statului;

3) *unitatea de concepție și specializarea funcțională* – sistemul de ordine și securitate publică va fi gîndit și construit ca întreg; componentele sale participă atît la îndeplinirea misiunilor comune, cît și a atribuțiilor proprii, în limitele competențelor specifice, potrivit cadrului de reglementare aplicabil;

4) *integrarea, interoperabilitatea și compatibilitatea* – diferitele categorii de forțe și mijloace din sistemul de ordine și securitate publică vor fi capabile să

acționeze întrunit, pe baza concepției, legislației, sistemului de management operațional, proceselor organizaționale, metodologiilor și procedurilor, formării profesionale și dotării, toate acestea unitare, corelate și standardizate;

5) *deschiderea și transparența* – comunitatea va fi informată constant și cuprinzător asupra aspectelor de interes public privind ordinea și securitatea publică; vor aprofunda dialogul cu societatea și atragerea acesteia la deciziile ce suscită preocuparea generală;

6) *perspectiva, conectivitatea și consistența dezvoltării* – gestiunea curentă, schimbarea și modernizarea sistemului de ordine și securitate publică vor fi realizate în proiecție strategică, în legătură cu nevoile societății și evoluția situației, cu aplicarea mecanismelor de obținere a feedbackului necesar adaptării, reglării procesuale și sustenabilității;

7) *prioritizarea și coordonarea alocării resurselor* – proiectele de dezvoltare instituțională a componentelor sistemului de ordine și securitate publică, prin bugetarea curentă și programe de asistență externă, vor fi corelate în scopul dirijării resurselor către activitățile urgente și importante pentru creșterea funcționalității, a capacităților și a calității serviciului public.

8) *principiul cooperării reciproce* – stabilirea unui cadru de colaborare prin schimb de informații și în alt mod agreat de părțile vizate în scopul implementării Strategiei, însă cu respectarea condițiilor prevăzute de legile speciale.

CAPITOLUL V

MĂSURI ȘI ACȚIUNI PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR STRATEGIEI **NATIONALE DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ ȘI REZULTATELE SCONTATE ALE ACESTORA**

41. La descrierea obiectivului și enunțarea problemelor identificate, la stabilirea măsurilor și acțiunilor, respectiv a subacțiunilor necesare pentru soluționare, precum și a rezultatelor scontate, au fost avute în vedere relevanța acestora pentru ansamblul sistemului de ordine și securitate publică.

Subacțiunile proiectate pentru operaționalizarea fiecărei acțiuni în parte sînt prevăzute în Planul de implementare a Strategiei. Aspectele specifice vor fi incluse în strategiile departamentale.

Secțiunea 1

Obiectivul specific 1. Consolidarea protecției persoanei, a siguranței societății și statului, prin dezvoltarea capacităților sistemului de ordine și securitate publică

42. Obiectivul vizează realizarea, globală și pe domenii, a măsurilor convergente de dezvoltare a capacităților sistemului de ordine și securitate publică prin care să se producă în mod evident, concret și sesizabil, întărirea protecției persoanei, a siguranței societății și statului.

43. Probleme identificate:

1) Strategiile, planurile și programele naționale incidente domeniului ordinii și securității publice, prevenirii și combaterii criminalității au apărut în momente și contexte diferite, inclusiv în cadrul MAI. Din acest motiv, sub anumite aspecte, sînt neactualizate și necorelate, ceea ce le diminuează impactul pozitiv asupra protecției persoanei, siguranței societății și statului. Deși cu asistență externă au fost realizate evaluări, rapoarte ale MAI și structurilor de ordine și securitate publică, recomandările formulate au fost preluate fragmentar sau nu au fost aplicate, ceea ce a generat risipirea de resurse și șanse de dezvoltare. Cadrul strategic și al politicilor trebuie pus de acord cu cel european echivalent. Au fost și sînt, încă, dificultăți de identificare și accesare a surselor de finanțare externă.

2) Nu se realizează ca demers dedicat cunoașterea sistemului riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților ce pot afecta ordinea și securitatea publică. Ca urmare, în absența capacităților necesare, elementele din categoria menționată nu sînt utilizate în procesul de planificare strategică și pentru susținerea practicii curente.

Situația criminogenă este cunoscută fragmentar, nu se evaluează coerent și integrat evoluția și efectele acesteia, pe categorii de fapte, în timp, în profil geografic și transfrontalier. Evaluările în domeniu au caracter mai mult statistic, dimensiunea analitică fiind încă redusă.

Absența sistemului unitar de indicatori, precum și a metodologiei unice, face dificilă cunoașterea exactă și în timp real a caracteristicilor situației criminogene, conturarea la nivel național și local a nivelului real de stare a protecției persoanei, siguranței societății și statului, precum și proiectarea măsurilor necesare, de la nivel strategic pînă la cel tactic.

3) Serviciile publice pentru cetățeni au încă o pronunțată încărcătură birocratică, nu sînt prompte și obligă populația la demersuri și deplasări inutile. Sînt întîlnite lacune de pregătire a personalului care lucrează cu publicul.

Principiile poliției comunitare ('Community Policing') și ale performanței polițienești egale ('Equal Police Performance') nu au fost încă asimilate, iar după implementare necesită evaluarea periodică de impact.

Deși au fost făcute progrese, este necesară evaluarea periodică a respectării de către personalul structurilor de ordine și securitate publică a standardelor internaționale privind respectarea drepturilor omului și eliminarea practicilor abuzive și discriminatorii.

Sistemul „Ghișeului unic” este insuficient dezvoltat. Suferă, de aceea, relația poliție-comunitate, iar serviciile polițienești au calitate diferită. Din cauza prezenței polițienești inconsistente în zonele de interes operativ nu se poate realiza protecția corespunzătoare a persoanei, siguranța societății și statului.

Nu a fost constituit sistemul bazelor de date integrate pentru servicii publice pentru populație.

4) Aspectul preventiv a fost insuficient valorificat în activitatea de ordine și securitate publică. La elaborarea Concepției Activității Polițienești, care va include și perspectiva prevenției, trebuie avut în vedere ca principiile acesteia să fie extinse la ansamblul structurilor de ordine și securitate publică. Pe fondul lacunelor de concepție și al capacităților limitate în domeniu, nu au fost

exploatate în mod corespunzător resurse importante de diminuare a criminalității și de implicare a societății în activități specifice, îndeosebi în ceea ce privește protecția copiilor, a victimelor și persoanelor vulnerabile.

Capacitățile structurilor de prevenire a criminalității și cadrul de reglementare, organizațional și operațional nu au dezvoltarea corespunzătoare.

Mecanismul de răspuns la sesizările persoanelor nu este optimizat.

Nu a fost instituită practica desfășurării de acțiuni integrate și planificate pentru cunoașterea mediului operativ, sporirea prezenței polițienești în zonele de interes și dezvoltarea legăturilor cu populația.

5) Reorganizarea activităților de securitate rutieră prin transferul acestei misiuni către Inspectoratul Național de Patrulare (în continuare - INP) nu a provocat creșterea de calitate scontată. Deși indicatorii de risc rutier s-au ameliorat, situația în domeniu necesită îmbunătățiri deoarece se mențin ridicate starea de nesiguranță pe șosele, numărul accidentelor de circulație, al victimelor și valoarea pagubelor materiale. Situația se poate îmbunătăți prin aplicarea conceptului privind analiza de risc și cel privind soluționarea amiabilă a accidentelor rutiere în urma cărora nu rezultă victime.

La nivel teritorial nu pot fi îndeplinite corespunzător atribuții de poliție rutieră din cauza lipsei competențelor și a deficitului de resurse.

Deși ar trebui să susțină activitatea polițienească, Sistemul Automatizat de Supraveghere a Circulației Rutiere „Controlul Traficului” se află în structura STI.

Totodată, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 415 **din 8 aprilie 2003** despre aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea tehnică exercitată de poliția rutieră, în sarcina IGP au fost puse atribuții nespecifice activității polițienești, care au în cea mai mare parte caracter pur tehnic, ce necesită cunoștințe ingineresti de specialitate auto.

Parteneriatele cu societatea civilă nu sînt dezvoltate corespunzător, iar pregătirea populației în domeniul siguranței rutiere este lacunară, îndeosebi a copiilor.

6) Faptele și fenomenele infracționale au exercitat influențe negative puternice asupra calității vieții persoanelor și securității publice.

Tendința generală în ultimii 3 ani este de creștere a numărului de infracțiuni înregistrate, cu o ușoară diminuare în 2015 (-5,75%). Copiii continuă să fie victime ale infracțiunilor, dar și să participe la producerea acestora.

Se constată extinderea gamei faptelor infracționale, tendință pusă în valoare prin menținerea la un nivel ridicat a numărului de cazuri privind tâlhăriile; omorurile; furturile din avutul public și privat; abuzul și violența sexuală; pungășiile; criminalitatea juvenilă; violența familială; încălcarea legislației privind armele; crima organizată și transfrontalieră; migrația ilegală; traficul de persoane, de droguri și materiale interzise; infracțiunile economice și financiare; infracțiunile informatice, precum și corupția.

Nu se utilizează instrumente de planificare integrală la nivel teritorial a acțiunilor de ordine și securitate publică. Capacitatea operațională este afectată de lipsa efectivelor, a dotării și informatizării scăzute a activității.

Inspectoratul Național de Patrulare nu a reușit să-și realizeze corespunzător sarcinile la nivel teritorial, iar Inspectoratele teritoriale de Poliție nu dețin instrumentele necesare acoperirii operative a zonei de competență.

Este preocupant faptul că în aglomerările urbane, îndeosebi în municipiul Chișinău, se acumulează majoritatea criminalității, ceea ce impune concentrarea în zonele respective a efortului structurilor de ordine și securitate publică. Concomitent, mediul rural nu beneficiază de aportul suficient al structurilor de ordine și securitate publică. În general, sistemul de ordine și securitate publică nu are capacitatea de a acoperi corespunzător mediile cu rata cea mai mare a criminalității.

Tipul, gravitatea și aria de răspândire a faptelor infracționale necesită atenția constantă din partea structurilor de ordine și securitate publică. Acestea au capacitate limitată de a se adapta rapid la evoluția situației operative. Deși aspectele menționate au fost conștientizate, lacunele organizatorice și funcționale diminuează eficacitatea luptei cu criminalitatea.

Actualul cadru juridic provoacă dificultăți de constatare a contravențiilor și de îndeplinire a atribuțiilor de către structurile de cercetare penală. Dificultăți operaționale întâmpină și subdiviziunile de investigații. Sînt deficite de cooperare cu procurorii și alte structuri de aplicare a legii.

Subdiviziunile de investigații și cercetare penală prezintă deficite de capacitate din cauza dezvoltării insuficiente în teritoriu, lipsei de personal și dotare.

La persoanele fizice se află numeroase arme de foc, ceea ce constituie factor de risc, atît în ceea ce privește utilizarea acestora la comiterea de infracțiuni comune, cît și în situația producerii de crize în domeniul ordinii și securității publice.

Cu toate eforturile făcute, nu se situează la nivelul standardelor în domeniul drepturilor omului condițiile în spațiile pentru detenție provizorie și camerele de interogare, precum și a celor de transportare a persoanelor reținute/arestate în procesul urmăririi penale.

7) Cadrul de reglementare privind combaterea criminalității organizate și transfrontaliere nu este corelat.

Numărul grupurilor criminale care operează și se constituie se menține ridicat. Criminalitatea organizată și transfrontalieră este destul de activă. Infracțiunile care implică drogurile și traficul de persoane sînt, încă, semnificative.

Capacitățile de contracarare a criminalității organizate și transfrontaliere, de cooperare și schimb operativ de date și informații sînt deocamdată reduse, fiind necesară urgentarea dezvoltării acestora. Sînt, totodată, probleme de asigurare cu personal pregătit și echipamente moderne a structurilor de specialitate.

RM are reprezentare slabă în străinătate prin ofițeri de legătură, fapt ce afectează cooperarea cu partenerii internaționali.

Deși problema drogurilor și traficului de persoane preocupă societatea în gradul cel mai înalt, dezvoltarea capacității subdiviziunilor specializate nu a atins nivelul necesar. Există lacune privind legislația privind protecția martorilor.

8) Infraționalitatea economică a îmbrăcat forme deosebit de agresive care au afectat nemijlocit persoanele. Criminalitatea financiar-bancară a avut puternic impact emoțional și stîrnesc îngrijorarea întregii societăți. Ca efect, s-au produs dezordini în masă majore cu potențial impredictibil de reactivare și escaladare.

Deficitele normative, dar și de cunoaștere a situației, nu permit desfășurarea eficace a activităților polițienești specifice. Capacitățile sistemului de ordine și securitate publică de a contracara acest tip de criminalitate și de recuperare a pagubelor sînt încă reduse.

Nu a fost evaluat impactul măsurilor luate în ceea ce privește combaterea criminalității economice, pentru a fi posibilă ajustarea acestora în funcție de evoluția situației.

9) Deși mai recentă, criminalitatea informatică tinde să ia amploare și să devină deosebit de periculoasă atît pentru persoane, cît și pentru societate și stat. Deocamdată, capacitățile de contracarare a criminalității informatice sînt în construcție, existînd, încă, deficite semnificative. Sînt, încă, lacune de reglementare privind investigarea infracțiunilor informatice.

Nu au fost evaluate aprofundat riscurile criminalității informatice.

Capacitățile informatice ale sistemului de ordine și securitate publică și de protecție proprie sînt încă reduse, iar cooperarea între structurile de aplicare a legii este insuficientă. Infrastructura subdiviziunilor teritoriale este inconsistentă și, ca urmare, sprijinul informatic al activității este limitat. Nivelul de integrare, interoperabilitate și compatibilitate al sistemelor informatice aferente ordinii și securității publice este în curs de dezvoltare. Nu a fost asigurată pregătirea comună a personalului ce deține atribuții în domeniu.

Nu a fost evaluat impactul măsurilor luate în ceea ce privește combaterea criminalității informatice, pentru a fi posibilă ajustarea acestora în funcție de evoluția situației.

10) Managementul integrat al frontierei de stat înregistrează o serie de deficite, deși este evidentă dinamica pozitivă a dezvoltării instituțiilor cu atribuții în domeniu, în special a Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal.

Sînt, încă, necorelări normative, precum și anumite suprapuneri de competențe. Mai persistă, deocamdată, neajunsuri de cooperare între instituțiile ce dețin competențe privind managementul integrat al frontierei de stat.

Echipele mobile ale Poliției de Frontieră nu au competențe pe întregul teritoriu național, fapt ce nu permite îndeplinirea misiunilor specifice. Sistemul procedurilor standard de operare (în continuare - PSO) pentru controlul frontierei este lacunar.

Resursele umane sînt insuficiente și se înregistrează deficite de pregătire. Condițiile de muncă la majoritatea subdiviziunilor de frontieră sînt improprii, iar unele încăperi pentru solicitanții de azil necesită amenajarea corespunzătoare. Ca urmare, combaterea migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere nu a ajuns la nivelul de calitate dorit.

Situația aferentă regiunii transnistrene nu permite controlul frontierei RM cu Ucraina, pe segmentul corespondent acestei porțiuni a frontierei de stat, astfel încît persistă riscurile specifice la adresa securității frontaliere.

11) BMA gestionează multiple procese aferente imigrării, azilului, combaterii șederii ilegale a străinilor, readmisiei și integrării. Deși cadrul normativ este în mare măsură conform legislației de referință europene, acesta nu a fost transpus pe deplin în proceduri standard de operare.

Elaborarea profilului migrațional extins este o sarcină care necesită continuarea întăririi capacităților analitice ale BMA, deși instituția a întocmit trei ediții ale acestuia (2013, 2014, 2015). Sistemul de analiză a riscurilor aferente migrației și azilului necesită o dezvoltare continuă.

Față de sensibilitatea și importanța activităților din responsabilitate, aportul la procesul obținerii regimului liberalizat de vize și complexitatea sarcinilor ce îi revin curent din documentele internaționale și strategia de domeniu, BMA necesită atenție sporită și sprijin pentru dezvoltarea capacităților administrative la nivel central și a celor operaționale. Structura organizatorică a BMA și efectivele nu mai reflectă necesarul actual, iar îmbunătățirea dotărilor necesită a fi continuă și în raport cu schimbările situației migraționiste.

Deficitul de personal, de mijloace materiale și echipamente specifice pune probleme operaționale deosebite. Motivația foarte redusă a funcționarilor publici determină fluctuații mari de personal, fapt ce are ca efect pierderea experienței instituționale și necesitatea de a relua permanent formarea personalului încadrat pentru acoperirea posturilor care se vacantează frecvent.

Capacitățile operaționale regionale sînt în construcție, fiind limitate sub aspectul eficacității și calității serviciului public pe care îl oferă. Sînt, încă, deficite de cooperare și schimb de informații cu instituțiile ce dețin atribuții privind migrația.

Nu a fost atins, încă, nivelul necesar de integrare a bazelor de date ale Poliției de Frontieră și BMA.

Nu a fost asigurată realizarea și operaționalizarea mecanismului național de gestionare unitară și coerentă a situațiilor generate de fluxul sporit de străini.

44. Măsurile și acțiunile necesare pentru îndeplinirea obiectivului:

1) Revizuirea, în scopul actualizării și corelării, a strategiilor, politicilor, planurilor și programelor naționale și sectoriale incidente domeniului ordinii și securității publice, prevenirii și combaterii criminalității.

2) Cunoașterea comprehensivă a sistemului riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților ce pot afecta ordinea și securitatea publică, precum și a situației criminogene, în scopul susținerii procesului de planificare strategică și a practicii domeniului.

3) Optimizarea serviciilor publice pentru populație, eliminarea birocrăției, creșterea gradului de informatizare, a promptitudinii și calității serviciilor prestate de către personalul instituțiilor de ordine și securitate publică.

4) Dezvoltarea dimensiunii preventive a activităților de protecție a persoanei, siguranța a societății și statului.

5) Reorganizarea sistemului de Poliție Rutieră, dezvoltarea capacităților în domeniu, sporirea siguranței rutiere și a protecției persoanelor în trafic.

6) Consolidarea capacității operaționale a sistemului de ordine și securitate publică pentru combaterea faptelor infracționale.

7) Perfecționarea cadrului de reglementare, conceptual, funcțional, de acțiune și cooperare interinstituțională pentru investigarea, documentarea și combaterea criminalității organizate și criminalității transfrontaliere.

8) Dezvoltarea capacităților de identificare, prevenire și contracarare a infracțiunilor economice și financiar-bancare prin elaborarea, modificarea completarea cadrului de reglementare, asigurarea cu mijloace tehnice și cu specialiști.

9) Dezvoltarea capacităților de identificare, prevenire și contracarare a criminalității informatice prin elaborarea, modificarea completarea cadrului de reglementare, asigurarea cu mijloace tehnice și cu specialiști. Dezvoltarea capacităților informatice ale sistemului de ordine și securitate publică.

10) Continuarea dezvoltării capacităților de control pentru realizarea securității frontaliere, implementarea principiilor managementului integrat al frontierei, combaterea eficace a migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere.

11) Continuarea dezvoltării capacităților BMA de gestiune a activităților din competență la nivel central și regional și realizare a angajamentelor instituționale, de cooperare interinstituțională, de asigurare a calității serviciului public și management al crizelor specifice.

45. Rezultate scontate

1) În scopul protecției persoanei, siguranței societății și statului vor fi adaptate strategiile, politicile, planurile și programele naționale. Acestea vor fi actualizate și corelate conform standardelor, experienței și bunelor practici **internaționale**. Vor fi elaborate proiecte pentru obținerea asistenței externe în vederea susținerii activităților din Planul de implementare.

2) Cunoașterea sistemului riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților ce pot afecta ordinea și securitatea publică și a situației criminogene va fi asigurată prin aplicarea de instrumente și metodologii unitare. Rezultatele vor fi valorificate constant în procesul de planificare strategică și în activitatea curentă de protecție a persoanei, siguranță a societății și statului.

3) Vor crește calitatea, promptitudinea, accesibilitatea și gradul de informatizare a serviciilor publice pentru populație. Calitatea serviciilor polițienești va fi similară pe întregul teritoriu național. Va fi eliminată birocrăția, mediul administrativ va deveni mai prietenos pentru cetățeni, iar personalul instituțiilor de ordine și securitate publică va fi pregătit corespunzător pentru relațiile cu publicul. Va fi implementat conceptul de activitate polițienească comunitară care va consolida parteneriatul poliție-comunitate.

4) Va fi dezvoltată dimensiunea preventivă a activităților de protecție a persoanei, siguranță a societății și statului, cunoașterea mediului de interes operativ și a persoanelor vulnerabile. Va crește calitatea și promptitudinea răspunsului la sesizările populației și prezența polițienească în spațiul public de interes social și operativ.

5) Va spori gradul de siguranță rutieră și protecția persoanelor în trafic. Va diminua numărul de accidente, de victime și valoarea pagubelor materiale prin reorganizarea sistemului de Poliție Rutieră, dezvoltarea capacităților în domeniu la nivel central și teritorial și creșterea calității profesionale a angajaților.

6) Va fi obținută reducerea numărului și a gravității faptelor criminale din categoria tâlhăriilor, omorurilor, furtului din avutul public și privat, violenței sexuale, pungășiiilor, criminalității juvenile, violenței familiale. Va crește relevanța urmăririi penale și procentul condamnărilor în cazul persoanelor trimise în judecată.

7) Combaterea integrată a criminalității organizate și a criminalității transfrontaliere va deveni posibilă prin colaborare interinstituțională și dezvoltarea cooperării polițienești internaționale. Vor crește rezultatele concrete ale acțiunilor de identificare și de structurare a grupurilor și organizațiilor criminale, cu efecte directe în sporirea gradului de protecție a persoanei, siguranță a societății și statului.

8) Va fi aprobat cadrul de reglementare care va permite desfășurarea de activități polițienești pentru identificarea, prevenirea și contracararea infracțiunilor economice și financiar-bancare, diminuarea efectelor acestora și creșterea gradului de recuperare a pagubelor.

Va fi atinsă capacitatea operațională necesară a subdiviziunilor de profil prin asigurarea cu mijloace tehnice și personal de specialitate. Va fi operațional sistemul de informare constantă a populației cu privire la activitatea în domeniu, având în vedere sensibilitatea problematicii și impactul social deosebit, potențial generator de dezordine în masă.

9) Va fi adaptat cadrul de reglementare care va permite desfășurarea de activități polițienești pentru identificarea, prevenirea și contracararea criminalității informatice, diminuarea efectelor acestora. Va fi crescută capacitatea operațională a subdiviziunilor de profil prin asigurarea cu mijloace tehnice și personalul de specialitate necesar.

Va fi dezvoltat sistemul informatic al componentelor de ordine și securitate publică, gradul de informatizare a activității și de suport operațional.

10) Vor fi optimizate capacitățile de control al frontierei și va crește nivelul de securitate frontalieră. Va continua implementarea managementului integrat al frontierei de stat și va crește gradul de implicare a instituțiilor participante la acesta.

Va deveni mai eficace combaterea migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere prin dezvoltarea cooperării între instituțiile cu atribuții specifice.

11) BMA va sprijini eficace îndeplinirea angajamentelor RM în domeniul migrației și azilului. Profilul migrațional extins va dobândi caracter analitic mai pronunțat și va crește gradul de folosire la proiectarea politicilor în domeniu.

Va crește rolul de participare a structurilor centrale ale BMA la elaborarea de strategii și politici în domeniu, de coordonare și control, concomitent cu dezvoltarea capacității operaționale a secțiilor regionale.

Va crește potențialul de coordonare la nivel regional a activităților descentralizate acolo de către BMA și de asigurare a cooperării eficace cu structurile locale. Activitatea operațională va fi optimizată prin folosirea PSO.

Va fi asigurată creșterea controlului din perspectiva ordinii și securității publice în ceea ce privește problematica migrației, azilului și a celor conexe.

Va crește calitatea serviciului public. BMA va atinge capacitatea necesară de gestiune a crizelor specifice.

Secțiunea 2

Obiectivul specific 2. Realizarea sistemului modern de ordine și securitate publică, integrat, interoperabil și compatibil, capabil să asigure servicii publice de calitate pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului

46. Obiectivul vizează reorganizarea structurală și funcțională a sistemului de ordine și securitate publică, încât să se obțină modernizarea conceptuală și acțională a acestuia, comparabilitatea cu instituții polițienești duale performante **internationale**. Forțele și mijloacele sistemului de ordine și securitate publică vor fi conduse unitar, coerent și vor putea îndeplini misiuni întrunite pe întregul teritoriu național, avînd la bază arhitectura operațională integratoare, interoperabilă și compatibilă.

47. Probleme identificate:

1) Cadrul normativ ce reglementează și susține activitatea structurilor cu atribuții de ordine și securitate publică este neuniform, existînd diferențe majore pe toate planurile. Nu au existat strategia, politicile și legislația subsecventă care să coreleze dezvoltarea structurilor de ordine și securitate publică și să le privească sistemic.

Structurile de ordine și securitate publică au legi diferite care le reglementează activitatea. Între acestea apar diferențe majore de filozofie juridică, de concepere a rolului, locului, misiunilor, precum și în ceea ce privește sistemul relațional. Astfel, în absența legii de organizare și funcționare a MAI și din cauza lacunelor normative este limitată autoritatea ministerială asupra structurilor de ordine și securitate publică, îndeosebi în situații specifice și de criză. Sînt numeroase deosebiri de înțelegere a noțiunilor specifice utilizate în domeniul ordinii și securității publice, iar domeniul nu a fost abordat unitar și aprofundat din punct de vedere teoretic.

Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 conține prevederi privind atribuțiile ministrului afacerilor interne în domeniul de activitate al Poliției, ceea ce menține riscul politizării instituției.

În MAI au fost elaborate reglementări general aplicabile, dar puține privesc aspecte operaționale. Astfel, structurile de ordine și securitate publică dețin metodologii, instrucțiuni diferite chiar și în ceea ce privește misiunile la care pot participa în comun. Nu au fost elaborate decît puține reglementări interinstituționale.

Din aceste motive, cooperarea operațională este dificilă. Planurile de cooperare nu au gradul de detaliere care să asigure eficacitatea și siguranța misiunilor comune.

A fost folosită modalitatea de reglementare prin Legea nr. **320 din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului a situației Trupelor de Carabinieri, ceea ce a generat întîrzierea reformei acestei instituții. Carabinierii nu au avut strategia proprie de modernizare și dezvoltare.

Din cauza absenței în MAI a concepției de standardizare suferă coerența operațională, interoperabilitatea și compatibilitatea. Nu au fost proiectate standarde tehnice, administrative și operaționale. Nu au fost elaborate decît

cîteva PSO, fără a exista inventarul activităților ce trebuie procedurate. Nu au fost întocmite PSO care să vizeze acțiunile întrunite la dezordini în masă, în situații specifice și de criză.

Absența indicatorilor unitari de performanță organizațională nu permite punerea în legătură a prestației structurilor de ordine și securitate publică și a personalului acestora cu situația de fapt din domeniu. Ca urmare, se disipează răspunderea, nu sînt reflectate corespunzător eforturile și contribuția la nivel instituțional și individual și nici deficitele sistemului, respectiv ale componentelor sale.

2) Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului prevede că: „*Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice...*”. Între atribuțiile Poliției sînt precizate: „*desfășoară activități de menținere a ordinii și securității publice*”; „*desfășoară acțiuni de asigurare a ordinii publice cu ocazia întrunirilor, manifestațiilor cultural-sportive și a altor activități similare, precum și de restabilire a ordinii publice în situațiile prevăzute de legislația în vigoare*”; „*asigură, în condițiile legii, paza sau protecția obiectivelor, a bunurilor și valorilor de importanță deosebită, a căror listă se aprobă de Guvern*”.

Pentru a putea fi îndeplinite de către personalul polițienesc al BMA în Legea nr. 320 **din 27 decembrie** 2012 au fost incluse atribuții care, de fapt, nu sînt specifice Poliției: „*verifică respectarea regulilor de ședere a cetățenilor străini și a apatrizilor pe teritoriul Republicii Moldova, emite decizii de returnare a străinilor, de revocare și de anulare a dreptului de ședere și de declarare a străinului drept persoană indezirabilă, de reducere a termenului de ședere a străinilor, aplică și ridică interdicții de intrare și ieșire în/din Republica Moldova*”; „*reține și deține în locuri special stabilite străinii care au intrat clandestin, se află ilegal și sînt supuși expulzării de pe teritoriul Republicii Moldova*”; „*exercită obligațiile ce reies din acordurile de readmisie încheiate între Guvernul Republicii Moldova și guvernele altor state.*”

Legea nr. 806-XII **din 12 decembrie** 1991 cu privire la trupele de carabinieri (trupele interne) ale **Ministerului Afacerilor Interne** prevede că acestea „*sînt destinate să asigure, împreună cu poliția sau independent, ordinea publică*”. Între sarcinile principale ale trupelor de carabinieri sînt menționate: „*veghează permanent, potrivit legii, împreună cu poliția, la asigurarea măsurilor pentru menținerea ordinii de drept...*” și, de asemenea: „*sprijină organele de poliție sau activează independent în menținerea ordinii publice și în combaterea criminalității*”. La atribuțiile trupelor de carabinieri se menționează: „*participă la menținerea ordinii publice în timpul acțiunilor social-politice cu caracter de masă, sportive și de altă natură*”; „*participă la menținerea ordinii publice în timpul acțiunilor social-politice cu caracter de masă, sportive și de altă natură*”; „*colaborează cu organele de poliție la curmarea încălcărilor ordinii publice, dacă acesta au un caracter de masă*”; „*asigură paza și apărarea*

unor obiecte de stat de importanță deosebită și a transporturilor speciale conform listei stabilite de Guvern”.

Legea nr. 283 **din 28 decembrie** 2011 cu privire la Poliția de Frontieră prevede la atribuțiile instituției: „*asigură menținerea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră, precum și a regimului și ordinii publice în punctele de trecere a frontierei de stat*”.

Din prevederile citate rezultă faptul că nu au fost delimitate precis atribuțiile în domeniul ordinii și securității publice, îndeosebi între Poliție și Carabinieri. Terminologia utilizată și modul de proiectare a normelor juridice sînt diferite, așa încît nu permit stabilirea îndatoririlor precise în domeniu ale fiecărei structuri. Pe baza dispozițiilor legale în vigoare nu pot fi determinate precis limitele competențelor, modul în care acestea sînt exercitate, cînd încep și unde încetează atribuțiile, cine le îndeplinește și în ce condiții.

Ca urmare, apar deficiențe de stabilire a răspunderii pentru misiuni, privind participarea la menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, forțele și mijloacele ce trebuie destinate, precum și cooperarea. Problemele sînt și mai evidente în situația crizelor de ordine publică. În sarcina ministrului afacerilor interne au fost puse competențe operative.

Nu au existat reglementări precise privind participarea la misiuni de ordine și securitate publică a structurilor din afara MAI.

3) Practic, în acest moment nu se poate considera că există sistemul de ordine și securitate publică unitar și coerent, ci entități distincte care acționează mai mult sau mai puțin corelat, în funcție de situație și de nivelul de autoritate conjuncturală a managementului instituțional. Nu a existat concepția integrată de întrebuintare a forțelor și mijloacelor în situații normale, specifice și de criză.

Mai mult, nu funcționează mecanismul instituțional care să asigure coordonarea strategică și conducerea unitară a forțelor și mijloacelor. Ca urmare, nivelul de agregare operațională este redus și eficacitatea nesatisfăcătoare, îndeosebi cînd se impune desfășurarea în comun a misiunilor, precum și în situații specifice și de criză. Nu este reglementat sistemul integrat de comandă și control.

Principalele structuri de ordine și securitate publică dețin niveluri ierarhice diferite, fapt ce face dificilă coordonarea unitară a acestora de la un nivel ierarhic de autoritate superior tuturor.

Deși în RM este constituit sistemul dual al ordinii și securității publice, acesta este dezechilibrat, în sensul că Trupele de Carabinieri nu au capacități corespunzătoare rolului ce trebuie să le revină potrivit destinației instituționale. Capacitatea operațională a Carabinierilor în teritoriu este limitată.

Actualul nivel de finanțare, asigurare cu resurse umane și dotare ale forțelor de ordine și securitate publică nu asigură corespunzător îndeplinirea misiunilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice pe întregul teritoriu național.

4) Capacitatea operațională curentă și de management al crizelor de ordine publică este incompletă, astfel nu pot fi îndeplinite în mod integrat competențele de ordine și securitate publică.

Nu a fost studiată aprofundat capacitatea actuală și necesarul de dezvoltare a structurilor de ordine și securitate publică, precum și de management al crizelor și nu există conceptul de domeniu care să asigure integrarea, interoperabilitatea, compatibilitatea organizatorică și funcțională. Cadrul de reglementare nu este unitar și coerent și lipsesc procedurile standard de operare specifice.

În aparatul central al MAI nu a fost înființată structura de coordonare generală a managementului operațional și nu se asigură integrarea într-un sistem unitar a componentelor de profil departamentale și teritoriale (centre și dispecerate). Nu se întocmește tabloul național al situației în domeniu, iar mecanismele de monitorizare a evoluției evenimentelor sînt inconsistente.

A fost aprobată înființarea Centrului Național de Coordonare Integrată a Acțiunilor de Ordine Publică (în continuare – CNCIAOP), dar acesta trebuie operaționalizat prin asigurarea cu specialiști și dotările necesare, testat și antrenat. Au fost identificate lacune ale cadrului legal privind folosirea armamentului și mijloacelor speciale pe timpul crizelor, asigurării și restabilirii ordinii publice. Sistemul apelurilor de urgență la numărul unic 112 nu este încă funcțional.

Nu este clar reglementat sistemul de comandă și control la nivelul MAI, departamental, teritorial și al dispozitivelor de acțiune pe timpul crizelor, asigurării și restabilirii ordinii publice.

Nu a fost constituit sistemul unitar de formare a personalului operativ și de conducere în domeniul managementului operațional și al crizelor, pentru ofițerii de legătură cu protestatarii, negociatori și pentru controlul mulțimilor. Nu este instituționalizată practica utilizării lecțiilor învățate și a desfășurării de aplicații tactice întrunite.

A crescut simțitor numărul cazurilor de ultraj împotriva polițiștilor, fapt care reflectă tendința de diminuare a respectului public față de autoritate protecția juridică insuficientă a personalului și, totodată, deficitul de pregătire a angajaților forțelor de ordine și securitate publică.

5) Activitatea analitică și asigurarea cu informații pentru suportul decizional și segmentul operativ sînt deficitare.

Analiza de risc, precum și celelalte tehnici analitice diferă la componentele MAI în funcție de modelul de inspirație. De aceea, produsele analitice nu sînt utilizate integrat pentru suportul deciziei, cunoașterea situației operative, pentru formularea politicilor de protecție a persoanei, siguranța a societății și statului. Analizele nu sînt folosite ca instrumente de cunoaștere a stării organizaționale.

În MAI nu a fost constituit sistemul informatic integrat de analiză a informațiilor. Lipsesc mijloacele, metodologiile și programele analitice moderne, subdiviziunile analitice nu sînt consolidate, iar pregătirea personalului, inclusiv în comun, trebuie perfecționată.

Din aceste motive, activitatea generală de ordine și securitate publică, precum și pe componentele de sistem, nu este susținută corespunzător cu informații care să contribuie la atingerea nivelului dezirabil de protecție a persoanei, siguranța a societății și statului.

Au fost identificate probleme privind protecția informațiilor secrete.

48. Măsuri și acțiuni necesare pentru îndeplinirea obiectivului:

1) Realizarea subsistemului integrat de concepție, reglementare și standardizare a domeniului ordinii și securității publice.

2) Delimitarea riguroasă a competențelor structurilor de ordine și securitate publică, stabilirea precisă a răspunderilor și a modului de îndeplinire a atribuțiilor în situații de normalitate, specifice, de criză și în alte cazuri prevăzute de lege.

a) Avînd în vedere situația internă și internațională se impune menținerea în RM a sistemului polițienesc dual în care funcționează complementar structuri de poliție civilă (IGP) și cu statut militar (Carabinierii). Acesta este practicat cu succes în numeroase state europene.

DTC se va transforma în Inspectoratul General al Carabinierilor (în continuare - IGC), pentru marcarea mai clară a angajamentului față de reforma de sistem și facilitarea obținerii de asistență externă pentru modernizare și dezvoltare.

Ca urmare, vor fi consolidate capacitățile operaționale ale IGC pentru a putea să funcționeze eficace pe întregul teritoriu național. Carabinierii vor deveni o structură profesionalizată avînd statut militar, capabilă să îndeplinească misiuni specifice în situații de normalitate, situații specifice și situații de criză de ordine publică și, totodată, atribuțiile prevăzute de lege în situații de urgență, de asediu și de război. Aspectele reformei Carabinierilor, precum și etapizarea procesului vor fi stabilite prin strategia de modernizare și dezvoltare a instituției.

b) Instituirea modelului competențelor legale ale structurilor din cadrul sistemului de ordine și securitate publică.

Sistemul competențelor va fi prevăzut în reglementările de toate nivelurile. Acestea vor fi prevăzute pentru situații de normalitate, specifice, de criză de ordine publică, de urgență, de asediu și de război.

Competențele operaționale de bază în domeniul ordinii și securității publice vor fi:

- a) menținerea ordinii și securității publice;
- b) asigurarea ordinii și securității publice;
- c) restabilirea ordinii și securității publice.

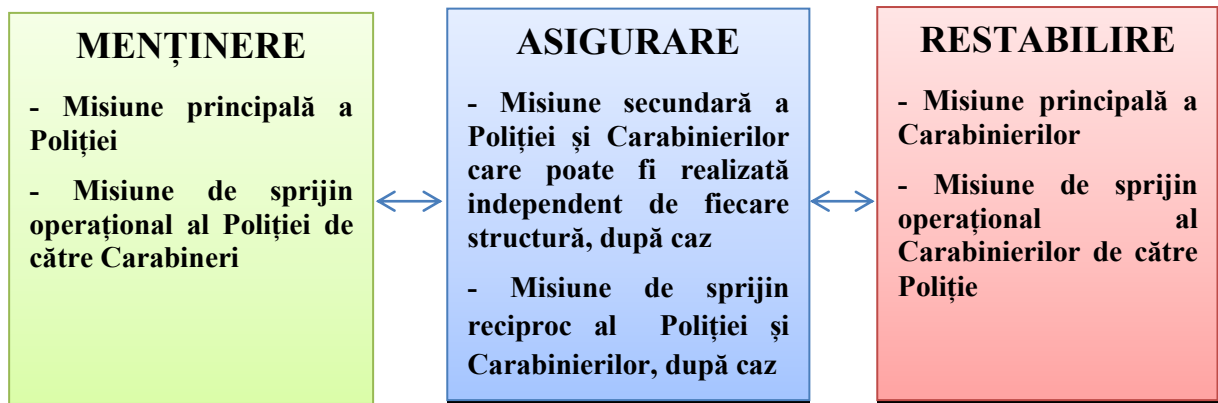
În sistemul de ordine și securitate publică nu vor exista competențe și misiuni fixe ori exclusive. Situația operativă poate escalada imprevizibil, astfel încît să fie necesară trecerea rapidă de la misiuni de menținere către cele de asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de la situația de normalitate la situațiile specifice și de criză.

Specializarea forțelor de ordine și securitate publică se realizează pentru asigurarea capacităților de îndeplinire, cu predilecție, a misiunii principale ce le revin potrivit legii.

Forțele de ordine și securitate publică trebuie să fie pregătite să îndeplinească: a) prioritar misiunea principală, dar și să abordeze integrat și eficace b) misiunea secundară și c) misiunea de sprijin operațional reciproc.

Îndeplinirea misiunilor principale, secundare, respectiv de sprijin reciproc, se va efectua potrivit modelului prevăzut în Schema 1:

Schema 1. Modelul îndeplinirii competențelor de bază în domeniul ordinii și securității publice.

Menținerea ordinii publice este misiunea principală a Poliției, iar restabilirea ordinii publice este misiunea principală a Carabinierilor.

Asigurarea ordinii publice este misiune secundară atât pentru Poliție, cât și pentru Carabinieri și poate fi realizată independent sau prin sprijinul operațional reciproc.

Până la atingerea capacității operaționale complete a IGC, asigurarea ordinii publice trebuie să revină ca misiune secundară atât Poliției, cât și Carabinierilor, deoarece, în practică, nici una dintre cele două instituții nu poate acoperi operativ teritoriul național în mod corespunzător. De asemenea, se pot produce concomitent evenimente care prin număr, amploare, loc și dezvoltare geografică nu permit gestionarea exclusivă de către Poliție, ori de către Carabinieri. La atingerea capacității operaționale complete a IGC, misiunile de asigurare și restabilire a ordinii publice îi vor reveni acestei structuri.

Cazurile în care Poliția sau Carabinierii pot asigura independent ordinea publică survin: la solicitarea organelor administrației publice locale; la ordin; prin acordul celor două categorii de forțe; pe principiul competenței teritoriale ce urmează a fi stabilite; prin autosesizare în funcție de caracteristicile și evoluția situației operative; la solicitarea reciprocă expresă, atunci când una dintre instituții nu poate acoperi anumite misiuni și le destină celeilalte; potrivit prevederilor planurilor de cooperare.

Cazurile de participare la misiuni de sprijin operațional reciproc survin: la ordin; la solicitarea expresă a structurii care este în cursul îndeplinirii misiunii, atunci când este necesară suplimentarea rapidă a efectivelor; potrivit prevederilor planurilor de cooperare.

Desfășurarea integrată a misiunilor principale, secundare și de sprijin operațional reciproc, tipul forțelor implicate în acestea (principale, de cooperare și de sprijin), sistemul de comandă și control de la nivel central și până la dispozitivele din teren, precum și mecanismele operaționale necesare, vor fi reglementate în acte normative unice și ulterior detaliate în PSO comune.

Structura organizatorică a componentelor de ordine și securitate publică va fi reproiectată, astfel încât să corespundă necesităților de îndeplinire a misiunilor

conform modelului din Strategie. Vor fi revizuite competențele în domeniul ordinii și securității publice ale instituțiilor din afara MAI.

c) Instituții cu competențe în domeniul ordinii și securității publice, altele decât Poliția, Carabinierii, Poliția de Frontieră și BMA, sînt următoarele:

SPCSE

Sistemul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale reprezintă complexul de instituții specializate ale statului, ce intră în componența MAI, care execută, în condițiile legii, sarcini în domeniul protecției populației, teritoriului, mediului înconjurător și proprietății în caz de pericol sau declanșare a situațiilor excepționale.

Sarcinile de bază ale SPCSE sînt: conducerea nemijlocită a sistemului protecției civile; organizarea și executarea lucrărilor de salvare, a altor lucrări de urgență, în cazul declanșării situațiilor excepționale și a incendiilor, și lichidarea consecințelor lor; organizarea pregătirii prealabile și multilaterale a populației, a obiectivelor economiei naționale și a forțelor Protecției Civile; exercitarea supravegherii de stat în domeniul protecției civile și asigurării apărării împotriva incendiilor pe întreg teritoriul țării; efectuarea măsurilor în regimul stării de urgență, de asediu sau de război.

Serviciul Vamal participă la elaborarea politicii vamale a statului și are drept scop apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei în cadrul activității vamale și contribuie la securitatea economică a statului prin apărarea intereselor economice ale statului.

Participă la elaborarea politicii economice referitoare la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, depistarea încălcărilor regimului acesteia, luptă împotriva contrabandei, a încălcării reglementărilor vamale și legislației fiscale care se referă la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală; curmă trecerea ilegală peste frontiera vamală a substanțelor narcotice, armamentului, obiectelor de artă, obiectelor de valoare istorică și arheologică, obiectelor proprietate intelectuală, speciilor de animale și plante (derivate și părți ale lor) pe cale de dispariție, altor mărfuri; contribuie la prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și a terorismului internațional.

Ca urmare, contribuie la măsurile de apărare a securității statului, de asigurare a ordinii publice și morale, de apărare a vieții și sănătății oamenilor, de ocrotire a florei și faunei, a întregului mediu înconjurător, de protecție a pieții interne.

Centrul Național Anticorupție este organul specializat în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional.

Atribuțiile Centrului sînt: prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea contravențiilor și infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor de comportament corupțional; prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate.

Serviciul Informații și Securitate asigură sistemul de măsuri orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea acțiunilor care periclitează siguranța statului: acțiuni care sînt îndreptate spre schimbarea prin violență a orînduirii constituționale, subminarea sau lichidarea suveranității, independenței și integrității teritoriale a țării; acțiuni ce contribuie direct sau indirect la acțiuni militare împotriva țării sau la declanșarea războiului civil; acțiuni militare sau alte acțiuni violente care subminează temeliile statului; acțiunile care au ca scop răsturnarea prin violență a autorităților publice legal alese; acțiuni care favorizează apariția de situații excepționale în transport, telecomunicații, la unitățile economice și cele de importanță vitală.

Serviciul de Informații și Securitate luptă cu spionajul, sustragerea de armament, muniții, tehnică de luptă, substanțe explozive, radioactive, otrăvitoare, narcotice, toxice și de altă natură, contrabanda cu acestea, producerea, folosirea, transportarea și păstrarea lor ilegală, dacă prin aceasta se aduce atingere intereselor de asigurare a securității de stat; protejează secretului de stat; exercită controlul privind păstrarea și prevenirea scurgerii informațiilor ce constituie secret de stat și altor informații importante pentru crearea, funcționarea și securitatea sistemelor guvernamentale de telecomunicații; desfășoară activități de combatere a terorismului, finanțării și asigurării materiale a actelor teroriste.

3) Constituirea sistemului modern dual, integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică, condus unitar, echilibrat operațional, regionalizat, asigurat la nivelul suficienței funcționale cu resurse de toate categoriile și sustenabil.

a) Realizarea noii arhitecturi a sistemului integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică.

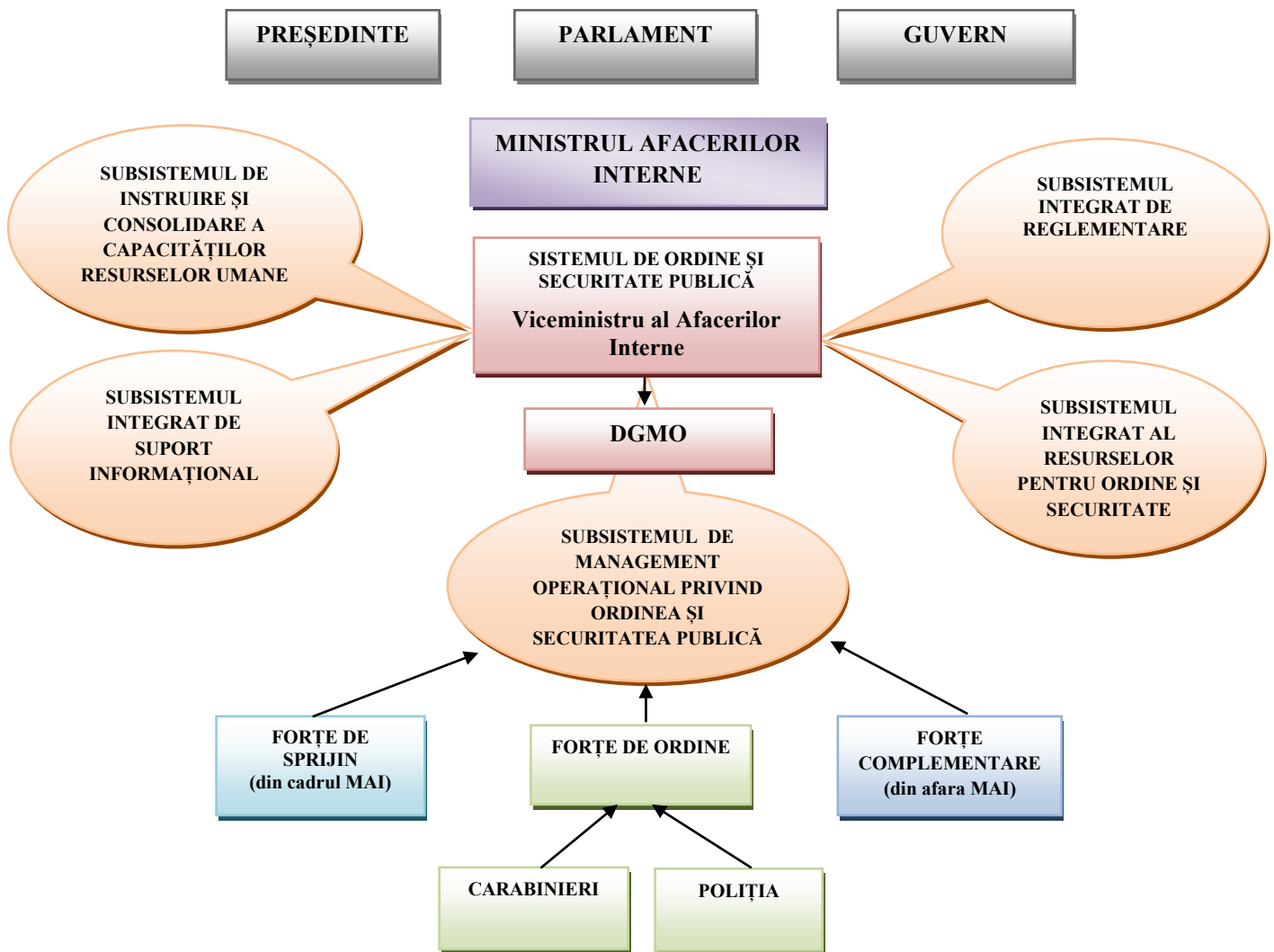
Arhitectura sistemului integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică va include în sine totalitatea subsistemelor subsecvente, conform modelului prevăzut în Schema 2, care va asigura mecanismul de coordonare strategică integratoare, sub conducerea viceministrului responsabil de domeniul ordinii și securității publice.

Suportul decizional, operațional și sprijinul funcțional al viceministrului responsabil de domeniul ordinii și securității publice, va fi asigurat de către Direcția Generală Management Operațional a MAI (în continuare - DGMO) și care va fi în coordonare directă a viceministrului responsabil de domeniul ordinii și securității publice.

Viceministru responsabil de domeniul ordinii și securității publice va realiza prin DGMO coordonarea operațională a structurilor de ordine și securitate publică.

Viceministru responsabil de domeniul ordinii și securității publice va asigura, prin Centrul Național de Coordonare Integrată a Acțiunilor de Ordine Publică, managementul situațiilor specifice, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, potrivit competențelor ce îi vor fi stabilite. Viceministru responsabil de domeniul ordinii și securității publice va coordona elaborarea și implementarea politicilor privind managementul operațional în cadrul MAI.

Schema 2. Modelul arhitecturii sistemului integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică.

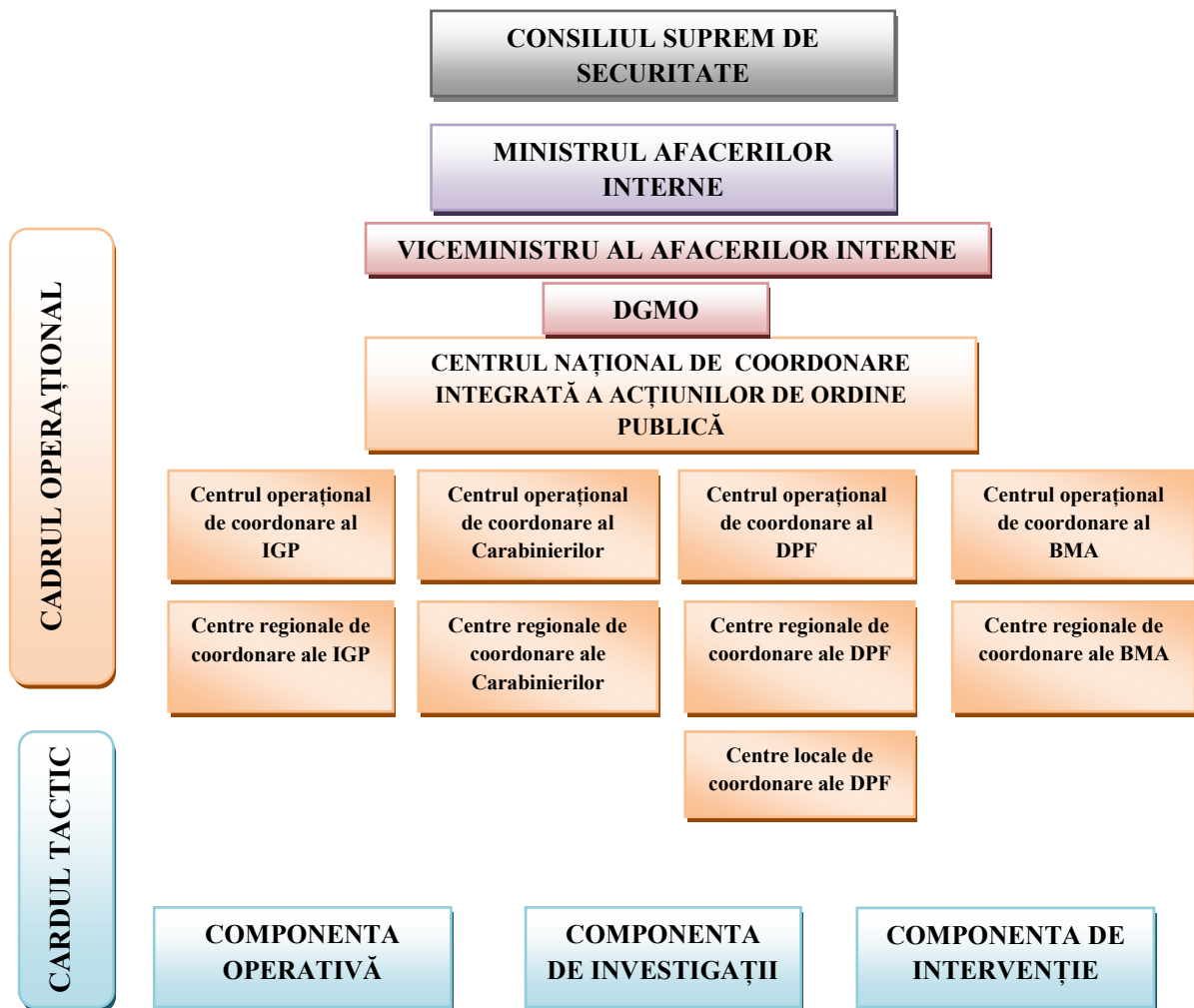
Subsistemele sistemului integrat de ordine și securitate publică vor fi următoarele:

Subsistemul integrat de și reglementare, constituit din strategiile, politicile, legislația, cadrul normativ și procedurile incidente ordinii și securității publice.

Subsistemul de management operațional privind ordinea și securitatea publică:

- **Componentele:** CNCIAOP, DGMO, componentele operaționale a forțelor de ordine, forțelor de sprijin și forțelor complementare;
- **Mecanismele:** Sistemul de interacțiune privind ordinea și securitatea publică, algoritme de acțiuni, POS.

Schema 3. Modelul arhitecturii mecanismului de coordonare integrată a acțiunilor de ordine și securitate publică.

Acest subsistem asigură, pe niveluri de competențe, coordonarea în toate situațiile (normale și specifice) a forțelor și mijloacelor MAI alocate ordinii și securității publice și relațiile cu alte instituții ce dețin atribuții în materie. Centrele operaționale de coordonare vor fi înființate la nivel central, regional și local, după caz (Schema 3).

Subsistemul integrat de suport informațional, prevede dezvoltarea și consolidarea capacităților analitice integrate, prin utilizarea diferitor instrumente de colectare, analiză și valorificare a informațiilor (softuri, SIA, produse analitice).

Subsistemul integrat al resurselor pentru ordine și securitate publică, prevede dezvoltarea infrastructurii, dotări și personal, asigurarea medicală la nivel central, regional și local al resurselor, astfel încât să corespundă necesităților de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice.

Subsistemul de instruire și consolidare a capacităților resurselor umane în domeniul ordinii și securității publice, prevede dezvoltarea sistemului de

instruire și pregătire profesională conform bunelor practici UE, standardizarea activităților de instruire prin elaborarea POS.

b) Regionalizarea structurilor de ordine și securitate publică.

Regionalizarea va consta în constituirea direcțiilor regionale de poliție, a direcțiilor regionale de carabinieri corespondente celor de poliție (vor funcționa în binom operativ), precum și a altor structuri regionale ale subdiviziunilor MAI.

Vor fi asigurate descentralizarea activităților, plasarea deciziei și răspunderii la nivelul optim, degrevarea structurilor operative de sarcini administrative și logistice. Pentru structurile regionale (altele decât ale Poliției de Frontieră și Carabinieriilor) anumite activități financiare și logistice vor fi asigurate de către direcțiile regionale de poliție.

49. Rezultate scontate

1) Va fi uniformizat și corelat cadrul strategiilor, politicilor, normativ aferent sistemului de ordine și **securitate publică**.

Va fi operațională Strategia de modernizare și dezvoltare a Carabinieriilor. Va fi dezvoltat cadrul de reglementare a organizării și desfășurării misiunilor specifice.

Va fi unificată sfera conceptelor aferente domeniului și utilizarea acestora în doctrina de profil, activitatea practică și învățămînt. Va fi inițiat procesul de standardizare.

2) Vor fi precis stabilite competențele fiecărei structuri de ordine și securitate publică. Vor fi reglementate prin acte normative unice limitele atribuțiilor și va deveni operațional mecanismul de inițiere, organizare, planificare și desfășurare a acțiunilor ce necesită participarea integrată și sprijinul reciproc. Vor fi stabilite cerințele pentru forțele care participă la misiuni integrate de ordine publică.

Vor fi stabilite prin acte normative, în limita cadrului legal, competențele operaționale ale forțelor principale, de cooperare, sprijin și , precum și mecanismele de acțiune la misiuni integrate în situații normale, specifice, de criză și în alte cazuri prevăzute de lege.

3) Va deveni operațional sistemul integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică, apt să funcționeze eficace și eficient în situații de normalitate, specifice, de criză de ordine publică, de urgență, de asediu și de război. Va crește, astfel, protecția populației, siguranța societății și statului.

Va fi menținut și dezvoltat sistemul dual de ordine și securitate publică. Va fi înființat IGC, structură polițienească avînd statut militar și misiunea principală de restabilire a ordinii și securității publice pe întregul teritoriu național.

Actualele departamente vor deveni inspectorate generale. Vor fi înființate direcțiile regionale de Poliție și Carabinieri, precum și structuri teritoriale ale altor subdiviziuni ale MAI. Inspectoratele teritoriale de Poliție vor fi degrevate de sarcini administrative. Prin urmare, va crește prezența polițienească și calitatea serviciului public în teritoriu.

Logistica va fi realizată în sistem regional. Structurile de ordine și securitate publică vor fi asigurate cu resursele suficiente pentru îndeplinirea misiunilor și care să le asigure sustenabilitatea.

4) Va crește calitatea deciziilor și a relațiilor intra și extra instituționale. Va fi optimizat managementul operațional pentru conducerea curentă a misiunilor de ordine și securitate publică.

Sistemul modernizat de management integrat al crizelor va asigura gestiunea adecvată, eficace și eficientă, pe întregul teritoriu național, a manifestărilor populației în spațiul public, inclusiv a dezordinilor în masă. Concomitent, va crește nivelul de protecție a populației, de siguranță a societății și statului.

5) Vor fi asigurate relevanța sporită a deciziei și eficacitatea segmentului operativ prin creșterea calității și integrării activității analitice și asigurarea optimă cu informații în contextul implementării conceptului 'Intelligence-led policing' (conducere bazată pe informații). Sistemul analitic va deveni integrat, va fi susținut cu tehnologii informatice, prin dezvoltarea capacității subdiviziunilor de profil și a profesionalismului specialiștilor.

Secțiunea 3

Obiectivul specific 3. Dezvoltarea managementului resurselor umane aferente ordinii și securității publice, apt să susțină specific îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor, sporirea integrității și combaterea corupției

50. Obiectivul vizează realizarea sistemului modern și unitar de management resurse umane care să asigure necesarul de efective sub aspect numeric și calitativ, administrarea și formarea profesională ale acestora, gestiunea carierelor, servicii psihologice integrate, politici motivaționale și sociale adecvate privațiunilor individuale și riscurilor profesionale.

51. Probleme identificate:

Se poate aprecia că managementul resurselor umane poate fi consemnat printre deficiențele cele mai importante ale sistemului de ordine și securitate publică, începând de la structura organizatorică și a posturilor, recrutare, selecție, sistem de carieră, formare profesională și managerială, motivare, deontologie, integritate și culminând cu aspectele culturii organizaționale și demilitarizării.

1) Nu a fost stabilit cadrul strategic actualizat de dezvoltare a managementului resurselor umane la nivelul MAI și, ca urmare, nici coerența acțiunilor domeniului. Absența instrumentelor de cunoaștere a situației, la care se adaugă lipsa de capacitate a unității centrale de specialitate de a desfășura activități de coordonare, sprijin, îndrumare și control, nu permit măsuri adecvate de dezvoltare. Multitudinea de statute și legi aplicabile nu a favorizat unificarea cadrului de reglementare și elaborarea PSO specifice domeniului.

În raport cu alte funcții și activități din cadrul MAI, deși deține importanță capitală, sistemul resurselor umane este constituit necorespunzător. Structurile departamentale și teritoriale de profil au capacitate scăzută de gestiune a sarcinilor specifice. Sistemele informatice nu sînt integrate.

Diversitatea de statute a fragmentat sistemul de carieră, care este neuniform. Perspectiva intrării în vigoare a Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pune problema elaborării cadrului subsecvent de reglementare care să asigure gestiunea unitară a resurselor umane.

Modalitatea actuală de evaluare a performanțelor profesionale este lacunară, nu asigură punerea în evidență a specificului sarcinilor îndeplinite și nu prezintă relevanța necesară sub aspect managerial și al dezvoltării carierei.

Activitatea medicală suferă din cauza reprezentării necorespunzătoare la nivel teritorial, a deficitelor de specialiști și resurse specifice. Activitatea psihologică este puțin dezvoltată, la testări se utilizează instrumente învechite și neomologate, asistența de profil este puțin dezvoltată, iar diagnoza organizațională nu se utilizează.

Deși, formal, demilitarizarea a fost realizată prin instituirea statutului special, în fapt persistă practici și comportamente de proveniență militară.

2) Reglementările privind proiectarea organizațională sînt depășite. Structurile organizatorice din MAI sînt neuniforme, chiar și în cazul celor care îndeplinesc atribuții similare. Nu se utilizează analiza organizațională și analiza posturilor pentru determinarea necesarului real de structuri și personal.

Lanțul de conducere și coordonare este adesea întrerupt ori bifurcat. Sistemul posturilor este neunitar, aspect care generează disparități salariale în cazul funcțiilor cu atribuții similare. În întregul sistem al MAI piramida posturilor este răsturnată în sensul că sînt preponderente funcțiile de ofițeri. Procentul funcțiilor de conducere este prea ridicat în raport cu necesarul organizațional real.

Proiectarea organizațională inadecvată și deficiturile de efective afectează capacitatea operațională a sistemului de ordine și securitate publică.

3) Recrutarea și selecția se desfășoară necoordonat, după metodologii necorespunzătoare și de către personal nespecializat. Ca urmare, apar erori de selecție care generează calitatea scăzută a personalului încadrat în instituție și fluctuații de personal.

4) Unul dintre aspectele foarte serioase îl constituie sistemul necorespunzător motivațional și al politicilor sociale. Ca urmare, este afectată calitatea serviciului public, atractivitatea profesiilor din MAI este scăzută, fluctuația de personal ridicată și se mențin riscurile de corupție. Nu se aplică instrumente de determinare a motivației personalului.

Trebuie menționat faptul că speranța de viață a personalului MAI este cu circa 10 ani mai mică decît a restului populației RM. Aceasta exprimă uzura fizică și psihică accentuată la care acesta este supus personalul MAI.

5) Formarea profesională a personalului nu este coordonată, astfel încît nu există reglementări unitare în domeniu, iar cadrul organizatoric și funcțional este variat. Acesta nu asigură integrarea formării personalului structurilor de ordine și securitate publică, îndeosebi pentru participarea la misiuni întrunite. Deoarece nu se utilizează standardele ocupaționale, proiectarea didactică nu asigură competențele profesionale ce ar trebui formate în procesul de învățămînt. Programele de formare inițială nu includ în proporția necesară componenta

practică a pregătirii pentru îndeplinirea misiunilor întrunite de ordine și securitate publică.

MAI nu posedă instituția dedicată pentru formarea inițială și continuă a subofițerilor de poliție, carabinieri și alte specialități, precum și pentru formarea integrată pentru ordine și securitate publică. Înființarea Centrului comun de instruire a personalului MAI, prevăzută pentru finanțarea prin Strategia de dezvoltare a Poliției, necesită coordonarea în vederea operaționalizării de către Direcția generală resurse umane a MAI.

Formarea continuă la locul de muncă este formală și ineficientă, nepermițând asigurarea necesarului specific de pregătire. Lipsește baza de pregătire minimă la subdiviziuni, iar poligoanele de tragere și bazele sportive sînt insuficiente. Sistemul de cursuri nu asigură pregătirea periodică a personalului și desfășurarea programelor minime necesare. Au fost identificate deficite de pregătire managerială a personalului.

Personalul cu atribuții de management educațional și gestiune a efectivelor nu este specializat.

6) Deficitele de capacitate limitează identificarea, monitorizarea și managementul riscurilor de corupție la nivelul sistemului de ordine și securitate publică. Sînt insuficient dezvoltate instrumentele anticorupție, iar personalul are deficite de pregătire. Este necesară dezvoltarea cooperării între instituțiile cu atribuții în domeniu.

52. Măsuri și acțiuni necesare pentru îndeplinirea obiectivului:

1) Dezvoltarea capacității administrative a sistemului de management resurse umane al MAI pentru gestiunea unitară a domeniului de competență și sprijinul specific al îndeplinirii atribuțiilor de ordine și securitate publică.

2) Dezvoltarea capacității de proiectare organizațională, unificarea, coerența și optimizarea structurală, adecvarea la specificul atribuțiilor, asigurarea numerică și calitativă a efectivelor instituției.

3) Restructurarea sistemului de recrutare și selecție a personalului.

4) Reproiectarea sistemului motivațional al personalului din structurile de ordine și securitate publică adecvat privațiunilor individuale și riscurilor profesionale.

5) Dezvoltarea sistemului de formare profesională care să susțină îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor de ordine și securitate publică.

6) Creșterea capacităților de asigurare a integrității personalului și anticorupție.

53. Rezultate scontate

1) Va fi operațională Strategia de management resurse umane a MAI prin care va fi asigurată dezvoltarea și modernizarea domeniului. Vor fi instituite, aplicate și valorificate mecanismele de cunoaștere a situației din domeniu.

Va fi operaționalizat cadrul normativ subsecvent Legii **nr. 288 din 16 decembrie 2016** privind funcționarul public cu statut special din **cadrul Ministerului Afacerilor Interne**, fapt care va genera unificarea gestiunii resurselor umane ale instituției. Va crește capacitatea administrativă a sistemului de resurse umane, precum și gradul de sprijinire de către acesta a îndeplinirii atribuțiilor și

misiunilor de ordine și securitate publică, prin reconsiderarea rolului organizațional al funcțiunii de personal și creșterea calității efectivelor.

Va fi asigurată unificarea sistemului de carieră și promovarea pe bază de merite profesionale. Evaluarea personalului va servi mai corect scopului managerial și al dezvoltării carierei.

Va spori calitatea serviciilor medicale și nivelul de satisfacție a personalului față de acestea. Vor deveni funcționale serviciile psihologice integrate și va fi perfecționat sistemul motivațional, astfel încât va crește atractivitatea profesiilor din MAI și gradul de menținere a personalului în sistem.

2) Noile reglementări privind proiectarea organizațională vor asigura unificarea sistemului structurilor și al posturilor. Vor fi utilizate instrumente moderne de analiză, respectiv analiza organizațională și analiza postului. Ministrul afacerilor interne și șefii inspectoratelor generale vor obține competența de gestiune a posturilor prevăzute prin efectivul-limită aprobat.

Piramida posturilor va fi reproiectată și va asigura, progresiv, raportul de 1/5 între posturile de ofițeri/subofițeri. Va scădea, totodată, ponderea funcțiilor de conducere.

Va fi asigurată, pe baza analizelor organizaționale, structura organizatorică adecvată a componentelor de ordine și securitate publică, numărul de funcții necesare îndeplinirii misiunilor și personalul aferent.

3) Va fi înființat și operaționalizat Centrul de recrutare și selectare al MAI. Va fi îmbunătățită calitatea recrutărilor și selecțiilor de candidați pentru instituțiile de învățământ ale MAI, pentru încadrarea din sursă externă și pentru alți beneficiari și, implicit, a personalului structurilor de ordine și securitate publică. Va fi asigurată profesionalizarea activităților de recrutare și selecție.

4) Sistemul motivațional și politicile sociale vor recompensa adecvat dificultățile, privațiunile, riscurile, uzura fizică și psihică accentuată specifice misiunilor de ordine și securitate publică. Vor fi asigurate condițiile normale de muncă și protecție a personalului.

5) Formarea profesională va susține mai bine îndeplinirea misiunilor de ordine și securitate publică, va fi coordonată unitar, modernizată și adaptată necesarului de pregătire a personalului. Va fi prioritară aducerea în sistemul de formare a celor mai buni specialiști, va fi profesionalizat personalul cu atribuții de management educațional și activitate de personal.

Va fi implementat sistemul standardelor ocupaționale care va permite adecvarea pregătirii la competențele profesionale ce trebuie formate. Programele de formare inițială și continuă vor fi reproiectate, vor fi preponderent practice și vor conține module de pregătire pentru îndeplinirea misiunilor de ordine și securitate publică.

Va fi înființat și operaționalizat Centrul comun de instruire a personalului MAI. Fiecare angajat al structurilor de ordine și securitate publică va parcurge cel puțin un curs de pregătire o dată la 3 ani. Vor fi asigurate dotarea minimă necesară formării continue la locul de muncă și generalizate soluțiile e-learning.

Vor fi revizuite reglementările privind pregătirea fizică, tragerile și intervenția operativă. Va fi determinat necesarul minim de dotări pentru

pregătire, de poligoane de tragere și baze sportive și va începe asigurarea acestora.

6) Va crește capacitatea operațională a SPIA, va crește nivelul de integritate a personalului și va diminua sensibil corupția în rândurile personalului structurilor de ordine și securitate publică. Vor fi operaționale instrumentele pentru identificarea, monitorizarea și managementul riscurilor de corupție la nivelul sistemului de ordine și securitate publică și PSO pentru gestiunea activităților specifice.

Populația și personalul structurilor de ordine și securitate publică vor fi mai corect informate cu privire la corupție și consecințele acesteia.

Va fi perfecționată cooperarea cu structurile și organizațiile ce dețin atribuții privind anticorupția, va fi obținut sprijinul structurilor specializate pentru desfășurarea de operațiuni și pregătirea personalului. Cadrul de reglementare va permite MAI să-și gestioneze activitățile anticorupție. SPIA va desfășura activități specifice domeniului de competență și va ceda altor structuri atribuțiile nespecifice. Vor fi revizuite procedurile de achiziții publice ale MAI pentru eliminarea riscurilor dec corupție.

Secțiunea 4

Obiectivul specific 4. Creșterea nivelului de încredere a populației în sistemul de ordine și securitate publică, dezvoltarea politicilor instituționale de imagine, transparență și comunicare intra și extra organizațională

54. Obiectivul vizează realizarea mediului comunicațional intern și extern care să asigure calitatea relațiilor intra și extrainstituționale, transmiterea coordonată și corectă a informațiilor publice și mesajelor în afara organizației, dezvoltarea imaginii pozitive, a credibilității și respectului.

55. Probleme identificate:

1) Nu se utilizează sistematic instrumente de investigare a percepției publice privind imaginea instituțională, ori a personalului structurilor de ordine și securitate publică asupra practicilor de comunicare internă. Nu se evaluează periodic impactul sarcinilor de informare a publicului. Din aceste motive sîntîntîlnite deficite de comunicare organizațională și de cunoaștere a factorilor care o influențează.

Problematica aferentă comunicării nu a fost reflectată corespunzător în strategiile și programele de dezvoltare instituțională. Strategiile, planurile, subdiviziunile de specialitate și mijloacele de comunicare publică ale unor structuri de ordine și securitate publică nu sînt adaptate necesarului de informare internă și externă ale respectivelor organizații. Lipsește ghidul de comunicare internă și externă al MAI. Ca urmare, mesajele instituționale nu au impactul intenționat, nu oferă aspectul de transparență necesar și nu induc în societate imaginea pozitivă a organizațiilor.

Deficitul de resurse nu permite inițierea de campanii publice de informare pe subiecte de interes și nici elaborarea de materiale informative pe teme specifice pentru uzul populației.

Nu este generalizată instituția purtătorului de cuvânt și sînt situații în care, deși există la anumite subdiviziuni, nu este utilizată.

Coordonarea profesională și formarea de specialitate a comunicatorilor este deficitară și nu se asigură pregătirea pentru comunicarea publică a personalului de conducere și a celui cu atribuții de relații publice.

2) Deși în clasamentul încrederii publice MAI se situează pe locul 5, persistă suficiente elemente de percepție publică negativă și de neîncredere.

Nu au fost elaborate instrumentele de corelare a obiectivelor și acțiunilor ordinii și securității publice cu interesele și agenda autorităților publice, comunităților locale și diverselor părți interesate. Nu se asigură implicarea suficientă a societății în problematica ordinii și securității publice și de aici rezultă concluzia publică privitoare la faptul că acțiunile în domeniu au caracter oclt și nu servesc îndeajuns societatea.

56. Măsuri și acțiuni necesare pentru îndeplinirea obiectivului:

1) Dezvoltarea capacităților de comunicare internă și externă ale structurilor de ordine și securitate publică pentru asigurarea transparenței, promovarea imaginii pozitive și credibilității.

2) Creșterea nivelului de încredere a populației prin implicarea societății civile în problematica aferentă ordinii și securității publice.

57. Rezultate scontate:

1) Va fi extinsă utilizarea instrumentelor de investigare a percepției și satisfacției publicului și personalului structurilor de ordine și securitate publică privind comunicarea internă și externă. Acest fapt va asigura caracterul obiectiv al evaluărilor domeniului și, deci, creșterea relevanței măsurilor.

Va crește, ca urmare, calitatea comunicării interne și externe, precum și nivelul de informare a personalului și societății. Pentru uzul cetățenilor vor fi desfășurate campanii și materiale de informare cu diferite destinații.

Vor crește transparența activităților de ordine și securitate publică și calitatea demersurilor de proiectare a imaginii pozitive în societate a acestora prin reflectarea curentă oportună și reală a evenimentelor și includerea aspectelor comunicării în strategiile și planurile instituționale. Vor fi elaborate strategii și planuri de comunicare, fapt ce va contribui la creșterea impactului comunicării publice și îmbunătățirea informării societății.

Efecte similare va produce dezvoltarea capacității structurilor de specialitate, care vor fi asigurate cu personalul necesar și cu mijloace specifice eficiente.

Va fi modernizat procesul de comunicare prin folosirea platformelor informatice, a paginilor **web** oficiale, a mediului on-line, precum și a liniilor fierbinți ale structurilor de ordine și securitate publică.

Va crește gradul de satisfacție a publicului față de capacitatea de comunicare publică a conducătorilor și personalului cu atribuții de relații publice și va fi generalizată folosirea purtătorilor de cuvânt.

2) Va crește gradul de încredere a populației în structurile de ordine și securitate publică prin funcționarea la nivel central a structurilor consultative în care vor fi cooptați reprezentanți ai societății civile, precum și prin constituirea în

teritoriu a mecanismelor de interacțiune a MAI cu autoritățile publice locale. Vor fi extinse, de asemenea, parteneriatele în diferitele domenii de interes.

Secțiunea 5

Obiectivul specific 5. Optimizarea mecanismelor de bugetare, dotare și logistică necesare funcționării integrate, eficace, eficiente și sustenabilității sistemului de ordine și securitate publică

58. Obiectivul vizează abordarea integrată a bugetării, dotării și sistemului de ordine și securitate publică prin constituirea mecanismelor specifice pentru funcționarea și sustenabilitatea acestuia

59. Probleme identificate:

1) Printre problemele principale care au afectat în permanență capacitatea operațională a sistemului de ordine și securitate publică au fost și continuă să fie subfinanțarea, deficitul cantitativ și calitativ al resurselor. Această vulnerabilitate a frânat numeroase procese de schimbare și, în anumite cazuri, a împiedicat materializarea activităților din diferite proiecte de dezvoltare instituțională. Din cauza deficitului financiar s-a produs chiar și întârzierea acțiunilor care ar fi permis accesarea la timp finanțărilor externe planificate în cadrul suportului bugetar.

Efectele cele mai evidente au constat în funcționarea defectuoasă a sistemului de ordine și securitate publică și, ca rezultat, în deficitul de protecție pentru persoane, securitate pentru societate și stat.

Nu a fost posibilă dotarea cu echipamente, materiale, piese de schimb și consumabile, mijloace de comunicații și informatice, mijloace de mobilitate și speciale strict necesare îndeplinirii misiunilor.

Uniformele, echipamentul de serviciu, precum și cel special, nu au putut fi asigurate la timp, fapt ce a afectat imaginea personalului și instituției în societate, precum și nivelul stimei de sine a angajaților.

Un alt efect este că achizițiile au fost necorelate, nefiind posibilă, astfel, interoperabilitatea și compatibilitatea la nivelul sistemului de ordine și securitate publică. De aceea, mijloacele de dotare generează dificultăți de participare coerentă la misiuni întrunite.

2) Au existat situații de necorelare a cadrului bugetar cu proiectele de asistență externă sub aspectul dublării de activități și erorilor de prioritizare. Ministrul afacerilor interne nu deține competențele care să-i asigure autoritatea asupra întregului sistem financiar al MAI. Nu a fost întocmită concepția de management logistic a MAI, astfel încât activitatea nu este coordonată la nivel instituțional.

Totodată, nu au fost proiectate programe de evidență și mînuire a bunurilor materiale și nici norme unice de dotare și consum, de exploatare, depozitare, reparații, mentenanță și casare a echipamentului și tehnicii.

Auditul nu se desfășoară coordonat, astfel încât este real riscul de desfășurare necalitativă și neconformă a proceselor organizaționale, îndeosebi la departamente, precum și de a nu fi identificate pagubele asupra patrimoniului MAI.

3) Modul în care sînt proiectate structurile logistice nu respectă specificul organizatoric și funcțional al sistemului de ordine și securitate publică. Acestea nu dețin capacitatea de realizare a dotării integrate, a interoperabilității și compatibilității mijloacelor de mobilitate, speciale, de comunicații și informatice, a echipamentelor, armamentului, muniției și altor materiale utilizate la misiuni în situații de normalitate, specifice, de criză și alte cazuri prevăzute de lege.

Ca urmare, dotarea este foarte diferită, fiind întîlnită marea varietate de tipuri de echipamente și materiale, fapt care generează dificultăți de evidență, exploatare, întreținere, asigurare cu piese de schimb și consumabile.

Capacitatea structurilor financiare și logistice de a participa la managementul proiectelor de asistență internațională nu este corespunzătoare.

60. Măsurile și acțiunile necesare pentru îndeplinirea obiectivului:

1) Unificarea mecanismelor de bugetare și de logistică ale sistemului de ordine și securitate publică pentru funcționarea integrată și sustenabilitate.

2) Dezvoltarea capacităților logistice pentru asigurarea îndeplinirii misiunilor de ordine și securitate publică.

61. Rezultate scontate:

1) Vor fi asigurate posibilitatea coordonării unitare, la nivelul MAI, a activității financiare și logistice, corelarea cadrului bugetar cu programele de asistență externă, prioritizarea proiectelor de investiții și dotare.

Concepția logistică a MAI va asigura mecanismele tehnice de coordonare unitară a activității specifice. Întregul sistem de ordine și securitate publică va avea coerență logistică. Vor fi unificate sistemul de evidență și normele de dotare tehnico-materială. Auditul ministerial va asigura atît la nivel central, cît și departamental, cunoașterea modului de desfășurare a proceselor organizaționale sub aspect calitativ și al conformității.

2) Structurile logistice vor fi adaptate specificului sistemului de ordine și securitate publică și vor susține capacitatea de îndeplinire a misiunilor acestuia.

Va fi asigurată interoperabilitatea și compatibilitatea mijloacelor de mobilitate, speciale, de comunicații și informatice, a echipamentelor, armamentului, muniției și altor materiale utilizate la misiuni în situații de normalitate, specifice, de criză și alte cazuri prevăzute de lege.

Va fi asigurată capacitatea structurilor financiare și logistice de a participa la managementul proiectelor de asistență internațională.

CAPITOLUL VI ESTIMAREA IMPACTULUI ȘI A COSTURILOR

Secțiunea 1 Estimarea impactului Strategiei

62. Impactul aplicării Strategiei va consta în obținerea următoarelor efecte pozitive de care va beneficia întreaga societate:

1) Întărirea protecției persoanei, a siguranței societății și statului. Aceasta va fi exprimată prin modernizarea și consolidarea sistemului de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, diminuarea fenomenului infracțional, al

migrației ilegale, criminalității transfrontaliere și a altor fapte ilegale. Se va asigura, astfel, sporirea generală a climatului de ordine și securitate publică.

2) Creșterea calității serviciului public pe întregul teritoriu național, răspunsul oportun la solicitările cetățenilor, apropierea de comunitate, creșterea gradului de satisfacție a populației față de nivelul prestației profesionale a personalului structurilor de ordine și securitate publică

3) Gestiunea eficientă a sistemului riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale și evitarea transformării acestora în amenințări directe pentru protecția persoanei, siguranța societății și statului. Va rezulta ținerea mai bună sub control a evoluției situației operative și formularea obiectivă a soluțiilor de gestiune a contextului infracționalității.

4) Îndeplinirea condițiilor pentru menținerea regimului liberalizat de vize cu țările UE și păstrarea, ca rezultat, a beneficiilor aferente: libertatea de circulație fără vize în spațiul UE pentru cetățenii moldoveni; amplificarea relațiilor politice, economice și culturale cu țările UE; asigurarea climatului stabil de securitate și ordine publică; încurajarea relațiilor de afaceri între companiile moldovenești și cele din UE; dezvoltarea transportului și turismului.

5) Asimilarea standardelor, experiențelor și bunelor practici **europene și** internaționale în domeniul ordinii și securității publice, intensificarea cooperării polițienești și a schimbului de date și informații relevante. Va crește, astfel, calitatea serviciului public.

6) Funcționarea eficientă și neîntreruptă a sistemului național de ordine și securitate publică în situații de normalitate, specifice, de criză, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. Aceasta se va obține prin creșterea capacităților operaționale ale forțelor de ordine și securitate publică de a funcționa întrunit; schimbul oportun de informații; managementul operațional și al crizelor; cooperarea eficientă între autoritățile din sistemul de ordine și securitate publică, precum și cu partenerii europeni și internaționali.

7) Interoperabilitatea și integrarea operațională de nivel înalt și optimizarea cooperării, prin dezvoltarea capacității administrative a autorităților ce dețin competențe în domeniul ordinii și securității publice și abordarea integrată a misiunilor și aspectelor de interes comun. Ca urmare, va spori capacitatea operațională și potențialul de îndeplinire a misiunilor.

8) Delimitarea clară a competențelor autorităților din sistemul de ordine și securitate publică, fapt ce va permite respectarea rolurilor instituționale, instituirea balanțelor și controalelor reciproce, precum și integrarea operațională pentru participarea la acțiuni comune. Dezvoltarea sistemului polițienesc dual în domeniul asigurării ordinii publice, va asigura protecția eficientă a persoanei, siguranța societății și statului.

9) Ridicarea calității profesionale, a nivelului deontologiei și integrității personalului structurilor de ordine și securitate publică. Modernizarea managementului resurselor umane va susține eficientă îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor, procesele de schimbare și reformă instituțională. Așadar, va crește calitatea serviciului public, protecția persoanei, securitatea societății și statului.

10) Creșterea calității comunicării interne și externe, promovarea imaginii publice pozitive și credibilității sistemului de ordine și securitate publică,

informarea reală și implicarea mai activă a societății în soluționarea problemelor aferente ordinii și securității publice.

11) Completarea, modernizarea și dezvoltarea, în conformitate cu necesarul determinat, a infrastructurii, echipamentelor și mijloacelor specifice destinate sistemului de ordine și securitate publică, fapt ce va contribui la protecția mai bună a persoanei, la siguranța societății și statului.

Secțiunea 2

Estimarea costurilor Strategiei

63. Finanțarea Strategiei se va realiza din bugetul de stat (inclusiv resurse generale, venituri colectate și resurse ale proiectelor finanțate din surse externe).

64. Estimarea costurilor financiare și non-financiare, precum și a necesarului de resurse externe a fost inclusă în Planul de implementare a Strategiei și în programele de dezvoltare strategică ale autorităților din sistemul de ordine și securitate publică.

În cadrul planului de acțiuni pentru implementarea prezentei Strategii, sumele prevăzute pentru fiecare obiectiv vor fi corelate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu pentru perioada corespunzătoare.

CAPITOLUL VII

INDICATORII DE PROGRES ȘI ETAPELE DE IMPLEMENTARE

65. Indicatorii de progres al îndeplinirii prevederilor Strategiei și etapele de implementare sînt descrise detaliat în Planul de acțiuni pentru implementarea prezentei Strategii, prevăzut în Anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Strategiei.

CAPITOLUL XIII

PROCEDURILE DE RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

66. Coordonarea implementării Strategiei la nivel național va fi asigurată de către Consiliul național de ordine și securitate publică. Activitatea Consiliului național de ordine și securitate publică se organizează și se desfășoară potrivit regulamentului aprobat prin Hotărîre de Guvern.

67. Sistemul de monitorizare și raportare va fi detaliat prin ordin al viceministrului responsabil pentru ordinea și securitatea publică.

68. În baza rezultatelor monitorizării, pe parcursul aplicării Strategiei vor fi proiectate, în caz de necesitate, soluții de adaptare a politicilor și măsurilor stabilite în vederea soluționării deficiențelor și managementului riscurilor.

69. Monitorizarea îndeplinirii Strategiei va fi efectuată în baza informărilor, raportărilor periodice de progres ale autorităților din sistemul de ordine și securitate publică și a indicatorilor prevăzuți în Planul de implementare aferent Strategiei.

70. Monitorizarea generală a Strategiei va fi asigurată de către Direcția Generală Analiză Monitorizare și Evaluare a Politicilor, în modul stabilit, iar cea internă, la nivelul autorităților, prin modalitățile stabilite de către acestea.

71. Monitorizarea Strategiei va consta în desfășurarea activităților semestriale de colectare și analiză a datelor prevăzute în Planul de acțiuni, ce va fi actualizat anual, precum și în măsurarea rezultatelor. În acest fel va fi apreciat gradul de atingere a obiectivelor, contribuția diferitelor activități, și vor fi proiectate măsurile corective în cazul obiectivelor întârziate sau neîndeplinite.

72. Evaluarea Strategiei va fi făcută anual sau ori de câte ori situația impune și va fi fundamentată pe informațiile colectate în cadrul procesului de monitorizare. Evaluarea va avea ca scop elaborarea analizei generale cuprinzătoare, a Raportului de evaluare privind rezultatele implementării Strategiei, precum și emiterea recomandărilor ce se impun.

73. Rolul de integrator al monitorizării și evaluării Strategiei, inclusiv de elaborare și prezentare a rapoartelor de stadiu și de evaluare finală, revine MAI.

74. Raportul final de evaluarea implementării Strategiei va fi elaborat și înaintat Guvernului în termen de 3 luni de la finalizarea perioadei de implementare, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

75. Implementarea Strategiei constă în totalitatea activităților prin care aceasta este pusă în aplicare prin intermediul Planului **de acțiuni privind implementarea Strategiei**, prevăzut în Anexa nr. 2 la Strategie.

76. Planul **de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020** reprezintă instrumentul de operaționalizare a Strategiei și conține termene, responsabilitățile, costurile și finanțarea, precum și indicatorii de progres.

77. Implementarea Strategiei revine fiecărei instituții/structuri prin prisma strategiilor naționale sectoriale ce vor asigura abordarea integratoare a problematicii și a domeniilor specifice și conexe. La îndeplinirea obiectivelor Strategiei participă și alte structuri de aplicare a legii și instituții ale statului, precum și organizații **necomerciale**, potrivit competențelor și în condițiile legii.

CAPITOLUL IX RISCURILE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI ȘI MANAGEMENTUL ACESTORA

78. Principalele riscuri privind implementarea Strategiei și măsurile de contracarare a acestora sînt următoarele:

1) Lipsa consensului politic și social asupra obiectivelor Strategiei și a măsurilor de punere în aplicare a acestora.

Pentru managementul riscului:

a) Va fi asigurată explicarea corespunzătoare la nivel politic și al societății civile a impactului general al Strategiei asupra țării, a faptului că aceasta a fost proiectată să aducă beneficii întregului corp social, tuturor cetățenilor, fără discriminări.

b) Vor fi diseminate pe larg în societate informațiile care să asigure înțelegerea schimbărilor pozitive pe care Strategia le aduce în ceea ce privește

protecția persoanei, siguranța societății și statului și, în principal, creșterea calității serviciului public pe întregul teritoriu național.

c) La monitorizarea, evaluarea și gestionarea situațiilor de management al riscurilor privind Strategia vor fi implicate organele consultative constituite pe lângă MAI.

2) Continuarea proceselor destabilizatoare și a stării de conflict din proximitatea țării, cu efecte asupra climatului și stabilității interne, inclusiv în regiunea transnistreană, aspect care poate influența negativ îndeplinirea obiectivelor Strategiei.

Pentru managementul riscului:

a) Va fi asigurată informarea constantă a societății cu privire la riscurile externe și interne la adresa ordinii și securității publice, a evoluției criminalității, precum și măsurile de prevenire și combatere a acestora.

b) Va fi informată populația din stînga Nistrului cu privire la obiectivele Strategiei și efectele pozitive ale acestora în ceea ce privește prevenirea și combaterea criminalității, contribuția la refacerea încrederii și reîntregirea țării într-un climat pozitiv de pace socială.

c) Va fi monitorizată permanent situația și vor fi propagate măsurile de menținere a securității în regiune. Vor fi dezvoltate acțiunile de cooperare cu organizațiile și **agențiile** internaționale, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și cu statele vecine în vederea optimizării modului de gestionare a situației.

3) Neîndeplinirea acțiunilor din Planul **de acțiuni** privind implementarea Strategiei **naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020** și/sau nerespectarea termenelor, ceea ce poate afecta negativ situația internă și angajamentele internaționale ale RM.

Pentru managementul riscului:

a) Va fi monitorizată evoluția situației, vor fi identificate și evaluate motivele neîndeplinirii și ale întârzierilor, precum și consecințele interne și internaționale. Va fi stabilită modalitatea de repunere în grafic a acțiunilor întârziate sau nerealizate.

b) Vor fi întreprinse măsuri de repunere în grafic a activităților și de înlăturare a consecințelor negative.

c) Vor fi intensificate acțiunile de cooperare cu misiunile, organizațiile, agențiile europene în vederea obținerii de asistență pentru gestionarea situației.

4) Eșecul integrării, interoperabilității și compatibilității structurilor de ordine și securitate **publică**. Această situație poate menține gestiunea inadecvată a activităților specifice și produce deficite suplimentare de protecția persoanei, siguranța a societății și statului.

Pentru managementul riscului va fi asigurată monitorizarea situației, identificarea problemelor, evaluarea impactului și urgentarea măsurilor de constituire și implementare a sistemului integrat de ordine și securitate publică.

5) Întârzierea sau nerealizarea finanțărilor de la bugetul de stat și din surse externe. Acest fapt poate compromite îndeplinirea obiectivelor Strategiei, provoca pierderi și sporii cheltuielilor ulterioare. Efectul negativ cel mai concret va fi înregistrat în ceea ce privește afectarea protecției persoanei, siguranței

societății și statului.

Pentru managementul riscului:

a) Va fi monitorizată permanent situația, vor fi revizuite prioritățile și identificate soluțiile financiare alternative.

b) Vor fi extinse acțiunile de cooperare cu organizațiile, agențiile europene, partenerii externi de dezvoltare în vederea obținerii de finanțare pentru gestionarea situației.

c) Va fi pregătit personalul autorităților din sistemul de ordine și securitate publică privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe.

79. Autoritățile din sistemul de ordine și securitate publică vor asigura gestionarea riscurilor proprii.

DESCRIEREA SITUAȚIEI OPERATIVE ÎN DOMENIUL ORDINII ȘI SECURITĂȚII PUBLICE

Secțiunea 1

Situația privind evenimentele publice majore

1. În ultimul deceniu s-a produs o serie de evenimente publice majore cu efecte profund destabilizatoare asupra societății. Parte dintre acestea, chiar dacă au avut caracter revendicativ și de protest, s-au desfășurat pașnic. Acest fapt a presupus din partea forțelor de ordine publică monitorizarea atentă și măsuri de evitare a incidentelor grave. În împrejurările respective nu a fost necesară folosirea forței și modificarea conduitei normale a personalului structurilor de ordine și securitate publică.

2. Au existat, însă, și situații în care tensiunile sociale acumulate în timp au răbufnit violent și au degenerat în dezordini în masă ample, îndeosebi în municipiul Chișinău. Cu certitudine, anumite acțiuni au avut și rostul de a testa capacitatea proactivă și de reacție a sistemului de ordine și securitate publică, limitele toleranței instituționale, gradul de pregătire și rezistența la frustrare a personalului.

3. Contextul actual și prognozarea evoluțiilor viitoare fac să devină tot mai evident faptul că, în perspectivă, protestele vor fi regula și nu excepția, prezumție probată de acțiunile revendicative care se prelungesc din 2015. Deși par a fi relativ calmate, acestea conțin în sine potențialul reactivării și escaladării foarte rapide.

Secțiunea 2

Situația operativă din domeniul de competență al Poliției

4. Potrivit evidențelor, în 2015, Poliția a înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente 313.579 materiale, iar 57.330 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni.

Pe teritoriul țării au fost înregistrate 39.782 infracțiuni, 36.609 de către subdiviziunile polițienești. Cazurile au descrescut cu 5,54% comparativ cu 2014 (38.755 infracțiuni). Din totalul cauzelor penale inițiate, 23.652 (64,61%) au fost remise procurorului, iar 10.926 (29,85%) au fost expediate în judecată. Nu au fost transmise organelor procuraturii 12.957 cauze.

În 2015, Poliția a stabilit în proporție de 88,9% autorii din cauzele penale contra vieții și sănătății persoanelor; 81% în cauzele penale contra securității publice; 87,1% în cauzele penale privind viața sexuală; 93,1% în cauzele penale contra familiei și minorului; 48,47% în cauzele penale contra patrimoniului. Au fost identificați făptuitorii din 4671 cauze penale nedescoperite în anii precedenți.

În 2015, rata criminalității a fost de 106,38 infracțiuni la 10.000 de locuitori, inferioară celei din majoritatea statelor UE, ceea ce este poate fi considerat ca aspect pozitiv.

Cu toate acestea, criminalitatea continuă să determine probleme deosebite la nivel individual și al societății, ceea ce necesită măsuri de cunoaștere a stării de fapt, tendințelor, precum și de prevenire și contracarare. Pentru aceasta este necesară dezvoltarea capacităților structurilor cu atribuții în domeniile menționate în continuare.

5. S-au multiplicat *infracțiunile comise de grupuri sau organizații criminale* (trafic de ființe umane; infracțiuni legate de droguri; proxenetism; organizarea migrației ilegale; traficul de copii etc.) Spre exemplificare, în 2015 acestea au crescut cu circa 40% față de 2014. Ca urmare trebuie continuată dezvoltarea capacității de cunoaștere și combatere a criminalității organizate, de dezvoltare a schimbului de informații și cooperare în domeniu.

6. *Infracțiunile de furt și răpire a mijloacelor de transport* s-au diminuat cu 21,5% în 2015 comparativ cu 2014.

7. În ceea ce privește *infracțiunile contra sănătății publice și conviețuirii sociale*, se atestă diminuarea în 2015 cu 15,4%, comparativ cu anul 2014.

8. *Infracțiunile legate de droguri* au diminuat în 2015 (1191) cu 9,7% față de 2014 (1.288). Cu toate acestea, infracțiunile respective se mențin, totuși, la nivel relativ ridicat.

9. Infracțiunile de *trafic de ființe umane* au înregistrat stagnarea numerică în 2015 (151) față de 2014 (151), ceea ce nu permite formularea tendinței în domeniu. În aceeași perioadă, a scăzut cu 41,2%, deși în 2015 au fost înregistrate cu 58,33% mai multe cazuri decât în 2014 (24). Așadar, scăderea se înregistrează pe substratul creșterii anterioare, fapt ce exprimă certitudinea menținerii în actualitate a acestui tip de criminalitate.

Astfel, ca urmare a desfășurării măsurilor operative de investigații, în 2014 au fost documentate și anihilate 24 grupuri criminale organizate specializate în trafic de ființe umane, trafic de copii, cu 178 suspecti, fiind identificate 126 victime ale traficului de ființe umane și 53 prostituate. În 2015, au fost documentate și anihilate încă 13 grupări criminale organizate. Acest fapt permite concluzia că va continua, probabil, constituirea grupărilor criminale în domeniul menționat.

Se constată ca tendință, de asemenea, specializarea grupurilor criminale în: trafic de persoane în scop de exploatare sexuală; cerșit; exploatare prin muncă; trafic de copii și proxenetism; migrație ilegală.

10. În 2015 au fost înregistrate 16 infracțiuni privind *pornografia infantilă*, cu 7 mai mult, comparativ cu 2014.

11. Pe parcursul lui 2015, au fost comise de către *minori și cu participarea acestora* 998 infracțiuni (2014 - 1166), în descreștere cu 14,41% comparativ cu perioada similară din 2014. Din numărul total de cauze penale inițiate, urmărirea penală a fost finalizată în 955 cauze, dintre care 601 au fost trimise spre examinare către instanța de judecată, 350 încetate, iar 4 clasate.

Se constată, astfel, tendința de scădere a numărului de infracțiuni din această categorie cu circa 60% față de 2002, anul 2015 fiind cu numărul cel mai redus din intervalul de referință.

În 2015, în 1.334 cauze penale, 1.381 *copii au fost stabiliți ca fiind victime ale infracțiunilor*, înregistrându-se creșterea cu 24,32% comparativ cu 2014 (1073 cauze penale). Copiii au devenit victime ale infracțiunilor contra vieții și sănătății, de vătămare a integrității corporale, ale infracțiunilor privind viața sexuală (39 cazuri în 2015, 44 cauze în 2014 de abuz în familie de către tatăl biologic, concubin, alte rude).

Continuă, așadar, să se mențină ridicat numărul victimelor copii. Faptele din această categorie au mare răsunet social și generează, totodată, îngrijorarea ridicată a comunității.

12. La *infracțiunile de proxenetism*, în perioada 2014-2015, nu au fost schimbări majore. Astfel, în 2015 au fost înregistrate cu 1,52% mai multe infracțiuni comparativ cu 2014 (66 infracțiuni).

13. În 2015, au fost înregistrate *1.485 infracțiuni economice*, fiind stabilit un prejudiciu material de 429.301.840 lei. Restituirea prejudiciului cauzat s-a realizat la valoarea de 16.301.596 lei sau 0,1%. În urma acțiunilor desfășurate au fost documentate și anihilate 16 grupuri criminale de profil.

În contextul combaterii infracțiunilor informatice, în 2015 au fost inițiate 191 cauze penale, majoritatea privind tranzacțiile online cu utilizarea cardurilor bancare; acțiuni perverse prin intermediul tehnologiilor informaționale; escrocherii; interceptarea informațiilor și șantaj; accesul neautorizat la sistemele informatice.

14. Creșteri se constată și la *infracțiunile privind purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor și munițiilor, precum și sustragerea acestora*. În evidența subdiviziunilor de poliție se află 55.989 persoane fizice, care dețin în posesie 69.739 arme.

În 2015 au fost înregistrate 151 infracțiuni specifice, cu 14,39% mai mult comparativ cu 2014 (132 infracțiuni).

În 2015 au fost comise 69 *infracțiuni cu folosirea armei de foc*, cu 43% mai mult față de 2014.

Ca efect al încălcărilor depistate, în 2015 au fost inițiate 479 *proceduri de retragere a permiselor de armă*, cu anularea sau suspendarea acestora.

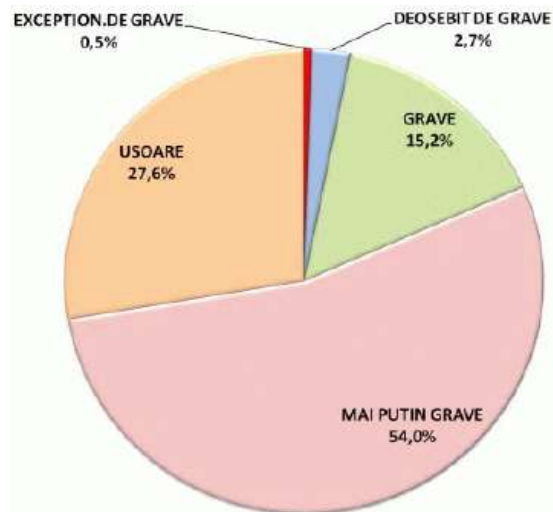
15. În 2015, a fost înregistrată diminuarea principalilor *indicatori de risc rutier*: accidente rutiere cu 0,39% (2527); persoane traumatizate cu 1,82% (3021), și, cel mai important, reducerea numărului persoanelor decedate cu 8,33% (297).

Numărul persoanelor decedate a scăzut cu 41% comparativ cu valorile înregistrate în anul 2008, ceea ce constituie un progres semnificativ. Din totalul accidentelor, 862 au fost infracțiuni. Cu toate acestea, siguranța traficului nu se ridică la nivelul necesar.

16. În totalul infracțiunilor comise în 2015, ponderea celor excepțional și deosebit de grave reprezintă 3,6 la sută; infracțiunile ușoare și mai puțin grave 79,6%, fapt ce exprimă nivelul relativ redus de pericolozitate a cazurilor (Figura

1). Creșteri cu 24,64% au înregistrat infracțiunile excepțional de grave, fapt ce exprimă tendința de radicalizare a acțiunii infractorilor.

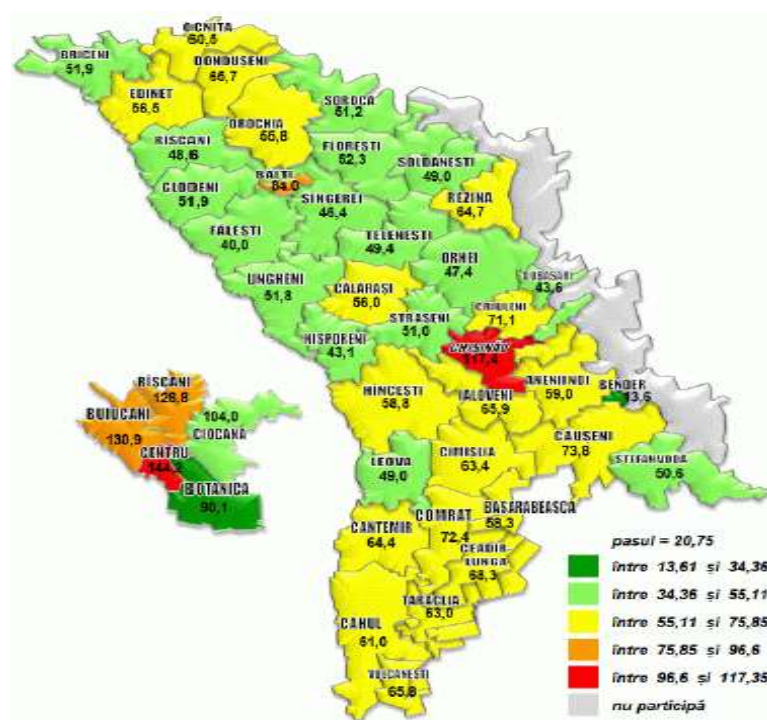
Figura 1 Distribuția infracțiunilor pe categorii de gravitate

17. Aglomerările urbane, îndeosebi municipiul Chișinău (36% din totalul criminalității la nivel național; 165 infracțiuni la 10.000 locuitori), sînt locul predilect de desfășurare a majorității infracțiunilor cu pericol social ridicat (Figura 2). Cu toate acestea, se constată deficitul de prezență polițienească în zonele rurale.

18. A crescut simțitor numărul cazurilor de ultraj împotriva polițiștilor, fapt care reflectă tendința de diminuare a respectului persoanelor față de autoritate și, totodată, deficitul de pregătire a personalului;

Figura 2 Distribuția infracțiunilor în profil teritorial

Secțiunea 3

Situația operativă din domeniul de competență al Carabinierilor

19. În 2015, carabinierii au efectuat 18.698 de misiuni pentru menținerea ordinii publice, cu 29.831 de persoane (însurarea participărilor).

Au fost îndeplinite, de asemenea, 125 de misiuni de asigurare a ordinii publice la evenimente cu participanți numeroși. Carabinierii au asigurat prevenirea huliganismului și violenței la competițiile sportive, în mod deosebit la meciurile de fotbal din competițiile interne (35) și internaționale (11).

20. La menținerea ordinii publice la Parlamentul RM au participat 13.110 carabinieri (însurarea participărilor). Un total de 149.623 carabinieri (însurarea participărilor) au fost antrenați în serviciul de menținere, asigurare și pază a sediilor misiunilor diplomatice și obiectivelor de importanță majoră, fiind repartizați pe 15.900 itinerare de patrulare (totalizarea itinerarelor), dintre care peste 10.000 independente.

21. Carabinierii au fost antrenați în mod curent la asigurarea ordinii publice în perioada desfășurării alegerilor locale generale și la paza secțiilor de votare.

22. Cu scopul prevenirii faptelor ilegale, a fost instituită practica de constituirea detașamentelor mixte, care au executat misiuni de menținere a ordinii publice (2015, 9 detașamente, cu 3.006 carabinieri). De asemenea, în 2015, la razii și operațiuni de căutare au fost implicați 493 carabinieri.

23. În urma activităților de menținere a ordinii publice, în 2015, carabinierii au depistat și participat la reținerea a 1.870 persoane pentru comiterea de contravenții și infracțiuni.

Secțiunea 4

Situația operativă din domeniul de competență al Poliției de Frontieră

24. În 2015, prin PTF au fost înregistrate 17,05 milioane traversări, ceea ce indică creșterea cu 16% față de 2014. În PTF moldo-ucrainene traversările au crescut cu 2% față de perioada similară a anului anterior, iar la frontiera moldo-română și aero cu 35% și respectiv 21%.

Analiza după cetățenie a fluxului de persoane ce au traversat frontiera RM în 2015 indică faptul că în topul clasamentului se află cetățenii moldoveni, cu ponderea de 66% din total (11,29 mil traversări).

25. A continuat dezvoltarea mecanismului de securitate la frontieră prin colaborarea cu patrulele din țările vecine. Astfel, în 2015, au fost organizate 443 patrulări coordonate cu omologii din România și 1.038 patrulări comune cu grănicerii din Ucraina. De asemenea, au fost efectuate 23 patrulări cu EUBAM și 6 cu FRONTEX.

26. *Încălcarea legislației frontaliere.* În 2015, Poliția de Frontieră a depistat 693 cazuri de încălcare a legislației frontaliere, în care au fost implicate 4.341 persoane, (+ 5% față de 2014).

Cazurile de încălcarea legislației frontaliere prin PTF sînt în creștere cu circa 16% față de 2014, ceea ce este valabil pentru toți indicatorii caracteristici

PTF. Încălcarea regulilor de ședere deține ponderea de circa 50% din totalul incidentelor înregistrate.

La frontiera „verde”, numărul cazurilor este în scădere cu 2%. Totodată, pe sectorul de frontieră moldo-român se constată scăderea de 10%, pe când pe sectorul moldo-ucrainean, creșterea este de 7%.

27. *Migrația ilegală și traficul de ființe umane.* În 2015, au crescut cu 15% cazurile de migrație ilegală (115), comparativ cu 2014.

Pe sectorul de frontieră moldo-român, în 21 cazuri au fost documentate 38 persoane, ceea ce constituie creșterea cu 12% față de 2014. Pe sectorul de frontieră moldo-ucrainean, în 26 cazuri au fost documentate 33 persoane, ceea ce indică scăderea cu 21% față de 2014.

Pe sectorul de frontieră „verde”, au fost depistate 24 persoane implicate în migrația ilegală, fiind înregistrată scăderea cu 12 a față de 2014.

Pe sectorul de frontieră aerian, numărul de persoane depistate la traversarea ilegală a frontierei de stat în baza actelor false a crescut de circa 2 ori comparativ cu 2014. Din totalul de persoane cu acte false și falsificate, 70% au fost cetățeni din țările cu risc sporit care urmau să intre în RM pentru deplasarea ulterioară în UE.

28. *Contrabanda cu țigări.* În 2015, au fost documentate 186 cazuri de tentativă de trafic ilicit de țigări. Au fost confiscate circa 270 mii pachete de țigări. În comparație cu 2014, în 2015 au fost cu 22% mai multe cazuri documentate, însă cantitatea de țigări confiscată a scăzut cu 34%.

28. *Contrabanda cu alcool și produse alcoolice* s-a produs atât în PTF, cât și pe sectorul „verde” de frontieră. Au fost documentate 33 cazuri de tentativă de trecere, în urma cărora au fost confiscate circa 59 tone de alcool, fapt ce indică creșterea cu 18% a numărului de cazuri, cantitatea scăzând cu 41%.

30. În 2014, la Departamentul Poliției de Frontieră (DPF) au fost inițiate cauze penale privind *infrațiuni comise de către un grup criminal organizat sau de către o organizație criminală* pentru următoarele categorii de fapte: trafic de ființe umane; atragerea minorilor la activitatea criminală sau determinarea lor la comiterea unor fapte imorale; circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare; organizarea migrației ilegale; circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor fără scop de înstrăinare; trafic de ființe umane; scoaterea ilegală a copiilor din țară; confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false. Rezultă, așadar, tendința de creștere a varietății faptelor infracționale la frontieră

31. *Rezultatele controlului documentelor* probează faptul că uzul de fals și contrafacerea documentelor au crescut cu peste 60% în 2015 comparativ cu 2014. Creșterea a fost influențată, în mare parte, de majorarea numărului de documente falsificate depistate pe sectorul moldo-ucrainean, mai mare de peste 2,2 ori. A sporit, așadar, atât numărul de cazuri, cât și tipul de documente contrafăcute și falsificate (asigurări internaționale auto tip „carte verde”; pașapoarte; procuri ce atestă dreptul de proprietate asupra mijlocului de transport; certificate de înmatriculare; permise de conducere.

Secțiunea 5

Situația operativă din domeniul de competență al BMA

32. În domeniul imigrării străinilor în RM, BMA implementează 13 proceduri privind admisia și stabilirea străinilor în țară.

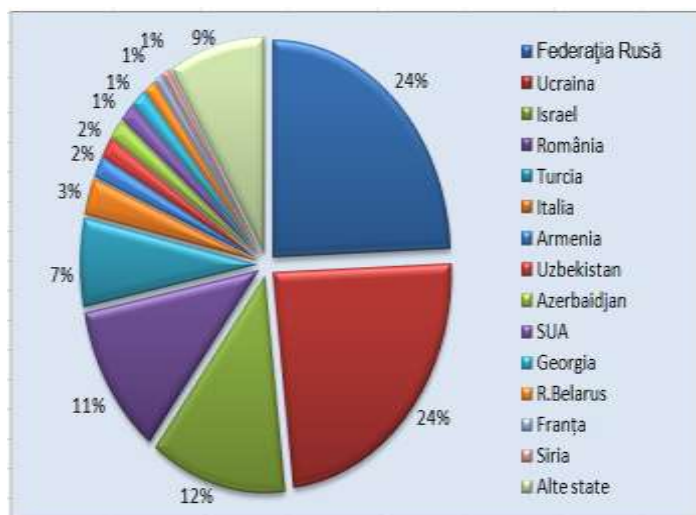
Au fost recepționate 21.456 cereri în 2015, cu 1.788 mai multe decât în 2014 (9,1 %). Corelativ, au fost perfectate, emise și eliberate 19.554 de acte, cu 10,5% mai multe comparativ cu 2014.

33. *Acordarea dreptului de ședere provizorie.* În 2015 a fost acordat dreptul de ședere provizorie și permanentă pentru 4.235 de străini, dintre care 28 au obținut drept de ședere permanentă și 4.207 de ședere provizorie. Din cei 4.207 străini sosiți, 2.563 s-au stabilit în orașe (61%) și 1.644 în localități rurale (39%). Se constată majorarea cererilor pentru acordarea dreptului de ședere provizorie cu 98 % și cu 4% la dreptul de ședere permanentă. A fost prelungit dreptul de ședere pentru 2.804 străini.

34. În ce privește realizarea măsurilor de combatere a **delictelor contravenționale**, în 2015, BMA a constatat și documentat 3.017 contravenții pentru încălcarea regulilor de ședere și de plasare în câmpul muncii, precum și alte 3 contravenții comise de străini, comparativ cu 2.640 în 2014, ceea ce indică un spor de 36%. Ca urmare, au fost aplicate amenzi în mărime totală de 3,09 mil lei.

Creșterea atât de mare într-un singur an poate să exprime tendința de sporire a criminalității specifice domeniului.

Figura 3 Proveniența, pe țări, a străinilor sancționați pentru încălcarea regulilor de ședere și plasare în câmpul muncii în 2015

35. Analiza datelor despre contravenienți pe state de origine denotă faptul că, în 2015, ponderea cea mai mare revine persoanelor din Ucraina și Federația Rusă (cîte 24%), Israel (12%), România (11%), Turcia (7%) (Figura 3).

Rezultă, ca urmare, că, majoritar, persoanele respective provin din țări aflate în conflict.

Situația comparativă cu 2014 este aproape similară, cu mici diferențe. Cei mai mulți străini care au încălcat regulile de ședere în RM sînt resortisanți ai statelor terțe, exonerati de obligativitatea deținerii vizei la traversarea frontierei de stat și, din diverse motive, nu au părăsit voluntar teritoriul țării la expirarea termenului de aflare. Acest fapt impune concentrarea atenției asupra acestei categorii de străini.

36. În 2015, au fost emise 410 decizii de revocare și 5 decizii de anularea dreptului de ședere. În comparație cu 2014, indicatorul respectiv a scăzut cu 20%. Printre altele, situația descrisă indică dezvoltarea capacităților de analiză a cazurilor care implică străinii și eficacitatea în creștere a BMA.

Față de 2014, în 2015, numărul străinilor împotriva cărora a fost dispusă măsura returnării a crescut cu 31%, fapt ce reprezintă un procent semnificativ. Analiza datelor din 2015 privind numărul persoanelor returnate în funcție de statele de origine indică menținerea ordinii rezultate din Figura 3.

Concomitent, în urma dispunerii acestei măsuri, în 2014 au fost aplicate 282 de decizii de interdicție de intrare pe teritoriul RM pe perioade de 1 la 5 ani.

37. *Repatriere.* În 2015 a fost acordat dreptul pentru 731 străini care au solicitat stabilirea permanentă în RM, numărul crescând de aproape 2 ori. Se constată că începând cu 2011, numărul persoanelor repatriate s-a micșorat în comparație cu anii precedenți.

Din totalul contravențiilor documentate în 2015, circa 88% sînt încălcări de către străini a regulilor de ședere și 12% contravenții ce țin de munca nedeclarată a străinilor. Este îngrijorătoare, așadar, ponderea încălcării regulilor de ședere, ceea ce necesită măsuri de contracarare a acesteia.

38. *Sistemul de azil și apatridie.* La sfîrșitul anului 2015, în procedura sistemului de azil erau înregistrate 556 persoane. În 2015 au solicitat azil pe teritoriul RM 273 de persoane, cu 11% mai mult decît în 2014. Preponderent, în 2015, au solicitat azil originarii din Ucraina, Siria, Irak, Afganistan, Sri Lanka. Dintre persoanele menționate, 24 au fost recunoscute ca refugiate, 150 au primit protecție umanitară, iar în cazul a 36 au fost emise decizii de respingere a cererii de azil.

39. BMA realizează, potrivit prevederilor legale, monitorizarea străinilor care intră în RM prin segmentul transnistrean al frontierei moldo-ucrainene, fapt ce asigură mai buna cunoaștere a situației în domeniu.

În 2015, la serviciile evidență străini și Ghișeul Unic al BMA au fost efectuate peste 35.000 de înregistrări ale străinilor, din care 22.500 la intrare și aproximativ 13.000 la ieșire, iar în 2014, 16.300, din care la intrare 10.700 și 5.600 la ieșire. Aceasta exprimă creșterea de 2, 18 ori a înregistrării străinilor la serviciile evidență străini. Repartizarea străinilor după țara de cetățenie în 2015, denotă că pondere cea mai mare revine cetățenilor Ucrainei (88%). Federației Ruse îi revine 5%. De asemenea, au fost luați în evidență cetățeni din: Belarus, Germania, Turcia, Bulgaria, Polonia, România etc. (total 63 de state).

PLANUL DE ACȚIUNI
privind implementarea Strategiei naționale de ordine
și securitate publică 2017 – 2020

ACȚIUNI	SUBACȚIUNI	TERMENELE DE REALIZARE	RESPONSABILI PENTRU IMPLEMENTARE	Costurile aferente implementării (și sursele de finanțare) mii lei	INDICATORI DE PROGRES
1	2	3	4		7
OBIECTIVUL 1.					
CONSOLIDAREA PROTECȚIEI PERSOANEI, A SIGURANȚEI SOCIETĂȚII ȘI STATULUI, PRIN DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR SISTEMULUI DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ					
1.1. Revizuirea, în scopul actualizării și corelării, a strategiilor, politicilor, planurilor și programelor naționale și sectoriale incidente domeniului ordinii și securității publice, prevenirii și combaterii criminalității	1.1.1. Constituirea grupului de lucru interdepartamental, în scopul evaluării documentelor de politici cu incidență în domeniul ordinii și securității publice, actualizarea și corelarea acestora cu Strategia de securitate națională a Republicii Moldova și Strategia națională de ordine și securitate publică.	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Grup de lucru instituit Număr de ședințe organizate și desfășurate Numărul de concluzii/recomandări implementate Strategii, politici și programe naționale și sectoriale evaluate, actualizate și corelate
	1.1.2. Reanalizarea rapoartelor, evaluărilor etc. realizate cu asistență externă, care au vizat Ministerul Afacerilor Interne și componentele de ordine și securitate publică, și valorificarea recomandărilor formulate în documentele respective	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul recomandărilor implementate
	1.1.3. Elaborarea politicilor publice necesare prevenirii și combaterii criminalității cu participarea instituțiilor, autorităților publice, a mediului academic și a societății civile	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul documentelor de politici publice elaborate și implementate

			Academia de Științe a Moldovei		
	1.1.4. Asigurarea concordanței cadrului strategic și al politicilor cu cel european echivalent, preluarea în sistemul de ordine și securitate publică a standardelor, experiențelor și bunelor practici europene și internaționale relevante	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul documentelor de politici publice corelate și conforme cadrului european și internațional
	1.1.5. Identificarea surselor de finanțare externă ca alternativă la bugetarea națională și realizarea de proiecte pentru atragerea de fonduri în scopul îndeplinirii acțiunilor din prezentul plan	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul surselor identificate și valorificate Numărul proiectelor elaborate și promovate Numărul proiectelor acceptate și finanțate Dinamica pozitivă în valorificarea resurselor accesate
1.2.Consolidarea sistemului analizei de risc în domeniul securității și ordinii publice, precum și a situației criminogene în scopul susținerii procesului de planificare strategică și a practicii în domeniu.	1.2.1. Elaborarea la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, a cadrului de reglementare a sistemului de analiză a riscurilor și informațiilor în domeniul ordinii și securității publice	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Cadrul normativ elaborat și aprobat Competențele unităților analitice clar delimitate în funcție de nivelul analitic abordat (nivel național, strategic, regional, local) Sistemul informațional de analiza a riscurilor dezvoltat și operaționalizat
	1.2.2. Elaborarea de către Ministerul Afacerilor Interne, a cadrului de reglementare privind clasificarea, elaborarea, evidența și păstrarea produselor analitice întocmite în domeniul securității și ordinii publice	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Cadrul normativ elaborat și aprobat; Clasificarea produselor analitice realizate; Rapoarte analitice periodice întocmite și diseminate/publicate; Tablouri situaționale privind situația criminogenă, securitatea și ordinea publică elaborate/diseminate.

	1.2.3. Dezvoltarea mecanismului de funcționare a Grupului interdepartamental analitic	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Grupul interdepartamental analitic funcțional; Stabilirea mecanismului de funcționare și cooperare cu alte grupuri comune analitice create la nivel național (sau comasarea cu GCAR creat în baza SNMIFS); Numărul de produse analitice elaborate (rapoarte, note informative, comunicate) și relevanța acestora.
	1.2.4. Elaborarea metodologiei-cadru a Ministerului Afacerilor Interne privind efectuarea analizei riscurilor în domeniul ordinii și securității publice (la nivel național, strategic, operațional și tactic)	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul metodologiei elaborată și aprobată Proceduri standard de operare elaborate, dezvoltate și aplicate
	1.2.5. Dezvoltarea tehnologiilor informaționale în vederea facilitării schimbului de informații în procesul de analiză a riscurilor (procurarea de echipamente, constituirea de baze de date integrate, programe informatice, instrumente de analiză etc.)	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Sistemul informațional de analiza a riscurilor dezvoltat și operaționalizat Echipament procurat și instalat
	1.2.6. Instruirea personalului responsabil de domeniul analizei de risc și informații	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de instruiți inter-instituționale organizate și desfășurate Numărul de personal instruit în domeniul analitic Numărul de schimburi de experiență Numărul de vizite de studii
1.3. Optimizarea serviciilor publice pentru populație, eliminarea birocrăției, creșterea gradului de informatizare, a promptitudinii și calității activităților prestate de către angajații	1.3.1. Inventarierea serviciilor publice furnizate de către instituțiile de ordine și securitate publică, evaluarea măsurii în care acestea rezultă din competențele legale și renunțarea la cele nespecifice.	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Grupul de lucru interdepartamental instituit Raportul întocmit și recomandări implementate Serviciile publice optimizate și eficiente Dinamica pozitivă a gradului de satisfacție a populației față

instituțiilor de ordine și securitate publică					de calitatea serviciului public
	1.3.2. Analiza reglementărilor privitoare la serviciile pentru populație furnizate de către structurile de ordine și securitate publică, reducerea numărului de avize și aprobări, simplificarea formularelor / instrumentelor și procedurilor de lucru	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Grupul de lucru interdepartamental instituit Raportul întocmit și recomandări implementate Numărul actelor normative ajustate/amendate
	1.3.3. Evaluarea anuală a respectării de către personalul structurilor de ordine și securitate publică a standardelor internaționale privind drepturile omului, eliminării măsurilor și practicilor de abuz și rele tratamente, inclusiv a acțiunilor discriminatorii față de minorități sau persoane cu nevoi speciale	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Institutul Național al Justiției	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Raport de evaluare realizat
	1.3.4. Implementarea în sistemul de ordine și securitate publică a procedurilor / metodologiilor polițienești moderne de prevenire a criminalității (Poliția Comunitară, Poliția de vecinătate, Poliția Orientată pe Problemă, Poliția Bazată pe Informații, Poliția Orientată pe Comunitate, Poliția Orientată pe Statistici etc.)	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	235305 mii lei (suport bugetar acordat de UE, în contextul SDP 2016-2020) Ambasada Suediei și SUA, alți parteneri	Raport anual de evaluare întocmit Dinamica pozitivă privind satisfacția populației față de activitatea Poliției
	1.3.5. Asimilarea de către toate structurile din sistemul de ordine și securitate publică a principiilor performanței polițienești egale ('EqualPolice Performance'), adaptate la specificul activității proprii	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	51030 mii lei (Suport bugetar acordat de UE, în contextul SDP 2016-2020)	Dinamica pozitivă de implementare a principiilor performanței polițienești egale în sistemul de ordine și securitate publică Dinamica pozitivă privind satisfacția populației față de activitatea Poliției
	1.3.6. Dezvoltarea bazelor de date integrate necesare furnizării de servicii publice pentru populație	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate Centrul de guvernare electronică, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Bazele de date integrate instituite/ajustate și operaționale

1.4. Dezvoltarea capacităților de prevenire a infracțiunilor	1.4.1. Dezvoltarea capacității instituționale a structurilor de prevenire a criminalității, în special protecția copiilor, diminuarea abandonului școlar și a criminalității juvenile, victimizării copiilor; protecția victimelor și persoanelor vulnerabile; abuzurile și violența sexuală și familială	2017-2020	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală	10935,3 mii lei (Programul ”Poliția și Comunitatea, finanțat de către Ministerul Federal de Interne al Germaniei”. ”Programul privind violența în familie, finanțat de către OSCE și Centrul de Drept al Femeilor din RM” etc.)	4 cursuri anuale de instruire specializate pentru structurile specializate ale Poliției. 4 centre mobile de prevenire a criminalității lansate; 2 orașele pentru siguranța copiilor; 4 campanii anuale de mediatizare, organizate la nivelul Poliției.
	1.4.2. Dezvoltarea mecanismelor de optimizare a răspunsului la sesizările persoanelor privind încălcarea ordinii și securității publice, proiectarea și implementarea noilor aplicații pentru IGP, DTC, DPF, BMA, conectate la Sistemul Informațional al apelurilor de urgență ”112”	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Grupul de lucru interdepartamental instituit Proiectul Conceptului elaborat și aprobat Mecanismul de optimizare/dezvoltare implementat Dinamica pozitivă a satisfacției populației față de răspunsul la sesizări
1.5. Reorganizarea sistemului de Poliție Rutieră, dezvoltarea capacităților în domeniu, sporirea siguranței rutiere și a protecției persoanelor în trafic	1.5.1. Dezvoltarea capacităților de prevenire a accidentelor rutiere, inclusiv prin utilizarea unor metode moderne de analiză de risc	2017–2018	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	56700,0 mii lei (Suport bugetar acordat de UE, în contextul SDP 2016-2020)	Capacități de prevenire a accidentelor rutiere îmbunătățite Concept de analiză a riscurilor elaborat Rapoarte de analiză a riscurilor elaborate și publicate
	1.5.2. Îmbunătățirea managementului documentării accidentelor rutiere prin utilizarea tehnologiilor informaționale. Sporirea calității documentării accidentelor rutiere soldate cu victime	2017–2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor		
	1.5.3. Sporirea mobilității echipelor de prevenire	2018–2019	Ministerul Afacerilor	Echipament necesar	

	și combatere a evenimentelor rutiere		Interne		achiziționat Capacități consolidate
	1.5.4. Transferarea competențelor improprii ale Inspectoratul General al Poliției prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 415 din 8 aprilie 2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea tehnică exercitată de poliția rutieră	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor		Grup de lucru comun constituit. Proiect de HG elaborat și aprobat. Competențe, structuri, echipamente, mijloace speciale, personal și infrastructură, transmise autorităților competente
	1.5.5. Includerea în învățământul primar și gimnazial a orelor de siguranță rutieră	2017-2018	Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Curriculum revizuită Număr de ore stabilit, corespunzător etapelor și vîrstelor de instruire
	1.5.6. Identificarea partenerilor și implementarea de parteneriate public-private pentru realizarea de proiectelor de anvergură privind creșterea siguranței rutiere, identificarea și semnalizarea zonelor de risc, conștientizarea populației și diminuarea încălcărilor legislației specifice	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Educației Autoritățile administrației publice locale (parteneri)	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Dinamica pozitivă de stabilire și realizare a parteneriatelor publice-private Proiecte comune implementate. Numărul campaniilor organizate și lansate. Numărul recomandări implementate. Pondere drumurilor renovate și amenajate cu indicatoare rutiere în zonele de risc
	1.5.7. Modificarea cadrului juridic național pentru implementarea conceptului privind soluționarea pe cale amiabilă, în cazurile de conflict, pe accidentele rutiere, ce nu au produs victime	Semestrul I 2017	Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Națională a Pieții Financiare	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Grup de lucru creat Proiect de modificare a cadrului legislativ și celui subsecvent realizat Sistem informațional integrat al asiguratorilor auto adaptat
	1.5.8. Revizuirea procedurii de introducere în reparații a unităților de transport accidentate	2018	Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Națională a Pieții Financiare, Biroul Național al Asiguratorilor Auto	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Grup de lucru creat Proiect de modificare a cadrului legislativ și celui subsecvent realizat Sistem informațional integrat al asiguratorilor auto adaptat

					Concept implementat în proporție de 100% către anul 2018
	1.5.9. Revizuirea Regulamentului circulației rutiere în sensul excluderii graduale a obligativității prezentării permisului de conducere, certificatului de înmatriculare, poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă, altor acte la solicitarea agentului de poliție, astfel încât acestea să fie realizate prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul de Governare Electronică	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect de modificare a Regulamentului circulației rutiere. 100% din numărul de acte prevăzute de punctul 10 subpunct din 2 Regulamentul circulației rutiere excluse către anul 2018. Aplicații IT elaborate și dezvoltate. Capacități tehnice dezvoltate 100% din agenții de circulație rutieră instruiți și asigurați cu echipament necesar către semestrul I 2018
1.6. Consolidarea capacității operaționale a sistemului de ordine și securitate publică pentru combaterea faptelor infracționale	1.6.1. Implementarea normelor metodologice privind managementul operațional. Stabilirea dimensiunilor proiectării operaționale	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Regulament-cadru privind interoperabilitatea managementului operațional al MAI elaborat și aprobat Planuri de acțiuni situaționale elaborate și aprobate Operațiuni speciale tematice desfășurate
	1.6.2. Studiarea oportunității de revizuire, potrivit reformei sistemului justiției, a cadrului de reglementare a activităților de investigații și urmărire penală desfășurate de către structurile specializate, eliminarea lacunelor, dispozițiilor contradictorii și a celor care nu permit desfășurarea investigațiilor, constatarea celor latente și proactivitatea. Studiarea oportunității înființării Poliției Judiciare	2017-2018	Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	113,4 mii lei (suport bugetar din partea Uniunii Europene, în contextul SDP 2016-2020)	Numărul proiectelor elaborate Numărul actelor aprobate
	1.6.3. Promovarea propunerilor de modificare a legislației procesual-penale, astfel încât să se asigure coerența, simplificarea și delimitarea precisă a atribuțiilor procurorului și ofițerului de	2017-2018	Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală,	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul propunerilor elaborate și acceptate Numărul proiectelor elaborate

	urmărire penală		Centrul Național Anticorupție, Serviciului Vamal		Numărul actelor aprobate
	1.6.4. Revizuirea și modificarea, potrivit reformei sistemului jurișic și a procuraturii, a prevederilor Legii nr. 333 din 10.11.2006 „Privind statutul ofițerului de urmărire penală” și a Legii nr. 59 din 29 martie 2012 „Privind activitatea specială de investigații” prin eliminarea lacunelor și a dispozițiilor contradictorii existente.	2017	Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul proiectelor elaborate Numărul actelor aprobate
	1.6.5. Dezvoltarea capacităților structurilor responsabile de combaterea criminalității organizate și transfrontaliere ale autorităților de aplicare a legii	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal, Procuratura Generală Institutul Național al Justiției	70308,0 mii lei (suport bugetar din partea Uniunii Europene, în contextul SDP 2016-2020)	Echipament achiziționat Condiții de activitate create în conformitate cu standardele UE Capacități consolidate Instruiri organizate Infrastructură creată și dezvoltată Formatori identificați și instruiți
	1.6.6. Consolidarea capacităților subdiviziunilor tehnico-criminalistice și asigurarea de mijloace și tehnică criminalistică pentru structurile de ordine și securitate publică	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne		Echipament achiziționat Capacități consolidate Instruiri organizate Laboratoare acreditate
	1.6.7. Crearea și operaționalizarea Laboratorului ADN cu bazele de date în cadrul Centrului tehnico-criminalistic și de expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Studiu de fezabilitate și proiect tehnic, elaborate și realizate. Infrastructură creată și dezvoltată. Cadru normativ elaborat și aprobat. Capacități consolidate. Instruiri organizate.
	1.6.8. Preluarea de către Inspectoratul General al Poliției de la Serviciul tehnologii informaționale a unor activități din domeniu dactiloscopic	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Competențe transmise în gestiunea Inspectoratului General al Poliției

	1.6.9. Organizarea și desfășurarea campaniilor de mediatizare privind predarea benevolă a armelor	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	Estimativ 2604,1 mii lei sau 120 mii euro (SEESAC)	Numărul de campanii organizate și desfășurate Numărul de arme predate benevol
1.7. Respectarea drepturilor fundamentale ale omului. Eliminarea tuturor formelor de rele tratamente	1.7.1. Evaluarea anuală, în comun cu alte organe de drept specializate, a realizării, conform standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului, a condițiilor în spațiile pentru detenție provizorie și camerele de interogare, precum și a celor de transportare a persoanelor reținute/arestate în procesul urmăririi penale	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Raport de evaluare întocmit Dinamica pozitivă de dezvoltare a capacităților Numărul unităților de transport procurate și dotate
	1.7.2. Eliminarea tuturor formelor de rele tratamente	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției (Departamentul Instituțiilor Penitenciare)	31752,0 mii lei (suport bugetar din partea Uniunii Europene, în contextul SDP 2016-2020)	Infrastructură reabilitată, construită Unități de transport și echipament necesar achiziționat. Condiții create Numărul plîngerilor referitoare la acțiunile de abuz din partea polițiștilor în descreștere cu 20% pînă în 2020
	1.7.3. Revizuirea cadrului legislativ și subsecvent ce vizează aplicarea măsurii preventive reținerea, prin reglementarea statutului "celule de detenție" din cadrul unităților de Poliție.	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Cadrul de reglementare modificat și funcțional
1.8. Perfecționarea cadrului de reglementare, conceptual, funcțional, de acțiune și cooperare interinstituțională pentru investigarea, documentarea și combaterea criminalității organizate și transfrontaliere, narcomaniei și narcobusinessului	1.8.1. Elaborarea amendamentelor la Hotărîrea Guvernului nr. 480 din 30 iunie 2011 pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a crimei organizate pe anii 2011-2016	Semestrul I, 2017	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat Hotărîre a Guvernului aprobată
	1.8.2. Elaborarea Planului de acțiuni pentru anii 2017-2019 cu privire la implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a criminalității organizate pe anii 2011-2016	Semestrul I, 2017	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală,	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat Plan de acțiune aprobat

	acum se definitivează, s-a reținut din cauza că nu s-a putut organiza la timp ședința Consiliului național, condus de dl Prim-ministru		Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal		
	1.8.3. Elaborarea Planului de acțiuni pentru anii 2017-2018 privind implementarea Strategiei naționale antidrog pe anii 2011-2018	Semestrul I, 2017	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat Plan de acțiune aprobat
1.9. Dezvoltarea capacităților de identificare, prevenire și contracarare a criminalității informatice prin elaborarea, modificarea completarea cadrului de reglementare, asigurarea cu mijloace tehnice și cu specialiști	1.9.1. Evaluarea riscurilor criminalității informatice. Inițierea realizării, modificării, completării, după caz, a strategiilor, politicilor, a cadrului legislativ și normativ necesare combaterii criminalității informatice	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Educației, Procuratura Generală	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Raportul întocmit Numărul de proiecte elaborate Numărul de acte elaborate/amendate/abrogate
	1.9.2. Proiectarea instrumentelor unitare la nivel național pentru protecția informatică, monitorizarea mediului informatic și combaterea infracționalității informatice. Înființarea CERT Național în contextul căruia MAI va avea atribuții de preluare și examinare a informațiilor privind infracțiunile informatice la nivel național (instituții publice/private)	2017-2018	Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale” , Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Mecanismul și instrumentele unitare aprobate și implementate
	1.9.3. Stabilirea precisă a responsabilităților și a modului de colaborare a instituțiilor implicate în combaterea criminalității informatice. Reglementarea procedurilor privind colectarea și analizarea probelor digitale	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de proiecte elaborate Numărul de acte elaborate/amendate/abrogate

	1.9.4. Dezvoltarea capacităților de combatere a criminalității informatice, organizarea de programe comune de formare profesională, schimb de experiență etc. interne și internaționale, participarea la operațiuni internaționale, pentru personalul entităților cu responsabilități privind combaterea criminalității informatice	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de programe aprobate și realizate Numărul de personal instruit Numărul de operațiuni internaționale desfășurate Dinamica pozitivă a procesului de dezvoltare a capacităților în domeniu
	1.9.5. Modificarea legislației privitoare la infracțiunile informatice, astfel încât investigarea acestora să nu depindă de valoarea prejudiciului	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de proiecte elaborate Numărul de acte elaborate/amendate/abrogate
	1.9.6. Asigurarea comunicării fiabile și eficiente pentru scopuri operaționale în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul rețelelor de voce și de comunicații de date securizate (TETRA sau altele).	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	Estimativ 22000,0 mii lei (suport bugetar din partea Uniunii Europene, în contextul SDP 2016-2020)	Structurile și sistemele informatice ale Ministerului Afacerilor Interne dezvoltate și implementate. Infrastructura teritorială de comunicații și informatică dezvoltată conform necesităților evaluate
1.10. Continuarea dezvoltării capacităților de control pentru realizarea securității frontaliere, implementarea principiilor managementului integrat al frontierei, combaterea eficace a migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere	1.10.1. Promovarea propunerilor în vederea modificării cadrului normativ, astfel încât echipele mobile ale Poliției de Frontieră să dețină competențe de acțiune pe întregul teritoriu național	Trimestrul IV, 2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat și aprobat Misiuni și operațiuni pe întreg teritoriul organizate
	1.10.2. Modernizarea infrastructurii frontierei de stat, construcția capitală a sediilor Poliției de Frontieră după cum urmează: - Sectorul Poliției de Frontieră Briceni; - Sectorul Poliției de Frontieră Soroca; - Sectorul Poliției de Frontieră Criva; - Direcția regională Nord.	Trimestrul IV, 2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Sediile Poliției de Frontieră construite Condițiile de muncă ale personalului îmbunătățite
	1.10.3. Consolidarea sistemului național de coordonare a securității frontaliere	Trimestrul IV, 2018	Ministerul Afacerilor Interne	Surse externe (Proiectul „ADM-PPP”)	Sistem național funcțional din punct de vedere al procedurilor, dotărilor și pregătirii personalului

	1.10.4. Dezvoltarea capacității de control al frontierei, controlului de securitate în situația fluxului sporit de persoane și a producerii de dezordine în punctele de trecere a frontierei, precum și în alte situații de criză la frontiera de stat	Trimestrul IV, 2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe (Proiectul „ADM-PPP”)	Sistemul avansat de informații despre pasageri implementat și funcțional Capacitățile proprii de instruire în domeniu asigurate Nivelul dotărilor cu mijloace tehnice în dinamică pozitivă
	1.10.5. Amenajarea încăperilor pentru întreținerea solicitanților de azil pînă la preluarea de către Biroul migrație și azil al MAI	Trimestrul IV, 2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	8 încăperi amenajate și condiții adecvate de întreținere asigurate
1.11. Continuarea dezvoltării capacităților Biroului migrație și azil de gestiune a activităților din competență la nivel central și regional, de realizare a angajamentelor instituționale, cooperare interinstituțională, asigurare a calității serviciului public și management al crizelor specifice	1.11.1. Dezvoltarea cooperării Biroului migrație și azil cu structurile Ministerului Afacerilor Interne, cu alte autorități ce dețin competențe în domeniul migrației și azilului, precum și cu organizațiile internaționale care operează în domeniu. Perfecționarea modalităților de schimb de informații cu privire la aspectele de interes operativ	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul proiectelor elaborate Numărul proiectelor implementate Numărul activităților de cooperare desfășurate Numărul de informații transmise și primite
	1.11.2. Asigurarea cooperării cu reprezentanțele diplomatice ale Republicii Moldova din țările de origine ale migranților cu ședere ilegală în vederea identificării și returnării acestora	2017-2020	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Cooperarea și conclucrarea eficace asigurată
	1.11.3. Perfecționarea și adaptarea capacităților analitice ale Biroului migrațiune și azil pentru realizarea Profilului Migrațional Extins, Compendiului statistic și al Profilului migrațional de bază conform cerințelor acceptate la nivel național și regional	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Capacități consolidate
	1.11.4. Dezvoltarea capacităților și sistemului de analiză a riscurilor aferente migrației și azilului prin asigurarea cu personal, echipamente, instrumente, programe analitice și realizarea de baze informatice de date. Utilizarea produselor analizei de risc pentru orientarea misiunilor specifice	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Subdiviziunea de analiză de risc operațională Numărul de produse analitice realizate și diseminate Nivelul de dotare asigurat conform necesităților stabilite
	1.11.5. Dezvoltarea capacităților administrative	2017-2018	Ministerul Afacerilor	În limitele	Proiectele elaborate și

	ale structurilor centrale ale Biroului migrație și azil pentru participarea la elaborarea de strategii și politici în domeniu, coordonare și control. Descentralizarea sarcinilor operative către secțiile regionale		Interne	alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	aprobat Numărul actelor elaborate/amendate/abrogate
	1.11.6. Dezvoltarea capacității operaționale a secțiilor regionale pentru gestionarea activităților operative descentralizate de Biroul migrație și azil	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Proiectele elaborate și aprobate Capacitățile de operare ajustate conform necesarului stabilit
	1.11.7. Extinderea și consolidarea la nivel central și regional a cooperării între autoritățile competente în scopul combaterii șederii ilegale a străinilor și a muncii nedeclarate	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de operațiuni organizate și desfășurate Acorduri încheiate, schimb de date efectuat Dinamica în scădere a indicatorilor infracționalității specifice
	1.11.8. Desfășurarea de campanii publice de informare pe aspecte ale migrației și azilului	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Numărul campaniilor publice organizate și desfășurate
	1.11.9. Evaluarea periodică a situației migraționale și formularea propunerilor privind actualizarea cadrului de politici migraționale	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul propunerilor / recomandărilor formulate și acceptate Numărul proiectelor elaborate și aprobate
	1.11.10. Monitorizarea permanentă a evoluției situației migraționale, actualizarea după caza planului de contingență și adoptarea măsurilor ce se impun, inclusiv pentru consolidarea infrastructurii și dotării centrelor specializate din gestiunea Biroului migrație și azil	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul de rapoarte de evaluare întocmite și publicate Planul de contingență evaluat și ajustat cerințelor stabilite Numărul măsurilor adoptate

	1.11.11. Perfecționarea SSIBMA în vederea cooperării cu alte instituții de stat pentru asigurarea gestionării eficiente a proceselor migraționale	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Casa Națională de Asigurări Sociale Casa Națională de Asigurări în Medicină	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	SSIBMA îmbunătățit și funcțional
	1.11.12. Constituirea mecanismului național de gestionare unitară și coerentă a situațiilor generate de aflulul sporit de străini	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Mecanism aprobat și funcțional

OBIECTIVUL 2.

REALIZAREA SISTEMULUI MODERN DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ, INTEGRAT, INTEROPERABIL ȘI COMPATIBIL, CAPABIL SĂ ASIGURE SERVICII PUBLICE DE CALITATE PENTRU PROTECȚIA PERSOANEI, SIGURANȚA SOCIETĂȚII ȘI STATULUI

2.1. Realizarea subsistemului integrat de concepție, reglementare și standardizare a domeniului ordinii și securității publice	2.1.1. Elaborarea și aprobarea Strategiei de reformare a carabinierilor, a cadrului normativ și subsecvent”	Semestrul I, 2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Strategia elaborată și implementată Cadrul normativ elaborat și aprobat
2.2. Delimitarea competențelor structurilor de ordine și securitate publică, stabilirea precisă a răspunderilor și a modului de îndeplinire a atribuțiilor în situații de normalitate, de criză și în alte cazuri prevăzute de lege	2.2.1. Delimitarea expresă și reglementarea juridică a competențelor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, realizate de către structurile de ordine și securitate publică	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	Estimativ 173610,4 mii lei sau 8 mln euro (Suport bugetar din partea Uniunii Europene, în contextul SDP 2016-2020)	Cadrul de politici elaborat Domeniu de intervenție juridică determinat Proiecte de acte normative elaborate și aprobate Modificări operate Competențe clare, exprese, concrete stabilite
2.3. Constituirea sistemului modern dual, integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică	2.3.1. Implementarea noii arhitecturi a sistemului integrat de ordine și securitate publică, potrivit modelului prevăzut în Schema 2 din Strategie	2017-2019 SDOI	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Analiza periodică realizată Cadru normativ revizuit și adaptat Noua arhitectură a sistemului implementată

	2.3.2. Corelarea prin modificarea cadrului legislativ și normativ a normelor privind gestionarea crizelor în domeniul ordinii și securității publice și revenirea la starea de normalitate	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Protecție și Pază de Stat	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat și aprobat
2.4. Dezvoltarea subsistemului de management operațional privind ordinea și securitatea publică	2.4.1. Operarea modificărilor în HG 1206 din 02.11.2016 ”Cu privire la Centrul Național de Coordonare Integrată a Acțiunilor de Ordine Publică” urmare a reorganizării structurii MAI.	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat și aprobat
	2.4.2. Operaționalizarea Centrului Național de Coordonare Integrată a Acțiunilor de Ordine Publică	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Modernizarea / reabilitarea sediilor, asigurarea condițiilor de muncă
	2.4.3. Completarea infrastructurii subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne cu mijloace tehnice de documentare video la distanță, supraveghere a obiectivelor, monitorizare GPS a forțelor și mijloacelor	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Dinamica pozitivă a nivelului de dotare Numărul de propuneri/proiecte de finanțare aprobate
	2.4.4. Realizarea proiectelor de asistență externă pentru operaționalizarea Centrului Național de Gestionare a Crizelor de Ordine Publică și pentru asigurarea funcționalității sistemului de management integrat al crizelor de ordine publică	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul sporit de proiecte aprobate/acceptate pentru finanțare externă Dinamica pozitivă a valorii proiectelor cu finanțare externă, în special al granturilor
	2.4.5. Dezvoltarea sistemului de interoperabilitate a managementului operațional în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, constituirea mecanismelor de analiză și evaluare a funcționării acestuia.	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Numărul actelor departamentale ajustate/amendate Sistemul Ministerului Afacerilor Interne de management operațional și al crizelor de ordine publică integrat, interoperabil și compatibil organizatoric și funcțional Mecanismele de evaluare funcționale

	2.4.6. Revizuirea concepției de elaborare, aplicare și verificare a planurilor de alertă, intervenție, mobilizare operațională și manevră de forțe și mijloace pentru asigurarea și restabilirea ordinii publice în Chișinău, în teritoriu și la obiectivele de interes	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Concepția revizuită și ajustată Numărul planurilor verificate și amendate Numărul proiectelor elaborate
	2.4.7. Elaborarea noilor planuri de alertă, intervenție, mobilizare operațională, manevră de forțe și mijloace pentru asigurarea și restabilirea ordinii publice în Chișinău, în teritoriu și la obiectivele de interes, reducerea timpilor de intervenție și dezvoltarea cooperării	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Numărul proiectelor elaborate Numărul planurilor aprobate și implementate
	2.4.8. Reanalizarea tacticilor de intervenție și dezvoltarea capacității de adaptare a acestora la tendințele de inițiere a tulburărilor ordinii publice, de evoluție rapidă și modificare imprevizibilă a circumstanțelor, în condiții de folosire a mijloacelor contondente, armelor de foc, mijloacelor incendiare și substanțelor explozive	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Raportul de analiză elaborat Numărul recomandărilor implementate Numărul proiectelor elaborate Mecanismul și instrumentele de dezvoltare a capacității de adaptare implementate
2.5. Dezvoltarea capacității subsistemului integrat de suport informațional privind ordinea și securitatea publică	2.5.1. Ajustarea cadrului de reglementare a platformei unice a sistemelor informaționale automatizate de evidență a evenimentelor publice pe domeniul de competență al MAI	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Cadrul normativ elaborat și aprobat
	2.5.2. Crearea unei platforme unice a sistemelor informaționale automatizate de evidență a evenimentelor publice pe domeniul de competență al MAI	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Revizuirea sistemului de evidență a evenimentelor publice pe domeniul de competență al MAI Sistem informațional automatizat ajustat și funcțional
	2.5.3. Revizuirea sistemului de secretizare a documentelor pentru creșterea gradului de protecție, inclusiv informatică, concomitent cu scoaterea de sub incidența acestuia a datelor și informațiilor nespecifice	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Sistemul de secretizate a documentelor pentru creșterea gradului de protecție revizuit și ajustat

OBIECTIVUL 3.**DEZVOLTAREA MANAGEMENTULUI RESURSELOR UMANE AFERENTE ORDINII ȘI SECURITĂȚII PUBLICE,
APT SĂ SUSȚINĂ SPECIFIC ÎNDEPLINIREA MISIUNILOR ȘI ATRIBUȚILOR, SPORIREA INTEGRITĂȚII ȘI COMBATAREA CORUPȚIEI**

3.1. Dezvoltarea capacității administrative a sistemului de management resurse umane al Ministerului Afacerilor Interne pentru gestiunea unitară a domeniului de competență și sprijinul specific al îndeplinirii atribuțiilor de ordine și securitate publică	3.1.1. Elaborarea noii strategii de management resurse umane a Ministerului Afacerilor Interne, care să corespundă nevoilor instituționale și așteptărilor personalului	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul elaborat și aprobat Strategie implementată
	3.1.2. Elaborarea și operaționalizarea cadrului normativ subsecvent Legii privind funcționarul public cu statut special din Ministerul Afacerilor Interne	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectele elaborate și aprobate
	3.1.3. Realizarea cadrului unitar normativ și al procedurilor standard de operare pentru managementul resurselor umane ale Ministerului Afacerilor Interne (administrarea personalului și formarea profesională)	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Procedurile standard de operare elaborate și aprobate
	3.1.4. Elaborarea concepției privind motivarea financiară și non-financiară pentru personalul MAI	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Proiect elaborat și aprobat
	3.1.5. Consolidarea capacității sistemului medical al structurilor de forță	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Proiecte elaborate și aprobate Dinamică pozitivă a procesului de dezvoltare a capacităților
	3.1.6. Constituirea sistemului integrat de servicii psihologice al Ministerului Afacerilor Interne (testare psihologică, asistență psihologică, diagnoză organizațională)	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Sistemul integrat de servicii psihologice creat și operaționalizat
	3.1.7. Dezvoltarea funcționalităților programului informatic de evidență și gestiune a personalului Ministerului Afacerilor Interne	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Programul informatic de evidență și gestiune a personalului dezvoltat și utilizat

	3.1.8. Realizarea de programe de formare a personalului din structurile de ordine și securitate publică implicat în activități de lucru cu publicul	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Academia de Administrare Publică	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Numărul de programe realizate Numărul cursurilor desfășurate Numărul de personal instruit Indicatori în ascensiune privind gradul de satisfacție a populației
3.2. Dezvoltarea capacității de proiectare organizațională, unificarea, coerența și optimizarea structurală, adecvarea la specificul atribuțiilor, asigurarea numerică și calitativă a efectivelor instituției	3.2.1. Elaborarea noii reglementări privind proiectarea organizațională în Ministerul Afacerilor Interne	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Studiu realizat Proiectul elaborat și aprobat
	3.2.2. Înaintarea demersurilor pentru asigurarea competenței complete de gestiune, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne/departamental, potrivit nevoilor operaționale, a posturilor alocate prin efectivul-limită, fără solicitări/aprobări ulterioare	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Demersurile înaintate Competențele complete stabilite și aplicate
	3.2.3. Reproiectarea piramidei posturilor în întregul sistem al MAI pentru asigurarea raportului adecvat între funcțiile de ofițeri și subofițeri; funcțiile de conducere și execuție; între diferitele categorii de personal.	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Piramida posturilor ajustată și aplicată
	3.2.4. Consolidarea capacităților de patrulare, reacționare și intervenție ale Poliției la apelurile cetățenilor, prin desconcentrarea la nivel teritorial a competențelor, forțelor și mijloacelor pentru menținerea și asigurarea ordinii publice	2017	Ministerul Afacerilor Interne	Estimativ 27442,8 mii lei (suport bugetar acordat de UE, în contextul SDP 2016-2020)	Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției reorganizat. Competențele transmise subdiviziunilor teritoriale de poliție Concept de intervenție elaborat și aprobat. Sisteme informaționale dedicate operaționale. Timpul mediu de intervenție la sesizările cetățenilor în descreștere. Instruiri organizate și desfășurate

3.2.5. Înființarea în cadrul noii entități/subdiviziuni pentru Securitate Publică a unității în domeniul Circulației Rutiere, cu rol de coordonare a domeniului, care va avea corespondenți la Direcțiile Regionale de Poliție și la Inspectoratele teritoriale de Poliție	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	Estimativ 56700,0 mii lei (suport bugetar acordat de UE, în contextul SDP 2016-2020)	Proiectul elaborat și aprobat Subdiviziunea înființată și operațională
3.2.6. Constituirea Centrului Chinologic al Ministerului Afacerilor Interne pentru concentrarea activității de coordonare, reglementare, metodologice și a resurselor în domeniu. Dezvoltarea capacităților chinologice pentru sprijinirea misiunilor de diferite categorii ale structurilor de ordine și securitate publică	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	Estimativ 32551,9 mii lei sau 1,5 mln euro (Ambasada SUA)	Studiu de fezabilitate și proiect tehnic, elaborate și realizate Infrastructură creată și dezvoltată Cadru de reglementare și proceduri operaționale elaborate și aprobat Capacități consolidate Număr de cîini de serviciu și conductori pregătiți Număr de acțiuni desfășurate cu participarea cîinilor de serviciu
3.2.7. Constituirea Direcției Generale Management Operațional a Ministerului Afacerilor Interne	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul elaborat și aprobat Structură organizatorică creată și operațională
3.2.8. Revizuirea structurii organizatorice a Biroului migrație și azil, înființarea componentelor necesare optimizării funcționale și asigurarea necesarului de personal pentru îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor.	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul elaborat și aprobat
3.2.9. Regionalizarea structurilor Poliției, Trupelor de Carabinieri și Biroului migrație și azil pe baza concepției realizate în acest sens.	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectele elaborate și aprobate Structurile regionale operaționalizate

	3.2.10. Optimizarea organizatorică și funcțională a centrelor de coordonare operațională departamentale și a dispeceratelor prin asigurarea numărului necesar de posturi, echipamente, dotări și informatizare	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul elaborat privind conceptul optimizării organizatorice și funcționale a centrelor Optimizarea organizatorică și funcțională implementată Numărul sportit de proiecte acceptate pentru finanțarea cheltuielilor de dotare
3.3. Restructurarea capacităților sistemului de recrutare și selectarea personalului	Înființarea Centrului de recrutare și selectare al Ministerului Afacerilor Interne, cu trei secții regionale	2018-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Cadrul de reglementare elaborat și aprobat Centrul creat și operaționalizat
3.4. Reproiectarea sistemului motivațional al personalului din structurile de ordine și securitate publică adecvat privațiunilor individuale și riscurilor profesionale	3.4.1. Elaborarea și realizarea planului Ministerului Afacerilor Interne pentru modernizarea/reabilitarea sediilor, asigurarea condițiilor normale de muncă, echipamentelor și mijloacelor de protecție	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Planul elaborat și aprobat Dinamica pozitivă de asigurare a dezvoltării capacităților
	3.4.2. Identificarea soluțiilor de creștere a salarizării personalului care lucrează în structurile Ministerului Afacerilor Interne/de ordine și securitate publică, ținând cont de faptul că aceștia își desfășoară activitatea în condiții specifice	2017-2018	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Soluții identificate, Proiectele elaborate și aprobate
3.5. Dezvoltarea sistemului de formare profesională care să susțină îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor de ordine și securitate publică	3.5.1. Elaborarea cadrului normativ privind înființarea instructorilor militari și de ordine publică în cadrul instituțiilor de învățământ ale MAI	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat și aprobat
	3.5.2. Dezvoltarea programelor de formare inițială și continuă a ofițerilor și subofițerilor pe domeniile interveției profesionale, restabilirii ordinii și securității publice	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Programele ajustate și implementate

	3.5.3. Inventarierea existentului de poligoane de tragere, inclusiv interactive și baze sportive și stabilirea necesarului în domeniu (obligatoriu pentru instituțiile de învățământ). Inițierea realizării de dotări care să poată fi folosite în comun de mai multe structuri ale Ministerului Afacerilor Interne	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Raportul de inventariere elaborat Dotări asigurate
	3.5.4. Instituirea platformei de e-learning în domeniul formării profesionale continuă la locul de muncă	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Soluții identificate și mecanism creat
	3.5.5. Revizuirea reglementărilor privind pregătirea fizică și instrucțiunea tragerii pentru dezvoltarea deprinderilor de acțiune întrunită	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectele elaborate și aprobate Acte normative ajustate
	3.5.6. Dezvoltarea sistemului de formare continuă a polițiștilor implicați în asigurarea traficului rutier, inclusiv prin instituirea poligoanelor, tehnicilor și materialelor de instrucție	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Numărul programelor/cursurilor organizate și desfășurate Numărul de persoane formate
	3.5.7. Organizarea de programe comune de formare profesională, schimb de experiență etc. interne și internaționale, participarea la operațiuni internaționale, pentru personalul entităților cu responsabilități privind combaterea criminalității economice și financiar-bancare	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Institutul Național al Justiției	Estimativ 7654,7 mii lei Surse externe (Proiect de cooperare în domeniu (Ambasada Suediei))	Numărul de programe comune de formare profesională organizate Numărul de angajați ce au participat la procesul de schimb de experiență/operațiuni internaționale
	3.5.8. Constituirea sistemului de formare profesională integrată a analiștilor de informații din sistemul de ordine și securitate publică	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Sistemul de formare profesională integrată a analiștilor de informații implementat
3.6. Creșterea capacităților de asigurare a integrității personalului și anticorupție	3.6.1. Identificarea, monitorizarea și managementul riscurilor de corupție la nivelul sistemului de ordine și securitate publică (conflicte de interese, locuri de muncă, reglementări, persoane	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție,	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Propunerile formulate și implementate Proceduri elaborate și aprobate

	etc.) și elaborarea de proceduri standard de operare pentru gestiunea acestora		Serviciul de Informații și Securitate		
	3.6.2. Cooperarea în domeniul anticorupție cu instituțiile naționale cu atribuții în domeniu, cu societatea civilă, precum și cu parteneri internaționali relevanți	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Acordurile/instrumentele negociate și implementate
	3.6.3. Desfășurarea, cu sprijinul Centrului Național Anticorupție/altor organizații relevante, a programelor de instruire anticorupție pentru personalul din sistemul de ordine și securitate publică	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Programele de instruire anticorupție elaborate și implementate Numărul de personal instruit Diminuarea indicatorilor specifici de corupție
	3.6.5. Revizuirea procedurilor de achiziții publice ale Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv cu finanțare externă, pentru eliminarea riscurilor de corupție	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Procedurile ajustate și implementate
	3.6.6. Desfășurarea de campanii de conștientizare a populației privind corupția și pentru utilizarea instrumentelor de semnalare a cazurilor de corupție	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Campaniile organizate și desfășurate Diminuarea indicatorilor specifici de corupție
	3.6.7. Realizarea proiectelor de asistență externă pentru dezvoltarea capacităților de integritate și anticorupție	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectele elaborate și aprobate Dinamica pozitivă a procesului de dezvoltare a capacităților

OBIECTIVUL 4.

CREȘTEREA NIVELULUI DE ÎNCREDERE A POPULAȚIEI ÎN SISTEMUL DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ, DEZVOLTAREA POLITICILOR INSTITUȚIONALE DE IMAGINE, TRANSPARENTĂ ȘI COMUNICARE INTRA ȘI EXTRA ORGANIZAȚIONALĂ

4.1. Dezvoltarea capacităților de comunicare internă și externă ale structurilor de ordine și securitate publică pentru asigurarea transparenței, promovarea imaginii pozitive și a credibilității	4.1.1. Investigarea o dată la doi ani a percepției publice privind imaginea instituțională, comunicarea externă, precum și a percepției personalului din sistemul de ordine publică asupra practicilor și experiențelor de comunicare internă (aplicarea de chestionare, sondaje on-line etc.)	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Rapoartele elaborate și publicate Recomandările formulate și implementate
	4.1.2. Continuarea procesului de identificare de către MAI, împreună cu subdiviziunile subordonate, partenerii de dezvoltare și societatea	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații	În limitele alocațiilor bugetare	Recomandările formulate și implementate

	civilă a factorilor relevanți din perspectiva comunicării, și care îi pot influența calitatea (modul de luare a deciziilor; nivelul de formalism în relațiile ierarhice; susținerea sau dezaprobarea prin sancțiuni sau stimulări a anumitor tipuri de comportamente etc.)		și Securitate	aprobate	
	4.1.3. Reflectarea în strategiile, programele și planurile instituționale a aspectelor de imagine, comunicare internă și externă. Corelarea prin grija structurii aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne a aspectelor de comunicare și imagine la nivelul sistemului de ordine și securitate publică	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectele elaborate și aprobate
	4.1.4. Elaborarea Strategiei/planului de comunicare internă și externă al Ministerului Afacerilor Interne care să stabilească obiective și acțiuni pentru îmbunătățirea comunicării interne și externe, a imaginii instituționale	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiecte elaborate și aprobate Dinamica pozitivă a imaginii instituționale
	4.1.5. Dezvoltarea capacității structurilor de comunicare publică prin asigurarea cu specialiști, mijloace speciale și informatice. Valorificarea institutului purtătorului de cuvânt în cadrul comunicării externe a instituției	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Dinamica pozitivă de dezvoltare a capacităților Proiectele elaborate și implementate Dinamica pozitivă a satisfacției populației față de calitatea comunicării externe
	4.1.6. Realizarea de programe de formare a comunicatorilor, a conducătorilor (la numirea în funcție și periodic pentru gestionarea momentelor comunicaționale) și a persoanelor care lucrează cu publicul	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Institutul Național al Justiției Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Programele implementate Cursurile organizate și desfășurate Personalul instruit

	4.1.7. Dezvoltarea și diversificarea mijloacelor de comunicare, a paginilor oficiale web, chat on-line, liniilor fierbinți ale structurilor de ordine și securitate publică. Realizarea de buletine informative interne	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	848 mii lei (Cheltuieli estimate de către Procuratura Generală și planificate în Strategia sectorială de cheltuieli pentru sectorul justiției pentru anii 2017-2019)	Dinamica pozitivă a satisfacției populației față de calitatea comunicării externe Dinamica pozitivă privind imaginea instituțională
	4.1.8. Identificarea de surse financiare (inclusiv din proiecte de asistență externă), realizarea de spoturi promoționale pe diferite teme de interes (cariera; prevenirea criminalității; prevenirea corupției)	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Sursele identificate și valorificate Proiectele elaborate și implementate
	4.1.9. Evaluarea periodică (cel puțin anuală) a volumului, diversității și impactului activităților de comunicare externă, a gradului de îndeplinire a sarcinii de informare a publicului și adoptarea, după caz, a măsurilor de corecție ce se impun	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Rapoartele elaborate și publicate Recomandările formulate și realizate Dinamica pozitivă a satisfacției populației față de calitatea comunicării externe Dinamica pozitivă a satisfacției personalului față de calitatea comunicării interne
4.2. Creșterea nivelului de încredere a populației prin implicarea societății civile în problematica aferentă ordinii și securității publice	4.2.1. Înființarea Consiliului național de ordine și securitate publică. Înființarea, respectiv asigurarea funcționării, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, al Poliției, Trupelor de Carabinieri și Poliției de Frontieră, precum și în cadrul Autorităților publice locale a structurilor consultative pe aspecte de strategie, politici și activitate curentă de ordine și securitate publică	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Consiliului național de ordine și securitate publică instituit Cadru de reglementare elaborat și aprobat Structuri consultative create și funcționale Ședințele organizate și desfășurate Recomandările formulate și

					implementate Dinamica pozitivă a credibilității și transparenței Ministerului Afacerilor Interne în societate
	4.2.2. Înființarea nivel teritorial a mecanismelor de interacțiune ale subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne cu autoritățile publice locale și cu societatea civilă pe aspecte concrete de ordine și securitate publică	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Mecanismele și instrumentele elaborate și implementate Dinamica pozitivă a credibilității și transparenței Ministerului Afacerilor Interne în societate
	4.2.3. Stabilirea de parteneriate între Ministerul Afacerilor Interne și reprezentanții societății civile în scopul monitorizării și evaluării cazurilor de rele tratamente, abuz și discriminare în activitatea structurilor de ordine și securitate publică	2017-2019	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Parteneriatele stabilite Rapoartele elaborate și publicate Recomandările formulate și implementate

OBIECTIVUL 5.

OPTIMIZAREA MECANISMELOR DE BUGETARE, DOTARE TEHNICĂ ȘI LOGISTICĂ NECESARE FUNCȚIONĂRII INTEGRATE, EFICACE, EFICIENTE ȘI SUSTENABILITĂȚII SISTEMULUI DE ORDINE ȘI SECURITATE PUBLICĂ.

5.1. Unificarea mecanismelor de bugetare și de logistică ale sistemului de ordine și securitate publică pentru funcționare integrată și sustenabilitate	5.1.1. Modificarea cadrului de reglementare pentru ca ministrul afacerilor interne să dețină autoritatea necesară asupra domeniului financiar în Ministerul Afacerilor Interne	2017	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiect elaborat și aprobat
	5.1.3. Elaborarea și aplicarea Concepției de management logistic al Ministerului Afacerilor Interne adaptată profilului actual al misiunilor și atribuțiilor instituției, particularităților de sistem și ale structurilor subordonate (planificare, organizare, coordonare, îndrumare metodologică și control, mecanisme de monitorizare și raportare, dotare etc.)	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proiectul elaborat și aprobat
	5.1.4. Realizarea programelor integrate de evidență și gestionare a bunurilor și mijloacelor din dotarea Ministerului Afacerilor Interne. Inventarierea întregului patrimoniu al Ministerului Afacerilor Interne, realizarea situației imobilelor, inclusiv în varianta electronică. Identificarea	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Programele elaborate și implementate Raportul elaborate și recomandări implementate

	variantelor de casare a bunurilor care produc pagube, a celor cu normele depășite, a transferului la alte autorități a imobilelor excedentare				
	5.1.5. Realizarea normelor unice de dotare și consum, de exploatare, depozitare, reparații, mentenanță și casare a echipamentului și tehnicii. Realizarea mecanismului de evidență a termenelor de funcționare și de garanție a echipamentelor și mijloacelor din dotare, inclusiv a celor provenite din programe de asistență externă	2017	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Normele unice stabilite și aplicate Mecanismul elaborat și implementat
	5.1.6. Elaborarea, corelarea și aplicarea în Ministerul Afacerilor Interne a procedurilor standard de operare în domeniul financiar	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Proceduri standard de operare aprobate și aplicate
5.2. Dezvoltarea capacităților logistice pentru asigurarea îndeplinirii misiunilor de ordine și securitate publică	5.2.1. Dezvoltarea structurilor logistice ale sistemului de ordine și securitate publică potrivit specificului organizatoric și funcțional al Ministerului Afacerilor Interne	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Structurile logistice dezvoltate și adaptate Dinamica pozitivă a dezvoltării capacității
	5.2.2. Restructurarea logisticii Trupelor de Carabinieri în funcție de decizia privind dezvoltarea și modernizarea instituției	2017-2018	Ministerul Afacerilor Interne	În limitele alocațiilor bugetare aprobate	Structura de logistică restructurată și adaptată
	5.2.3. Asigurarea prin programele de dotare integrată a interoperabilității și compatibilității mijloacelor de mobilitate, speciale, de comunicații și informatice, a echipamentelor, armamentului, muniției și altor materiale utilizate la misiuni în situații de normalitate, criză și alte cazuri prevăzute de lege	2017-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate	În limitele alocațiilor bugetare aprobate și surse externe	Mecanismele și instrumente stabilite și aplicate Proiectele elaborate și aprobate Parteneriatele stabilite

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului
privind aprobarea Strategiei naționale de ordine
și securitate publică 2017-2020

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

Proiectul Strategiei de securitate națională a Republicii Moldova consacră faptul că „...provocările interne reprezintă cea mai mare amenințare la adresa securității naționale” și, ca urmare, „...Strategia adoptă o orientare strategică ce acordă prioritate afacerilor interne”. S-a produs, așadar, schimbarea radicală de accent față de strategiile anterioare de securitate națională. Ca urmare, realizarea Strategiei de ordine și securitate publică asigură pilonul care, alături de strategiile sectoriale privind apărarea și securitatea, susține specific edificiul securității naționale.

Elaborarea și promovarea proiectului de referință este determinată, totodată, de necesitatea de a asigura răspunsul statal adecvat la **factorii de risc externi, cum sînt:** extinderea ariei de acțiune a grupărilor internaționale de crimă organizată; provocarea, menținerea și intensificarea, în contextul alimentării externe a conflictului transnistrean; tentativa de import în țară a conflictelor din zonele de proximitate ale RM etc.

În aceeași măsură, Strategia de ordine și securitate publică se adresează în mod specific **factorilor de risc interni:** instigarea la escaladarea, în timp și spațiu, a tensiunilor social-economice și incitarea la confruntări deschise între grupurile protestatare și instituțiile statului; degenerarea în acțiuni violente, pe fondul nemulțumirilor și evoluțiilor diverse, a adunărilor publice, spontane sau organizate, cu caracter revendicativ, de protest sau a altor forme de manifestare a cetățenilor în spațiul public; menținerea conflictului transnistrean și a stării aferente de tensiune politică, socială, etnică, posibilitatea declanșării de acțiuni ostile de pe teritoriul Transnistriei; continuarea acțiunilor concertate de alterare a ordinii și securității publice prin provocarea de manifestări antinaționale, extremiste, separatiste, xenofobe, preferențiale (etnic, economic, teritorial) care să perpetueze divizarea populației și neîncrederea etc.

Sub impactul evenimentelor diverse interne și internaționale, țara a suferit transformări importante care au generat pentru stat și cetățean oportunități de neimaginat în perioada anterioară, dar și o nouă paletă de riscuri și amenințări în sfera ordinii publice, securității personale și colective.

Printre manifestările negative pot fi amintite înțelegerea greșită a libertății ca fiind posibilitatea încălcării fără opreliști a legii și a ignorării instituțiilor statului de drept; uzul propriilor drepturi în detrimentul altora; atentatul la proprietatea celorlalți; folosirea abuzivă a șansei liberei circulații; scăderea calității sistemului de educație și sporirea numărului copiilor nesupravegheați ori abandonați de părinții plecați în străinătate; abandonul școlar și criminalitatea juvenilă; traficul și consumul de droguri; migrația ilegală și criminalitatea

transfrontalieră; construirea modului de viață bazat pe conduita infracțională individuală ori în cadrul grupărilor de crimă organizată; alterarea nivelului de moralitate, a valorilor integrității și explozia corupției.

Libertatea de exprimare, dezvoltarea canalelor media și a accesului la internet au crescut nivelul general de informare a populației, asigurând buna racordare a Republicii Moldova la lumea contemporană.

Acestea au permis, totodată, intensificarea propagandei antistatale și dezvoltarea capacităților de modelare a opiniei publice în interesul unor grupuri; folosirea mediului virtual pentru producerea de fapte ilegale; inducerea în percepția publică a falsului model de succes fără muncă; aducerea în atenția publicului a temelor sociale și etnice interzise anterior, ceea ce a permis afirmarea frustrărilor îndelung refulate, fiind redeschise, astfel, răni profunde, cu potențial ridicat de radicalizare.

Aspectele negative enunțate, catalizate de riscurile și amenințările specifice, provoacă îngrijorarea accentuată a societății. Ca urmare, Ministerul Afacerilor Interne și celelalte instituții de aplicare a legii sînt în continuare puse în situații complexe, cu grad ridicat de pericol și potențial de evoluție în direcții dificil de anticipat și de gestionat.

În perioada scursă de la proclamarea Suveranității și Independenței, structurile cu atribuții de ordine și securitate publică ale statului au urmat evoluția generală a societății și reflectă, în mare măsură, nivelul de dezvoltare a acesteia.

Ca urmare, asemenea întregii sfere instituționale, sistemul ordinii și securității publice a înregistrat progrese considerabile. Totuși, acesta este încă marcat de metehnele moștenite istoric, de ezitățile și inconsecvențele reformelor inițiate și desfășurate cu întârziere, incoerent și incomplet.

Astfel, cotidian, dar și în situații specifice și de criză, s-au manifestat deficite de concepție, ale cadrului legislativ și normativ, de organizare și funcționare. Au existat și sunt prezente încă neajunsuri privind delimitarea competențelor, ceea ce provoacă suprapuneri și paralelisme, privind coordonarea unitară a forțelor și mijloacelor de ordine și securitate publică, management operațional în situații normale, specifice și de criză, privind numărul și calitatea resurselor umane, dotarea cu mijloace de toate categoriile.

De fapt, criza cvasipermanentă a resurselor a frînat permanent dezvoltarea sistemului de ordine și securitate publică, întârziind reforma acestuia în ansamblu, dar și a componentelor sale.

Față de contextul prezentat, lansarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică poate oferi, alături de alte măsuri, răspunsuri pertinente la ansamblul problemelor existente. Demersul este atât necesar, cît și urgent, existența Strategiei intrînd în logica proceselor de dezvoltare și modernizare a sistemului de protecție pentru cetățean și siguranță pentru societate.

Strategia națională de ordine și securitate publică reprezintă primul exercițiu de acest fel în RM. Ca urmare, în acest stadiu, i s-a asigurat nivelul de

complexitate care să permită tratarea adecvată a temelor fundamentale, introducerea în teoria și practica domeniului a modelului de abordare previzională de tip strategic și realizarea premiselor de consolidare în perspectivă a acestuia. În mod evident, strategiile următoare nu vor mai conține definirea conceptelor și numeroase alte aspecte prezente în documentul de față.

Prin elaborarea și implementarea Strategiei de ordine și securitate publică, se va realiza abordarea unitară și coerentă a acestui domeniu și va crește eficacitatea instituțiilor ce dețin competențe în domeniu.

Rezultatul principal al aplicării Strategiei de ordine și securitate publică va fi creșterea protecției persoanei, a siguranței societății și statului.

Analiza de fond a proiectului

Strategia de ordine și securitate publică tratează domeniul ca sistem compus din cadru conceptual, legislativ, normativ, organizatoric, funcțional, relațional și din resursele alocate.

Viziunea Strategiei este centrată în primul rând pe cetățean aliniindu-se, astfel, modificării percepției contextului de securitate prin schimbarea paradigmei de la sintagma „stat – societate – individ” la „individ – societate – stat”. Aceasta urmărește dezvoltarea eficacității sistemului de ordine publică prin abordarea proactivă, orientată către asigurarea necesităților de protecție a persoanei, de siguranță a societății și statului și prin realizarea unui mediu caracterizat prin ordine, libertate și justiție.

Strategia este axată pe de o parte, pe creșterea calității serviciului public prin perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului de reglementare, pe menținerea nivelului ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții în domeniul specific. Acest fapt va conduce la sporirea satisfacției populației față de prestația personalului structurilor de ordine și securitate publică și va genera reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional. Pe de altă parte, Strategia vizează creșterea gradului de implicare a societății civile în prevenirea și combaterea fenomenului criminalității.

Totodată, Strategia propune soluții menite să sporească eficacitatea măsurilor pentru protejarea economiei naționale împotriva criminalității transfrontaliere, economice, financiar-bancare, în spațiul cibernetic, pentru creșterea, pe aceste căi a nivelului de protecția a persoanei, de siguranță a societății și statului.

În context, Strategia stabilește, ca aspect de noutate, mecanismul de coordonare unitară la nivel strategic a sistemului de ordine și securitate publică și, totodată, de coordonare operațională integrată a structurilor Ministerului Afacerilor Interne și altor autorități de aplicare a legii. Este tratat integrat managementul resurselor umane sub aspectul administrării efectivelor, al pregătirii personalului, integrității și anticorupției.

A fost acordată atenția cuvenită comunicării interne și externe și creșterii capacităților de gestionare a resurselor.

Strategia este în concordanță cu documente strategice naționale, precum și cu documente strategice ale Uniunii Europene, cu experiențele și bunele practici europene și internaționale. Strategia asigură, de asemenea, instrumentele adecvate de cooperare interinstituțională și internațională.

A fost avut în vedere, ca premisă, faptul că dezvoltarea sistemului de forțe de ordine și siguranță publică suficient și capabil să facă față provocărilor și riscurilor care privesc securitatea națională reprezintă prioritate, necesitate și responsabilitate de nivel național.

După modelele multor state, inclusiv ale celor care fac parte din Uniunea Europeană (de exemplu: Franța, Italia, România, Spania, Olanda, Polonia etc.), baza coerenței și eficacității acțiunii de modernizare a forțelor de ordine trebuie să o constituie sistemul dual de ordine și siguranță publică, format din forțele principale, de sprijin și complementare.

Contribuția domeniului ordinii și securității publice la securitatea națională este dependentă, în mare măsură, de preocuparea forțelor politice în domeniul consolidării statului de drept, în scopul conștientizării și angajării unitare a eforturilor majorității populației pentru susținerea și punerea în practică a măsurilor adoptate în vederea apărării democrației și urmarea vectorului european de dezvoltare a țării.

Impactul implementării proiectului

Urmare implementării prezentei Strategii se vor obține următoarele rezultate:

- consolidarea protecției persoanei, a siguranței societății și statului pe fondul consolidării climatului de ordine și securitate publică;
- crearea sistemului integrat de ordine și securitate publică, apt să răspundă în timp util și eficace nevoilor persoanei, societății și statului;
- creșterea calității serviciului public în beneficiul cetățenilor;
- dezvoltarea cadrului legislativ-normativ intern necesar modernizării sistemului național de ordine și securitate publică, compatibil cu aquis-ul comunitar;

- asigurarea sistemului modern, dual, integrat, interoperabil și compatibil de ordine și securitate publică;

Dezvoltarea sistemului de management operațional, al situațiilor specifice și de criză;

- standardizarea procedurilor de acțiune în vederea îndeplinirii misiunilor specifice ale entităților din cadrul sistemului național de ordine și securitate publică al Republicii Moldova.

- punerea în aplicare a noilor politici de personal pe linia recrutării, selecționării, promovării, integrării și reconversiei socio-profesionale;

- îmbunătățirea comunicării cu societatea, sporirea imaginii pozitive a sistemului de ordine și securitate publică;
- realizarea sistemului unic de pregătire și evaluare a performanțelor profesionale pe categorii de personal, niveluri de funcții și tipuri de misiuni și specialități, în conformitate cu standardele ocupaționale;
- instituirea sistem logistic, informatic și de comunicații modern compatibil cu structurile similare din UE;
- realizarea instituțiilor moderne din punct de vedere structural și funcțional, compatibile cu structurile similare din UE.

Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Pentru implementarea Strategiei vor fi necesare mijloace financiare care, în principal, vor fi prevăzute anual în bugetul public național pentru realizarea misiunii statului în domeniul ordinii și securității publice.

De asemenea, instituțiile statului cu competențe în domeniu de referință vor întreprinde măsurile de rigoare pentru accesarea și valorificarea plenară a oportunităților oferite de către partenerii de dezvoltare, prin valorificarea resurselor financiare/materiale externe, elaborarea și promovarea proiectelor TAIEX, TWINNIG etc.

În contextul sporirii capacităților instituțiilor relevante subiectului abordat, pentru Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, au fost identificate circa 42 mln euro în contextul implementării Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 587 din 12 mai 2016. Mijloacele financiare menționate au fost identificate urmare angajamentului Uniunii Europene pentru finanțarea acestor costuri în baza Acordului de finanțare între Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport bugetar pentru reforma poliției în Republica Moldova pentru anii 2017-2020, CRIS:ENI/2015/038-144 din 9 decembrie 2016.

Ministru

Alexandru JIZDAN